

หนังสือสวดมนต์

ฉบับจาริกบุญจาริกธรรม

วัดภักทันทะอาสาฬหาราม

อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี

พระครูภาวนาวราลังการ วิ.

(สมศักดิ์ โสรโท)

พระอาจารย์ใหญ่ฝ่ายวิปัสสนาธุระ

เจ้าอาวาสวัดภักทันทะอาสาการาม

บ้านหนองปรือ ตำบลหนองไผ่แก้ว

อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี

เจตนารมณ์

จากจิตศรัทธาทำให้ข้าพเจ้าได้เข้ามาปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานตามแนวสติปัฏฐานสี่ (พอง-ยุบ) แบบเข้มข้นและต่อเนื่องในช่วงเข้าพรรษา ตั้งแต่ปีพุทธศักราช ๒๕๕๐ ณ วัดภักทันทะอาสาaramแห่งนี้ ซึ่งนับเนื่องจนถึงปัจจุบันเป็นเวลา ๗ ปีบริบูรณ์ โดยได้รับความเมตตาจากพระเดชพระคุณ พระครู ภาวนาวราลังการ วิ. (พระอาจารย์สมศักดิ์ โสรโท) ท่านพระอาจารย์ใหญ่ฝ่ายวิปัสสนาธุระและเจ้าอาวาสวัด ในการช่วยสั่งสอนอบรมและสอบอารมณ์พระกรรมฐานแก่ข้าพเจ้า ทำให้ข้าพเจ้ารู้จักตัวเอง เห็นกิเลสความเลวร้ายในใจของตนชัดเจนขึ้น และพอจะรู้แนวทางวิธีการที่จะทำให้จิตของตนหลุดพ้นจากความทุกข์ได้ ซึ่งก็คงต้องใช้ความเพียรในการก่อกอบบุญบารมีให้เต็มบริบูรณ์ในอนาคตต่อไป

ข้าพเจ้าเกิดความระลึกถึงคุณูปการของครูบาอาจารย์และสถานที่คือวัดภักทันทะอาสาaramแห่งนี้ จึงอยากตอบแทนพระคุณโดยรวมเป็นเจ้าภาพหลักในการทอดกฐินสามัคคีประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๗ เพื่อสมทบทุนในการสร้างพระอุโบสถของวัด กอปรกับการที่ข้าพเจ้าได้มีโอกาสร่วมจาริกบุญจาริกธรรมกับท่านพระอาจารย์สมศักดิ์ ยังดินแดนอันเกี่ยวเนื่องในพุทธภูมิและบุญสถานต่างๆ ณ ประเทศอินเดีย เนปาล ศรีลังกา และพม่า เป็นอาทิ

กิจหลักอย่างหนึ่งในการจาริกบุญจาริกธรรม คือ การสวดมนต์ภาวนา ข้าพเจ้าเกิดศรัทธาจึงดำริที่จะจัดทำหนังสือสวดมนต์ขึ้น ในฉบับที่พกพาง่ายและสะดวกในการเดินทาง เพื่อถวายเป็นบริวารของกองกฐินในปีนี้ นับเป็นการเกื้อกูลต่อการสวดมนต์แก่ผู้ร่วมจาริกบุญจาริกธรรมกับท่านพระอาจารย์สมศักดิ์ในกาลต่อไป

ขออนุโมทนาบุญและขอขอบคุณกองบรรณาธิการ อันมีนายแพทย์ ชยพัทธ์ ชยุพงศ์ ญาติธรรมผู้เกื้อกูลแก่ข้าพเจ้ามาโดยตลอด คุณสุริย์พร เอี่ยมวรเมธ เป็นอาทิ ที่ช่วยให้การจัดทำหนังสือสวดมนต์เล่มนี้ บรรลुวัตถุประสงค์สมตามเจตจำนงของข้าพเจ้า และขอกราบนมัสการรำลึกในพระคุณของท่านพระอาจารย์สมศักดิ์ ที่ได้เมตตาสอนสั่งแก่ศิษย์คนนี้เสมอมา

บุญใดกุศลใดอันเกิดแต่การเหล่านี้ ขออุทิศบุญนั้นกุศลนั้นแก่คุณพ่อใจ คุณแม่หลา ปลั่งประเสริฐ และน้องขวัญเรือน ปลั่งประเสริฐ ตลอดจนเจ้ากรรมนายเวรของข้าพเจ้า สรรพสัตว์ทั้งหลายทุกถ้วนทั่วตัวตน ขอให้ได้รับผลบุญผลกุศลนี้ด้วย เทอญ

ปรานอม การกุศล

อารัมภกถา

จากเจตนาอันก่อปรด้วยกุศลศรัทธาอย่างแรงกล้าของคุณปรานอม การกุศล ในการจัดพิมพ์หนังสือสวดมนต์ฉบับพกพา เพื่อสะดวกในการจาริกบุญจาริกธรรม ยังดินแดนพุทธภูมิและบุญสถานต่างๆ กับท่านพระครูภาวนาวราลังการ วิ. (พระอาจารย์สมศักดิ์ โสโรโท) จึงเกิดเป็น “หนังสือสวดมนต์ฉบับจาริกบุญจาริกธรรม” ขึ้น ข้าพเจ้าได้รวบรวมบทสวดมนต์ในการทำวัตรเช้าและเย็น บทสวดมนต์พิเศษพุทธมนต์และพระสูตรที่ใช้บ่อยๆ ในการเดินทางจาริกบุญ พร้อมกันนี้ยังได้รวบรวมคำบูชาพุทธสถาน บุญสถานต่างๆ ณ ประเทศอินเดีย เนปาล ศรีลังกาและพม่า ตลอดจนจนธรรมเนียมปฏิบัติของพุทธศาสนิกชนประเทศนั้นๆ เป็นแต่พอสังเขป เพื่อมิให้หนังสือเล่มนี้หนาและหนัก จึงใช้กระดาษพิมพ์ถนอมสายตา แต่ยังคงขนาดตัวอักษรที่ใหญ่เพื่ออำนวยความสะดวกในการอ่านสวด และเพื่อเป็นการคงพระบาลีในบทสวดมนต์ไว้ มิให้พุทธพจน์ผิดเพี้ยน จึงยังคงสัญลักษณ์ปีกกา (๕) ไว้ในบทสวดมนต์ และได้อธิบายวิธีการอ่านสัญลักษณ์ดังกล่าวไว้ในภาคผนวกของหนังสือ

นายแพทย์ชัยพัทธ์ ชยุพงศ์
บรรณาธิการ

อนุโมทนากถา

จากการก่อปรก่อกุศลสิ่งสมบุญบารมีในทาน คีล และภาวนา ที่คุณโยมปรานอม การกุศล ได้กระทำบำเพ็ญมาโดยตลอด อีกทั้ง ความกตัญญูสำนึกรู้คุณ กตเวทิตะการตอบแทนคุณของครูบาอาจารย์ และสถานที่ คือ วัดภักทันทะอาสาaram เป็นที่น่าชื่นชมยิ่ง จึงขอ อนุโมทนาบุญกับคุณโยมปรานอม การกุศล เจ้าภาพหลักในการทอด กฐินสามัคคีประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๗ และเจ้าภาพพิมพ์หนังสือ สวดมนต์เล่มนี้ อีกทั้งนายแพทย์ชยพัทธ์ ชยุพงศ์ คุณสุริย์พร เอี่ยม วรเมธ เป็นอาทิ ซึ่งได้ช่วยให้การจัดทำหนังสือสวดมนต์เล่มนี้ บรรลุ ตามวัตถุประสงค์และเจตจำนงของเจ้าภาพ ผู้มีศรัทธาในพระพุทธ ศาสนา รวมทั้งญาติโยมทุกคนที่มีส่วนร่วมในการจัดพิมพ์

ขอกราบอาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัย จงอำนวยผลดลบันดาล ให้ทุกคนเป็นผู้มีสุขภาพดี ปราศจากทุกข์โศกโรคภัย แคล้วคลาดจาก อันตรายทั้งหลายทั้งปวง เจริญด้วยสติปัญญาญาณ มีพระนิพพาน เป็นที่ไปใ้ในเบื้องหน้า เทอญ

พระครูภาวนาวราลังการ วิ. (สมศักดิ์ โสโรโท)

เจ้าอาวาสวัดภักทันทะอาสาaram

สารบัญ

เจตนารมณ	๔
อารัมภกถา	๖
อนุเมทนากถา	๗

ภาค ๑ รวมบทสวดมนต์

คำทำวัตรเช้า

คำบูชาพระรัตนตรัย	๑๘
ปฐะปะนาคะณะมะการะ	๒๐
พุทธานิถุติ	๒๑
ธัมมานิถุติ	๒๓
สังฆานิถุติ	๒๔
ระตะนัตตะยัปปะณามะคาถา	๒๖
สังเวคะปะริกิตตะนะปาฐะ	๒๗
ปัตติทานะคาถา	๓๓
สัพพะปัตติทานะคาถา	๓๖

คำทำวัตรเย็น

คำบูชาพระรัตนตรัย	๔๐
พุทฺพะภาคะณะมะการะ	๔๒
พุทธานุสสะติ	๔๓
พุทฺธากิคีติ	๔๔
ธัมมานุสสะติ	๔๗
ธัมมากิคีติ	๔๘
สังฆานุสสะติ	๕๐
สังฆากิคีติ	๕๒
อุทฺทิสสะนาธิฐฺฐานะคาถา	๕๔

บทสวดมนต์พิเศษ

นมัสการพระอรหันต์ ๘ ทิศ	๖๐
คาถาบูชาพระพุทฺธสิหิงค์	๖๑
เขมาเขมะสละระณะทีปิกะคาถา	๖๒
อะภินหะปัจจะเวกขณะปาฐะ	๖๓
บทพิจารณาสังขาร	๖๖
ภาระสุตตะคาถา	๖๘
โอวาทะปาฏิโมกขะคาถา	๖๙
ปะฐะมะพุทฺธะภาสิตะคาถา	๗๐
ปัจฉิมะพุทฺธโอวาทะปาฐะ	๗๒
คาถาโพธิบาท	๗๒
คาถามงคลจักรวาลแปดทิศ	๗๖

บารมี ๓๐ ทิศ	๗๗
คำบูชาเจดีย์ทั่วไป	๗๙

พุทธมนต์ พระสูตร

มังคะละสูตรตั้ง	๘๒
โมรประวัติตั้ง	๘๓
อะระยะประวัติตั้ง	๘๔
กะระณียะเมตตะสูตรตั้ง	๘๕
ขันธะประวัติตั้ง	๘๗
โพชฌังคะประวัติตั้ง	๘๘
ถวายเป็นพรพระ	๘๙
ชะยะประวัติตั้ง	๙๒
ธัมมะจักกัปปวัตตะนะสูตรตั้ง	๙๓

ภาค ๒ รวมคำบูชาในการจาริกบุญจาริกธรรม

จาริกบุญจาริกธรรม ณ ประเทศอินเดีย-เนปาล

คำแนะนำในการจาริกบุญ จาริกธรรม ณ	
ประเทศอินเดีย-เนปาล	๑๑๔
คำบูชาพุทธสถาน ณ ประเทศอินเดีย-เนปาล	
คำบูชาสถานที่ประสูติ	๑๑๙
คำบูชาสถานที่ตรัสรู้	๑๒๑
คำบูชาพระพุทธรูปเมตตา	๑๒๓

คำบูชาพระศรีมหาโพธิ์ตรัสรู้	๑๒๕
คำบูชาสถานที่แสดงปฐมเทศนา	๑๒๗
คำบูชาสถานที่พระยสะพบพระพุทธองค์	๑๒๙
คำบูชาเวฬุวันมหาวิหาร	๑๓๑
คำบูชามูลคันธกุฎี บณยอดเขาคิชฌกูฏ	๑๓๓
คำบูชาถ้ำสุกขาตา	๑๓๕
คำบูชาเจดีย์นาลันทา	๑๓๗
คำบูชามูลคันธกุฎี เขตวันมหาวิหาร	๑๓๙
คำบูชาสถูปยมกปาฏิหาริย์	๑๔๑
คำบูชาสถูปสังกัสสะนคร	๑๔๓
คำบูชาสถานที่แสดงมหาสติปัฏฐานสูตร	๑๔๕
คำบูชาพระบรมสารีริกธาตุเจดีย์เวสาลี	๑๔๗
คำบูชาสถูปปรินิพพาน	๑๔๙
คำบูชาพระพุทธปรินิพพาน	๑๕๑
คำบูชาสถานที่ถวายพระเพลิง	๑๕๓
คำบูชาโศภนพราหมณ์เจดีย์	๑๕๕

จาริกบุญจาริกธรรม ณ ประเทศศรีลังกา

ธรรมเนียมปฏิบัติของชาวศรีลังกา	๑๕๘
คำบูชาพุทธสถาน ณ ประเทศศรีลังกา	
คำบูชาพระบรมสารีริกธาตุ (พระเขี้ยวแก้ว)	๑๖๓
คำบูชามหิยังคณเจดีย์	๑๖๕
คำบูชานาคทีปเจดีย์	๑๖๗

คำบูชาเกลาณียเจดีย์	๑๖๙
คำบูชาศรีปาทะ	๑๗๑
คำบูชาทิวาคูหา	๑๗๓
คำบูชาทิมวาปีเจดีย์	๑๗๕
คำบูชามุติยงคณเจดีย์	๑๗๗
คำบูชาติสสมหารามเจดีย์	๑๗๙
คำบูชาตันพระศรีมหาโพธิ์	๑๘๑
คำบูชามิริสเวฎียเจดีย์	๑๘๓
คำบูชาวันเวลิสยเจดีย์	๑๘๕
คำบูชาภูปารามเจดีย์	๑๘๗
คำบูชาอภัยคีรีเจดีย์	๑๘๙
คำบูชาเซตวันเจดีย์	๑๙๑
คำบูชามหาสยเจดีย์	๑๙๓
คำบูชากิริเวหเรเจดีย์	๑๙๕

จาริกบุญจาริกธรรม ณ ประเทศพม่า

ธรรมเนียมปฏิบัติของชาวพม่า	๑๙๘
คำบูชาพุทธสถาน ณ ประเทศพม่า	
คำบูชาพระเจดีย์ชเวดากอง	๒๐๓
คำบูชาพระเจดีย์โบดาทาวน์	๒๐๕
คำบูชาพระธาตุอินทร์แขวน	๒๐๗
คำบูชาพระเจดีย์ชเวมอดอร์	๒๐๙
คำบูชาพระเจดีย์ชเวสิกอง	๒๑๑

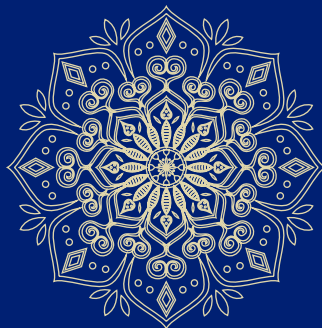
คำบูชาพระเจดีย์กาบาเอ	๒๑๓
คำบูชาพระมหายัมมณี	๒๑๕
คำบูชาพระนอนชเวตาเลียว	๒๑๗
คำบูชาพระพุทธรูปไสยาสน์เจาทัตยี	๒๑๘
คำบูชาพระอุปัตุ ฌ พระเจดีย์กลางน้ำ	๒๒๑

จาริกบุญจาริกธรรม ณ ประเทศลาว

ธรรมเนียมปฏิบัติของชาวลาว	๒๒๔
คำบูชาพุทธสถาน ณ ประเทศลาว	
คำบูชาพระธาตุหลวง	๒๒๕
คำบูชาพระธาตุโพน	๒๓๑
คำบูชಾಯอดพระธาตุโพน	๒๓๐
คำบูชาพระธาตุอิงฮัง	๒๓๓

ภาค ๓ ภาคผนวก

วิธีการอ่านสัญลักษณ์ปีกกาในบทสวดมนต์	๒๓๖
บรรณานุกรม	๒๓๘
เอกสารอ้างอิง	๒๓๙

חרת

פ

รวมบทสวดมนต์

บททำวัตรเช้า

คำบูชาพระรัตนตรัย

โย โส ภาคะวา อะระหัง สัมมาสัมพุทโธ

พระผู้มีพระภาคเจ้านั้นพระองค์ใด, เป็นพระอรหันต์,
ดับเพลิงกิเลสเพลิงทุกข์สิ้นเชิง, ตรัสรู้ชอบได้โดยพระองค์เอง

สวากขาโต เยนะ ภาคะวะตา ธัมโม

พระธรรมเป็นธรรมที่พระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์ใด,
ตรัสไว้ดีแล้ว

สุปะฏิปันโน ยัสสะ ภาคะวะโต สาวะกะสังโฆ

พระสงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์ใด, ปฏิบัติดีแล้ว

ตัมมะยัง ภาคะวันตัง สะธัมมัง สะสังฆัง, อิมเหติ สักกาเรหิ ยะถา
ระหัง อาโรปีเตหิ อะภิปูชะยามะ

ข้าพเจ้าทั้งหลาย, ขอบูชาอย่างยิ่งซึ่งพระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้น,
พร้อมทั้งพระธรรมและพระสงฆ์, ด้วยเครื่องสักการะทั้งหลายเหล่านี้,
ฉันยกขึ้นตามสมควรแล้วอย่างไร

สาธุ โน ภันเต ภาคะวา สุจิระประรินิพพุโตปิ

ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ, พระผู้มีพระภาคเจ้า แม้ปรินิพพานนานแล้ว,
ทรงสร้างคุณอันสำเร็จประโยชน์ไว้แก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย

ปัจฉิมาชนะตานุกัมปะมานะสา

ทรงมีพระทัยอนุเคราะห์แก่พวกข้าพเจ้า, อันเป็นชนรุ่นหลัง

อิเม ลักการะ ทุคคะตะปัณณการะภูเต ปะฏิคคัณหาตุ

ขอพระผู้มีพระภาคเจ้า จงรับเครื่องสักการะ อันเป็นบรรณาการของ
คนยากทั้งหลายเหล่านี้

อัมหากัง ทิฆะรัตตัง หิตายะ สุขายะ

เพื่อประโยชน์และความสุขแก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย,

ตลอดกาลนาน เทอญ

อะระหัง สัมมาสัมพุทโธ ะกะวา

พระผู้มีพระภาคเจ้า, เป็นพระอรหันต์, ดับเพลิงกิเลสเพลิงทุกข์สิ้น
เชิง, ตรัสรู้ชอบได้โดยพระองค์เอง

พุทธัง ะกะวันตัง อะภิวาเทมิ

ข้าพเจ้าอภิวาทพระผู้มีพระภาคเจ้า, ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน

(กราบ)

สัวกขาโต ะกะวะตา ัมโม

พระธรรมเป็นธรรมที่พระผู้มีพระภาคเจ้า, ตรัสไว้ดีแล้ว

ัมมัง นะมัสสามิ

ข้าพเจ้านมัสการพระธรรม

(กราบ)

สุปะฏิปันโน ะกะวะโต สาวะกะสังโฆ

พระสงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้า, ปฏิบัติดีแล้ว

สังฆัง นะมามิ

ข้าพเจ้านอบน้อมพระสงฆ์

(กราบ)

บุพพะภาคะนะมะการะ

(หันทะ มะยัง พุทธัสสะ ภาคะวะโต บุพพะภาคะนะมะการัง กะโรมะ เส)

นะโม ตัสสะ ภาคะวะโต

ขอนอบน้อมแด่พระผู้มีพระภาคเจ้า, พระองค์นั้น

อะระหะโต

ซึ่งเป็นผู้ไกลจากกิเลส

สัมมาสัมพุทธัสสะ

ตรัสรู้ชอบได้โดยพระองค์เอง

(๓ ครั้ง)

พุทธาภิภูติ

(หันทะ มะยัง พุทธาภิภูติง กะโรมะ เส)

โย โส ตะถาคะโต

พระตถาคตเจ้าฉันนั้น, พระองค์ใด

อะระหัง

เป็นผู้ไกลจากกิเลส

สัมมาสัมพุทธโ

เป็นผู้ตรัสรู้ชอบได้โดยพระองค์เอง

วิชาจะระณะสัมปันโน

เป็นผู้ถึงพร้อมด้วยวิชาและจรณะ

สุคะโต

เป็นผู้เสด็จไปแล้วด้วยดี

โลกะวิทู

เป็นผู้รู้โลกอย่างแจ่มแจ้ง

อะนุตตะโร ปุริสะทัมมะสาระถิ

เป็นผู้สามารถฝึกบุรุษที่สมควรฝึกได้ อย่างไม่มีใครยิ่งกว่า

สัตถา เทวะมะนุสสานัง

เป็นครูผู้สอนของเทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย

พุทธโ

เป็นผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบานด้วยธรรม

ภะคะวา

เป็นผู้มีความจำเริญจำแนกธรรมสั่งสอนสัตว์

โย อิมัง โลกัง สะเทวะกัง สะมาระกัง สะพรัหฺมะกัง, สัสสะมะณะ
พรัหฺมะณิง ปะชัง สะเทวะมะนุสสัง สะยัง อะภิญญา สัจฉิกัตถา
ปะเวเทสิ

พระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์ใด, ได้ทรงทำความดับทุกข์ให้แจ้งด้วย
พระปัญญาอันยิ่งเองแล้ว, ทรงสอนโลกนี้พร้อมทั้งเทวดา มาร พรหม
และหมู่สัตว์ พร้อมทั้งสมณพราหมณ์ พร้อมทั้งเทวดาและมนุษย์ให้
รู้ตาม

โย ธัมมัง เทเสสิ

พระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์ใด, ทรงแสดงธรรมแล้ว

อาทิกัลยาณัง

ไพบะระในเบื้องต้น

มัชฌะกัลยาณัง

ไพบะระในท่ามกลาง

ปะริโยสานะกัลยาณัง

ไพบะระในที่สุด

สาตถัง สะพัสฺสัณฺฑะนัง เกวะละปะริปุณฺณัง ปะริสุทฺธัง พรัหฺมะจะ
ริยัง ปะกาเสสิ

ทรงประกาศพรหมจรรย์, คือแบบแห่งการปฏิบัติอันประเสริฐ บริสุทธิ
บริบูรณ์สิ้นเชิง, พร้อมทั้งอรรถะ พร้อมทั้งพยัญชนะ

ตะมะหัง ภะคะวันตัง อะภิปุชชะยามิ

ข้าพเจ้าบูชาอย่างยิ่ง เจพาะพระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้น

ตะมะหัง ภาคะวันตัง ลีระสา นะมามิ

ข้าพเจ้านอบน้อมพระผู้มีพระภาคเจ้า พระองค์นั้น,
ด้วยเศียรเกล้า

(กราบ)

(หันทะ มะยัง อัมมาภิกขุติง กะโรมะ เส)

โย โส ลักขาโท ภาคะวะตา อัมโม

พระธรรมนั้นใด, เป็นธรรมที่พระผู้มีพระภาคเจ้าตรัสไว้ดีแล้ว

สันติภูตโก

เป็นธรรมที่ผู้ศึกษาและปฏิบัติ พึงเห็นได้ด้วยตนเอง

อะกาลโก

เป็นธรรมที่ปฏิบัติได้และให้ผลได้ ไม่จำกัดกาล

เอหิปัสสิโก

เป็นธรรมที่ควรกล่าวแก่ผู้อื่นว่า ท่านจงมาดูเถิด

โอปะนะยโก

เป็นธรรมที่ควรน้อมเข้ามาใส่ตัว

ปัจจุตตัง เวทิตัพโพ วิญญูหิ

เป็นธรรมที่ผู้รู้รู้ได้เฉพาะตน

ตะมะหัง ธัมมัง อะภิปุชชยามิ

ข้าพเจ้าบูชาอย่างยิ่งเฉพาะพระธรรมนั้น

ตะมะหัง ธัมมัง สิริสา นะมามิ

ข้าพเจ้านอบน้อมพระธรรมนั้น ด้วยเศียรเกล้า

(กราบ)

(หันทะ มะยัง สังฆาภิกุติง กะโรมะ เส)

โย โส สุปะฏิปันโน ภาคะวะโต สาวะกะสังโฆ

พระสงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้านั้นหมู่ใด, ปฏิบัติดีแล้ว

อุชุปะฏิปันโน ภาคะวะโต สาวะกะสังโฆ

พระสงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้าหมู่ใด, ปฏิบัติตรงแล้ว

ญายะปะฏิปันโน ภาคะวะโต สาวะกะสังโฆ

พระสงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้าหมู่ใด,

ปฏิบัติเพื่อรู้ธรรมเป็นเครื่องออกจากทุกข์แล้ว

สามีจิปะฏิปันโน ภาคะวะโต สาวะกะสังโฆ

พระสงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้าหมู่ใด,

ปฏิบัติสมควรแล้ว

ยະทิหัง

ได้แก่บุคคลเหล่านี้คือ

จัตตาริ ปุริสะยุคานิ อัฏฐะ ปุริสะปุคคะลา

คู่แห่งบุรุษ ๔ คู่, นับเรียงตัวบุรุษได้ ๘ บุรุษ

เอสะ ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ

นั้นแหละสงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้า

อาหุเนยโย

เป็นสงฆ์ควรแก่สักการะที่เขานำมาบูชา

ปาหุเนยโย

เป็นสงฆ์ควรแก่สักการะที่เขาจัดไว้ต้อนรับ

ทักขิณเยโย

เป็นผู้ควรรับทักษิณาทาน

อัญชะลิกระณีโย

เป็นผู้ที่บุคคลทั่วไปควรทำอัญชลี

อะนุตตะรัง ปุญญักเขตตัง โลกัสสะ

เป็นเหนือนาบุญของโลก, ไม่มีนาบุญอื่นยิ่งกว่า

ตะมะหัง สังฆัง อะภิปูชะยามิ

ข้าพเจ้าบูชาอย่างยิ่ง เฉพาะพระสงฆ์หมู่ นั้น

ตะมะหัง สังฆัง ลีระสา นะมามิ

ข้าพเจ้านอบน้อมพระสงฆ์หมู่ นั้น, ด้วยเศียรเกล้า

(กราบ)

ระตนะตตะยัปปะณามะคาถา

(หันทะ มะยัง ระตนะตตะยัปปะณามะคาถาโย เจวะ
สังเวคะปริกิตตะนะ ปาฐัญจะ ภาณามะ เส)

พุทโธ สุสุทโธ กะรุณามะหัตถะโน

พระพุทธเจ้าผู้บริสุทธิ์มีพระกรุณาอุกห้วงมหารรณพ

โยจจันตะสุทฐัพพะระญาณะโลจะโน

พระองค์ใดมีตาคือญาณอันประเสริฐหมดจดถึงที่สุด

โลกัสสะ ปาปูปะกิเลสสะมาตะโก

เป็นผู้ฆ่าเสียซึ่งบาปและอุปกิเลสของโลก

วันทามิ พุทธัง อะหะมาตะเรนนะ ตัง

ข้าพเจ้าไหว้พระพุทธเจ้าพระองค์นั้น โดยใจเคารพเอื้อเพื่อ

ธัมโม ปะทีโป วียะ ตัสสะ สัตถุโน

พระธรรมของพระศาสดาสว่างรุ่งเรืองดุจดวงประทีป

โย มัคคะปากามะตะภะทินนะโก

จำแนกประเภท คือ มรรค ผล นิพพาน, ส่วนใด

โลกุตตะโร โย จะ ตะทัตถะทีปะโน

ซึ่งเป็นตัวโลกุตตระ, และส่วนใดที่ชี้แนวแห่งโลกุตตระนั้น

วันทามิ ธัมมัง อะหะมาตะเรนนะ ตัง

ข้าพเจ้าไหว้พระธรรมนั้น, โดยใจเคารพเอื้อเพื่อ

สังโฆ สุขเขตตาทักยะติเขตตะลัณฺณุตโต

พระสงฆ์เป็นนาบุญอันยิ่งใหญ่กว่านาบุญอันดีทั้งหลาย

โย ทิฏฐะสันโต สุขะตานุโพทะโก

เป็นผู้เห็นพระนิพพาน, ตรัสรู้ตาม พระสุคต หมู่ใด

โลลัปปะทีโน อะริโย สุขเมชะโส

เป็นผู้ละกิเลสเครื่องโลเล เป็นพระอริยเจ้ามีปัญญาดี

วันทามิ สังฆัง อะหะมาทะเรนนะ ตัง

ข้าพเจ้าไหว้พระสงฆ์หมั่นนั้น โดยใจเคารพเอื้อเฟื้อ

อิจจะวะเมกัณตะภิปุชชะเนยยะกัง, วัตถุตตะยัง วันทะยะตาทักสังขะตัง,

บุญญัง มะยา ยัง มะมะ ลัพพูปัททะวา, มา โหนตุ เว ตัสสะ

ปะภาวะสิทธิยา

บุญใดที่ข้าพเจ้าผู้ไหว้อยู่ซึ่งวัตถุสาม, คือพระรัตนตรัยอันควรบูชา
ยิ่งโดยส่วนเดียว, ได้กระทำแล้วเป็นอย่างยิ่งเช่นนี้, ขออุปัทวะ
ทั้งหลาย, จงอย่ามีแก่ข้าพเจ้าเลย, ด้วยอำนาจความสำเร็จอันเกิดจาก
บุญนั้น

สังเวคะปะริกิตตะนะปาฐะ

อิธะ ตะถาคะโต โลเก อุปันโน

พระตถาคตเจ้าเกิดขึ้นแล้วในโลกนี้

อะระหัง สัมมาสัมพุทโธ

เป็นผู้ไกลจากกิเลส, ตรัสรู้ชอบได้โดยพระองค์เอง

ธัมโม จะ เทสิโต นิยานิโก

และพระธรรมที่ทรงแสดง เป็นธรรมเครื่องออกจากทุกข์

อุปะสะมิโก ปะรินิพพานิโก

เป็นเครื่องสงบกิเลส, เป็นไปเพื่อปรีนิพพาน

สัมโพธะคามิ สุกะตัพปะเวทิตะ

เป็นไปเพื่อความรู้พร้อม, เป็นธรรมที่พระสุคตประกาศ

มะยันตัง ธัมมัง สุตฺวา เอวํ ชานามะ

พวกเราเมื่อได้ฟังธรรมนั้นแล้ว, จึงได้รู้อย่างนี้ว่า

ชาติปิ ทุกขา

แม้ความเกิดก็เป็นทุกข์

ชะราปิ ทุกขา

แม้ความแก่ก็เป็นทุกข์

มะระณัมปิ ทุกขัง

แม้ความตายก็เป็นทุกข์

โสกะปะริเทวะทุกขะโทมะนัสสุปายาสาปิ ทุกขา

แม้ความโศก ความร่ำไรร่ำพัน ความไม่สบายกาย ความไม่สบายใจ
ความคับแค้นใจ ก็เป็นทุกข์

อัปปิเยหิ สัมปะโยโค ทุกโข

ความประสบกับสิ่งไม่เป็นที่รัก ที่พอใจ ก็เป็นทุกข์

ปิเยหิ วิปะโยโค ทุกโข

ความพลัดพรากจากสิ่งเป็นที่รัก ที่พอใจ ก็เป็นทุกข์

ยัมปิจันถุ นะ ละภะติ ตัมปิ ทุกขัง

มีความปรารถนาสิ่งใด ไม่ได้สิ่งนั้น, นั่นก็เป็นทุกข์

สังขิตเตนะ ปัญญาปาทานักขันธา ทุกขา

ว่าโดยย่อ อุปาทานชั้นทั้ง ๕ เป็นตัวทุกข

เสยยะถิทัง

ได้แก่สิ่งเหล่านี้ คือ

รูปุปาทานักขันโธ

ชั้น อันเป็นที่ตั้งแห่งความยึดมั่น คือ รูป

เวทณูปาทานักขันโธ

ชั้น อันเป็นที่ตั้งแห่งความยึดมั่น คือ เวทนา

สัญญาปาทานักขันโธ

ชั้น อันเป็นที่ตั้งแห่งความยึดมั่น คือ สัญญา

สังขารุปาทานักขันโธ

ชั้น อันเป็นที่ตั้งแห่งความยึดมั่น คือ สังขาร

วิญญาณูปาทานักขันโธ

ชั้น อันเป็นที่ตั้งแห่งความยึดมั่น คือ วิญญาณ

เยสัง ปริณญายะ

เพื่อให้สาวกกำหนดรอบรู้ อุปาทานชั้นเหล่านี้เอง

ธรรมาโน โส ภะคะวา

พระผู้มีพระภาคเจ้านั้น, เมื่อยังทรงพระชนม์อยู่

เอวัง พะหุลัง สาวะเก วิเนติ

ย่อมทรงแนะนำสาวกทั้งหลาย เช่นนี้เป็นส่วนมาก

เอวัง ภาคา จะ ปะนัสสะ ภะคะวะโต, สาวะเกสุ

อะนุสาสะนี พะหุลา ปะวัตตะติ

อนึ่ง คำสั่งสอนของพระผู้มีพระภาคเจ้านั้น, ย่อมเป็นไปในสาวกทั้งหลาย ส่วนมาก, มีส่วนคือการจำแนกอย่างนี้ว่า

รูปร่าง อะนิจจัง

รูปไม่เที่ยง

เวทนา อะนิจจา

เวทนาไม่เที่ยง

สัญญา อะนิจจา

สัญญาไม่เที่ยง

สังขาร อะนิจจา

สังขารไม่เที่ยง

วิญญาณัง อะนิจจัง

วิญญาณไม่เที่ยง

รูปร่าง อนัตตา

รูปไม่ใช่ตัวตน

เวทนา อนัตตา

เวทนาไม่ใช่ตัวตน

สัญญา อนัตตา

สัญญาไม่ใช่ตัวตน

สังขาร อนัตตา

สังขารไม่ใช่ตัวตน

วิญญาณัง อนัตตา

วิญญาณไม่ใช่ตัวตน

สัพเพ สังขาระ อะนิจจา

สังขารทั้งหลายทั้งปวงไม่เที่ยง

สัพเพ ธัมมา อนัตตาทิ

ธรรมทั้งหลายทั้งปวงไม่ใช่ตัวตน ดังนี้

เต (ชาย)/ตา (หญิง) มะยัง โอติณณัมหะ

พวกเราทั้งหลายเป็นผู้ถูกรอบงำแล้ว

ชาติยา

โดยความเกิด

ชะรามะระณะ

โดยความแก่และความตาย

โสเกหิ ปะริเทเวหิ ทุกเขหิ, โทมะนัสเสหิ อุปายาเสหิ

โดยความโศก ความร่ำไรร่ำพัน, ความไม่สบายกาย

ความไม่สบายใจ, ความคับแค้นใจทั้งหลาย

ทุกโขติณณา

เป็นผู้ถูกความทุกข์หยั่งเอาแล้ว

ทุกขะปะเรตา

เป็นผู้มีความทุกข์เป็นเบื้องหน้าแล้ว

อัปเปวะนามิมัสสะ เกวะลัสสะ ทุกขักขันธัสสะ

อันตะกิริยา ปัญญาเยถาติ

ทำไฉนการทำให้สุดแห่งกองทุกข์ทั้งสิ้นนี้

จะพึงปรากฏชัดแก่เราได้

สำหรับพระภิกษุ - สามเณร

จิระประรินิพพุตัมปิ ตัง ภาคะวันตัง อุททิสสะ อะระหังตัง สัมมา
สัมพุททัง

เราทั้งหลายอุทิศเฉพาะพระผู้มีพระภาคเจ้า,
ผู้ไกลจากกิเลส, ตรัสรู้ชอบได้โดยพระองค์เอง,
แม้ปรินิพพานนานแล้ว พระองค์นั้น

ลัทธา อะการัสมา อะนะการิยัง ปัพพะชิตา

เป็นผู้มีศรัทธาออกบวชจากเรือน, ไม่เกี่ยวข้องด้วยเรือนแล้ว

ตัสมิท ภาคะวะติ พรัหฺมะจะริยัง จะรามะ

ประพุดิอยู่ซึ่งพรหมจรรย์, ในพระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้น

ภิกขุณฺ (พระภิกษุ)/สามเณรานํ (สามเณร) ลิกขาสาชีวะสะมาปันนา
ถึงพร้อมด้วยสิกขาและธรรมเป็นเครื่องเลี้ยงชีวิตของภิกษุ สามเณร
ทั้งหลาย

ตัง โน พรัหฺมะจะริยัง อิมัสสะ เกวะลัสสะ ทุกขักขันธัสสะ อันตะ
กิริยาเย สังวัตตะตุติ

ขอให้พรหมจรรย์ของเราทั้งหลายนั้น,
จงเป็นไปเพื่อการทำให้สุดแห่งกองทุกข์ทั้งสิ้นนี้ เทอญ

สำหรับอุบาสก - อุบาสิกาสด

จิระประรินิพพุตัมปิ ตัง ภาคะวันตัง สระธณัง

คะโต (ชาย)/คะตา (หญิง)

เราทั้งหลายผู้ถึงแล้ว ซึ่งพระผู้มีพระภาคเจ้า, แม้ปรินิพพานนานแล้ว
พระองค์นั้น เป็นสรณะ

ธัมมัญจะ สังฆัญจะ

ถึงพระธรรมด้วย ถึงพระสงฆ์ด้วย

ตัสสะ ภะคะวะโต สาสะนัง, ยะถาสะติ ยะถาพะลัง, มะนะสิกะโร
มะ อะนุปะฏิปัชชามะ

จักทำในใจอยู่ ปฏิบัติตามอยู่ ซึ่งคำสั่งสอนของพระผู้มีพระภาคเจ้า
นั้นตามสติกำลัง

สา สา โน ปะฏิปัตติ

ขอให้การปฏิบัตินั้นๆ ของเราทั้งหลาย

อิมัสสะ เกวะลัสสะ ทุกขักขันธัสสะ อันตะกิริยายะ สังวัตตะตุ
จงเป็นไปเพื่อการทำให้สุดแห่งกองทุกข์ทั้งสิ้นนี้ เทอญ

ปัตติทานะคาถา

(หันทะ มะยัง ปัตติทานะคาถาโย ภะณามะ เส)

ยา เทวะตา สันติ วิหาระวาสิณี

เทพยดาเหล่าใด, ที่มีปกติอยู่ประจำวิหาร

ธูเป ฆะเร โพธิฆะเร ตะหิง ตะหิง

สิ่งสถิตอยู่ที่เรือนพระสฤป ที่เรือนโพธิ์ ณ ที่นั้นๆ

ตา ธัมมะทาเนนะ ภะวันตุ ปุชิตา

เทพยดาเหล่านั้น, เป็นผู้อันเราทั้งหลายบูชาแล้วด้วยธรรมทาน

โสตถึง กะโรนเตระ วิหาระมัตตะเล

จงช่วยกระทำความสวัสดี ในบริเวณรอบวิหารนี้

เถรา จะ มัชฌมา นวะกะกา จะ ภิกขะโว

ขอภิกษุทั้งหลาย ทั้งชั้นเถระ, ชั้นมัชฌิมะ, และชั้นนวกะ

สaramika ทานะปะตี อุปาสะกา

ขออุบาสกอุบาสิกาทั้งหลาย, ผู้เป็นทานบดีพร้อมทั้งอารามิกชน

คามา จะ เทสา นิคะมา จะ อีสสะรา

ขอชนทั้งหลายทั้งที่เป็นชาวบ้าน, ชาวเมือง ชาวนิคมและอิสรชน

ลัปปาณะภูตา สุชิตา ภาวันตุ เต

ขอชนผู้ยังมีชีวิตทั้งหลายเหล่านั้น, จงเป็นผู้ถึงซึ่งความสุขเกิด

ชะลาพูชา เปปี จะ อันทะสัมภะวา

อหนึ่ง สัตว์ทั้งหลายเหล่าใด, ที่เกิดในครรภ์ก็ดี ที่เกิดในฟองไข่ก็ดี

สังเสทชะตา อะถะ โวปะปาติกา

ที่เกิดในถ้ำไคลก็ดี, ที่เกิดผุดขึ้นก็ดี

นียยานิกัง รัมมะวะรัง ปะฏิจะ เต

สัตว์เหล่านั้นอาศัยพระธรรมอันประเสริฐ,

อันเป็นเครื่องนำออกจากทุกข์

ลัพเพปิ ทุกข์สสะ กะโรนตุ สังขะยัง

แม้สัตว์ทั้งหลายทั้งปวง, จงกระทำซึ่งความสิ้นไปแห่งทุกข์เกิด

ฐาตุ จิรัง สะตัง รัมโม รัมมัทธะรา จะ ปุคคะลา

ขอธรรมของสัตบุรุษทั้งหลาย, จงดำรงอยู่ตลอดกาลนาน,

และขอบุคคลผู้ทรงธรรมทั้งหลาย ก็จงดำรงอยู่ตลอดกาลนาน

สังโฆ โหตุ สมะคโค วะ อตัถายะ จะ หิตายะ จะ

ขอพระสงฆ์จงเป็นผู้มีความสามัคคีพร้อมเพรียงกันเถิด,
เพื่อประโยชน์และประโยชน์เกื้อกูล

อัมเห รักษะตุ สัทธัมโม สัพเพปิ ธัมมะจารีโน

ขอพระสังฆกรรม จงรักษาคຸ່ມครองเราทั้งหลาย,
ผู้มีปกติประพฤติธรรมทุกๆ คนเถิด

วุทฺธัง สัมปาปุณเณยยามะ ธัมเม อริยปปะเวทิตะ

ขอเราทั้งหลายจงถึงความเจริญในพระธรรม,
อันพระอริยเจ้าทรงประกาศไว้ดีแล้ว

ปะสันนา โหนตุ สัพเพปิ ปาณินโน พุทธะสาสะเน

ขอสัตว์ทั้งหลายแม้ทั้งปวง,

จงเป็นผู้มีความเลื่อมใสในพระพุทธรศาสนา

สัมมา ธารัง ปะเวจฉันโต กาละ เทโว ปะวัสสะตุ

ขอฝนจงยังทอธารให้ไหลไปโดยชอบ ตกต้องตามฤดูกาล

วุทฺธิภาวายะ สัตตานิัง สะมิทัง เนตุ เมทะนิง

จงนำไปซึ่งพื้นเมหนิดลให้สำเร็จประโยชน์,

เพื่อความเจริญแก่สัตว์ทั้งหลาย

มาตา ปิตา จะ อัคระชัง นิจจัง รักขันติ ปุตตะกัง

มารดาและบิดาย่อมถนอมรักษาบุตรน้อย

ผู้เกิดในตนเป็นนิจ ฉันทิ

เอวัง ธัมเมนะ ราชานโน, ปะชัง รักขันตุ สัพพะทา

ขอพระราชาทั้งหลาย จงทรงรักษาประชาราษฎร์โดยธรรม
ในกาลทุกเมื่อ ฉันทัน เทอญ.

สัพพะปัตติทานะคาถา

(หันทะ มะยัง สัพพะปัตติทานะคาถาโย ภะณามะ เส)

บุญญัสสิทานิ กะตัสสะ ยานัญญานิ กะตานิ เม, เทสัณฺจะ ภาคิ
โน โหนตุ สัตตานิ นตาปปะมาณะกา

สัตว์ทั้งหลายไม่มีที่สุด ไม่มีประมาณ จงมีส่วนแห่งบุญที่ข้าพเจ้าได้
ทำในบัดนี้ และแห่งบุญอื่นที่ได้ทำไว้ก่อนแล้ว

เย ปิยา คุณะวันตา จะ มัยหัง มาตาปิตาทะโย, ทิฏฐา เม จาปะ
ยะทิฏฐา วา อัญญะ มัชฌัตตะเวรีโน

คือจะเป็นสัตว์เหล่าใด ซึ่งเป็นที่รักใคร่และมีบุญคุณเช่นมารดาบิดา
ของข้าพเจ้าเป็นต้นก็ดี ที่ข้าพเจ้าเห็นแล้วหรือไม่ได้เห็นก็ดี สัตว์เหล่า
อื่นที่เป็นกลางหรือเป็นคู่เวรกันก็ดี

สัตตา ติฏฐันติ โลกัสสิมัง เต ภูมมา จะตุโยนิกา, ปญฺเจะกะ จะตุโว
การา สังสะรันตา ภะวาภะเว

สัตว์ทั้งหลายตั้งอยู่ในโลกอยู่ในภูมิทั้งสาม อยู่ในกำเนิดทั้งสี่ มีชั้น
ห้าชั้น มีชั้นชั้นเดียว มีชั้นสี่ชั้น กำลังท่องเที่ยวอยู่ในภพน้อย
ภพใหญ่ก็ดี

ฉฐาตัง เย ปัตติทานัมเม อะนุโมทันตุ เต สะยัง, เย จิมัง
นัปปะชานันติ เทวาเตลัง นิเวทะยุง

ลัตว์เหล่านั้ไดรู้ส่วนบุญที่ข้าพเจ้าแผ่ให้แล้่ว ลัตว์เหล่านั้จงอนุโมทนา
เองเถิด ส่วนลัตว์เหล่านั้ไดยังไมรู้ส่วนบุญนี้ ขอเทวดาทั้งหลายจงบอก
ลัตว์เหล่านั้ให้รู้

มะยา ทินนาระ ปุญญานัง อะนุโมทะนะเหตุนา, ลัพเพ
ลัตตะ สะทา โหนตุ อะเวรา สุชะชีวิโน, เขมปปะทัณฺจะ
ปโปปนตุ เตสาสา ลีชณะตัง สุภา

เพราะเหตุที่ได้อนุโมทนาส่วนบุญที่ข้าพเจ้าแผ่ให้แล้่ว ลัตว์ทั้งหลายทั้ง
ปวง จงเป็นผู้ไม่มีเวร อยู่เป็นสุขทุกเมื่อ จงถึงบพอันเกษม กล่าวคือ
พระนิพพาน ความปรารถนาที่ดิงามของลัตว์เหล่านั้ จงสำเร็จเถิด

บททำวัตรเย็น

คำบูชาพระรัตนตรัย

โย โส ภาคะวา อะระหัง สัมมาสัมพุทโธ

พระผู้มีพระภาคเจ้านั้นพระองค์ใด, เป็นพระอรหันต์,
ดับเพลิงกิเลสเพลิงทุกข์สิ้นเชิง, ตรัสรู้ชอบได้โดยพระองค์เอง

สวากขาโต เยนะ ภาคะวะตา ธัมโม

พระธรรมเป็นธรรมที่พระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์ใด,
ตรัสไว้ดีแล้ว

สุปะฏิปันโน ยัสสะ ภาคะวะโต สาวะกะสังโฆ

พระสงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์ใด, ปฏิบัติดีแล้ว

ตัมมะยัง ภาคะวันตัง สะธัมมัง สะสังฆัง, อิมเหติ สักกาเรหิ ยะถา
ระหัง อาโรปีเตหิ อะภิปูชะยามะ

ข้าพเจ้าทั้งหลาย, ขอบูชาอย่างยิ่งซึ่งพระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้น,
พร้อมทั้งพระธรรมและพระสงฆ์, ด้วยเครื่องสักการะทั้งหลายเหล่านี้,
ฉันยกขึ้นตามสมควรแล้วอย่างไร

สาธุ โน ภันเต ภาคะวา สุจิระปะรินิพพุโตปิ

ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ, พระผู้มีพระภาคเจ้า แม้ปรินิพพานนานแล้ว,
ทรงสร้างคุณอันสำเร็จประโยชน์ไว้แก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย

ปัจฉิมาชณะตานุกัมปะมานะสา

ทรงมีพระทัยอนุเคราะห์แก่พวกข้าพเจ้า, อันเป็นชนรุ่นหลัง

อิเม ลักการะ ทุคคะตะปัณณการะภูเต ปะฏิคคัณหาตุ

ขอพระผู้มีพระภาคเจ้า จงรับเครื่องสักการะ อันเป็นบรรณาการของ
คนยากทั้งหลายเหล่านี้

อัมหากัง ทิฆะรัตตัง หิตายะ สุขายะ

เพื่อประโยชน์และความสุขแก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย,

ตลอดกาลนาน เทอญ

อะระหัง สัมมาสัมพุทโธ ะกะวา

พระผู้มีพระภาคเจ้า, เป็นพระอรหันต์, ดับเพลิงกิเลสเพลิงทุกข์สิ้น
เชิง, ตรัสรู้ชอบได้โดยพระองค์เอง

พุทธัง ะกะวันตัง อะภิวาเทมิ

ข้าพเจ้าอภิวาทพระผู้มีพระภาคเจ้า, ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน

(กราบ)

สัวากขาโต ะกะวะตา ัมโม

พระธรรมเป็นธรรมที่พระผู้มีพระภาคเจ้า, ตรัสไว้ดีแล้ว

ธัมมัง นะมัสสามิ

ข้าพเจ้านมัสการพระธรรม

(กราบ)

สุปะฏิปันโน ะกะวะโต สาวะกะสังโฆ

พระสงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้า, ปฏิบัติดีแล้ว

สังฆัง นะมามิ

ข้าพเจ้านอบน้อมพระสงฆ์

(กราบ)

บุพพะภาคะนะมะการะ

(หันทะ มะยัง พุทธัสสะ ภาคะวะโต บุพพะภาคะนะมะการัง กะโรมะ เส)

นะโม ตัสสะ ภาคะวะโต

ขอนอบน้อมแด่พระผู้มีพระภาคเจ้า, พระองค์นั้น

อะระหะโต

ซึ่งเป็นผู้ไกลจากกิเลส

สัมมาสัมพุทธัสสะ

ตรัสรู้ชอบได้โดยพระองค์เอง

(๓ ครั้ง)

พุทธานุสสติ

(หันทะ มะยัง พุทธานุสสติดินะยัง กะโรมะ เส)

ตั้ง โข ปะนะ ภาคะวันตัง เอวัง กัลยาโณ
กิตติสัทโท อัพภุคคะโต

ก็กิตติศัพท์อันงามของพระผู้มีพระภาคเจ้านั้น,
ได้ฟังไปแล้วอย่างนี้ว่า

อิติปิ โส ภาคะวา

เพราะเหตุอย่างนี้ๆ, พระผู้มีพระภาคเจ้านั้น

อะระหัง

เป็นผู้ไกลจากกิเลส

สัมมาสัมพุทธโ

เป็นผู้ตรัสรู้ชอบได้โดยพระองค์เอง

วิชาจะระณะสัมปันโน

เป็นผู้ถึงพร้อมด้วยวิชาและจรณะ

สุคะโต

เป็นผู้เสด็จไปแล้วด้วยดี

โลกะวิทู

เป็นผู้รู้โลกอย่างแจ่มแจ้ง

อะนุตตะโร ปุริสะทัมมะสาระถิ

เป็นผู้สามารถฝึกบุรุษที่สมควรฝึกได้อย่างไม่มีใครยิ่งกว่า

ลัทธิ เทวมนุสสนัง

เป็นครูผู้สอน ของเทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย

พุทโธ

เป็นผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบานด้วยธรรม

ภะคะวาติ

เป็นผู้มีความจำเริญ จำแนกธรรมสั่งสอนสัตว์ ดังนี้

พุทธานิคมิตติ

(หันทะ มะยัง พุทธานิคมิตติ กะโรมะ เส)

พุทธวาระหันทะวะระตาทีคุณาภียุตโต

พระพุทธเจ้าประกอบด้วยคุณ,

มีความประเสริฐแห่งอรหันตคุณ เป็นต้น

สุทธาภิญาณะกะรุธาหิ สะมาคะตัตโต

มีพระองค์อันประกอบด้วยพระญาณ,

และพระกรุณาอันบริสุทธิ์

โพเธสิ โย สุชนะตัง กะมะลังวะ สูโร

พระองค์ใด ทรงกระทำชนที่ดีให้เบิกบาน,

ดุจอาทิตย์ทำบ่าวให้บาน

วันทามะหัง ตะมะระณัง ลีระสา ชินนหัง

ข้าพเจ้าไหว้พระชินสีห์, ผู้ไม่มีกิเลสพระองค์นั้น,
ด้วยเศียรเกล้า

พุทโธ โย ลัพพะปาณีนัง สะระณัง เขมะมุตตะมัง

พระพุทธเจ้าพระองค์ใด,
เป็นสรณะอันเกษมสูงสุดของสัตว์ทั้งหลาย

ปะชฺฐะมานุสสะติฏฺฐานัง วันทามิ ตัง ลีเรนหัง

ข้าพเจ้าไหว้พระพุทธเจ้าพระองค์นั้น,
อันเป็นที่ตั้งแห่งความระลึกองค์ที่หนึ่ง, ด้วยเศียรเกล้า

พุทฺธัสสาหฺสมิ ทาโส (ชาย)/ทาสี (หญิง) วะ พุทโธ เม สามิกิสสะโร

ข้าพเจ้าเป็นทาสของพระพุทธเจ้า,
พระพุทธเจ้าเป็นนาย มีอิสระเหนือข้าพเจ้า

พุทโธ ทุกขัสสะ ฆาตา จะ วิชิตา จะ หิตัสสะ เม

พระพุทธเจ้าเป็นเครื่องกำจัดทุกข์,
และทรงไว้ซึ่งประโยชน์แก่ข้าพเจ้า

พุทฺธัสสาหัง นิยยาเทมิ สะวีรญฺชีวิตญฺจิหัง

ข้าพเจ้ามอบกายถวายชีวิตนี้, แต่พระพุทธเจ้า

วันทัน โตหัง (ชาย)/ตีหัง (หญิง) จะริสสามิ พุทฺธัสเสวะ สุโพธิตัง

ข้าพเจ้าผู้ให้อยู่จักประพาศติดตาม,
ซึ่งความตรัสรู้ดีของพระพุทธเจ้า

นัตถิ เม สะระณัง อัญญัง พุทโธ เม สะระณัง ะรัง

สละอื่นของข้าพเจ้าไม่มี,
พระพุทธเจ้าเป็นสรณะอันประเสริฐของข้าพเจ้า

เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ วัชฌเมยยัง สัตถุ สาสะเน

ด้วยการกล่าวคำสัจนี้,

ข้าพเจ้าพึงเจริญในพระศาสนาของพระศาสดา

พุทธัง เม วันทะ มาเนนะ (ชาย)/มานายะ (หญิง) ยัง ปุณฺณัง
ปะสุตัง อิธะ

ข้าพเจ้าผู้เฒ่าอยู่ซึ่งพระพุทเจ้า, ได้ชวนชวายนุญใดในบัดนี้

สัพเพปิ อันตะรายา เม มาhesง ตัสสะ เตชะสา

อันตรายทั้งปวงอย่าได้มีแก่ข้าพเจ้า, ด้วยเดชแห่งบุญนั้น

(กราบลงหมอบว่า)

กาเยนะ วาจาเย วะ เจตะสา วา

ด้วยกายก็ดี ด้วยวาจาก็ดี ด้วยใจก็ดี

พุทฺธะ กุกัมมัง ปะกะตัง มะยา ยัง

กรรมนำดีเตียนอันใด, ที่ข้าพเจ้ากระทำแล้วในพระพุทเจ้า

พุทฺโธ ปะฏิคคัณหะตุ อัจจะยันตัง

ขอพระพุทเจ้า จงงดซึ่งโทษล่วงเกินอันนั้น

กาลันตะเร สังวะริตุง วะ พุทฺธะ

เพื่อการสำรวมระวังในพระพุทเจ้า ในกาลต่อไป

อัมมานุสสะติ

(หันทะ มะยัง อัมมานุสสะตินะยัง กะโรมะ เส)

สัวากขาโต ภะคะวะตา ธัมโม

พระธรรมเป็นธรรมที่พระผู้มีพระภาคเจ้า, ตรัสไว้ดีแล้ว

สันทิฏฐิโก

เป็นธรรมที่ผู้ศึกษาและปฏิบัติพึงเห็นได้ด้วยตนเอง

อะกาลิโก

เป็นธรรมที่ปฏิบัติได้และให้ผลได้ไม่จำกัดกาล

เอหิปัสสโก

เป็นธรรมที่ควรกล่าวแก่ผู้อื่นว่า, ท่านจงมาดูเถิด

โอปะนะยโก

เป็นธรรมที่ควรน้อมเข้ามาใส่ตัว

ปัจจุตัง เวทิตัพโพ วิญญูหิติ

เป็นธรรมที่ผู้รู้ก็รู้ได้เฉพาะตน, ดังนี้

ธัมมภาณิกคิณ

(หันทะ มะยัง ธัมมภาณิกคิณ กะโรมะ เส)

สวักขาตะตาทิคุณะโยคะวะเสนะ เสโย

พระธรรมเป็นธรรมที่ประเสริฐ, เพราะประกอบด้วยคุณ,

คือ ความที่พระผู้มีพระภาคเจ้า, ตรัสไว้ดีแล้ว เป็นต้น

โย มัคคะปาเกประยัตติวิโมกชะเภาโท

เป็นธรรมอันจำแนกเป็นมรรค ผล ปรีชาและนิพพาน

ธัมโม กุโลกะปะตะนา ตะทะธาริธาริ

เป็นธรรมทรงไว้ซึ่งผู้ทรงธรรม, จากการตกไปสู่โลกที่ชั่ว

วันทามะหัง ตะมะหะรัง วะระธัมมะเมตัง

ข้าพเจ้าไหว้พระธรรมอันประเสริฐนั้น,

อันเป็นเครื่องจัดเสียซึ่งความมืด

ธัมโม โย สัพพะปาณีนัง สะระณัง เขมะมุตตะมัง

พระธรรมใด, เป็นสรณะอันเกษมสูงสุดของสัตว์ทั้งหลาย

ทุติยานุสสะติฏฐานัง วันทามิ ตัง สิเรนะหัง

ข้าพเจ้าไหว้พระธรรมนั้น,

อันเป็นที่ตั้งแห่งความระลึกองค์ที่สองด้วยเศียรเกล้า

ธัมมัสสาหัสสมิ ทาโส (ชาย)/ทาสี (หญิง) วะ ธัมโม เม สามิกิสสะโร

ข้าพเจ้าเป็นทาสของพระธรรม,

พระธรรมเป็นนาย มีอิสระเหนือข้าพเจ้า

ธัมโม ทุกข์สละ ฆาตา จะ วิชิตา จะ หิตัสสะ เม

พระธรรมเป็นเครื่องกำจัดทุกข์,
และทรงไว้ซึ่งประโยชน์แก่ข้าพเจ้า

ธัมมัสสาหัง นิยยาเทมิ สรรีรญชีวิตัญจิหัง

ข้าพเจ้ามอบกายถวายชีวิตนี้แด่พระธรรม

วันทัน โตหัง (ชาย)/ตีหัง (หญิง) จะริสสามิ

ธัมมัสเสวะ สุธัมมะตัง

ข้าพเจ้าผู้ให้อยู่จำกัประพบัติตาม,
ซึ่งความเป็นธรรมดีของพระธรรม

นัตถิ เม สรรณัง อัญญัง ธัมโม เม สรรณัง ะรัง

สรณะอื่นของข้าพเจ้าไม่มี,
พระธรรมเป็นสรณะอันประเสริฐของข้าพเจ้า

เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ วัทเทมยยัง ลัตถุสาสะเน

ด้วยการกล่าวคำสัจนี้,
ข้าพเจ้าพึงเจริญในพระศาสนาของพระศาสดา

ธัมมัง เม วันทะ มาเนนะ (ชาย)/มานายะ (หญิง) ยัง ปุญญัง

ปะสุตัง อิธะ

ข้าพเจ้าผู้ให้อยู่ซึ่งพระธรรม, ได้ชวนชวายนุญใดในบัดนี้

ลัพเพปิ อันตะรายา เม มาhesง ตัสสะ เตชะสา

อันตรายทั้งปวงอย่าได้มีแก่ข้าพเจ้า, ด้วยเดชแห่งบุญนั้น

(กราบทมอบลงว่า)

กาเยนะ วาจาเย วะ เจตะสา วา

ด้วยกายก็ดี ด้วยวาจาก็ดี ด้วยใจก็ดี

ธัมเม กุกัมมัง ปะกะตัง มะยา ยัง

กรรมน่าติเตียนอันใด, ที่ข้าพเจ้ากระทำแล้วในพระธรรม

ธัมโม ปะฏิคคัณหะตุ อัจจะยันตัง

ขอพระธรรม จงดั่งโทษล่วงเกินอันนั้น

กาลันตะเร สังวะริตุง วะ ธัมเม

เพื่อการสำรวมระวังในพระธรรม ในกาลต่อไป

สังฆานุสสติ

(หันทะ มะยัง สังฆานุสสติเนยัง กะโรมะ เส)

สุปะฏิปันโน ะกะวะโต สาวะกะสังโฆ

พระสงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้าหมู่ใด, ปฏิบัติดีแล้ว

อุชุปะฏิปันโน ะกะวะโต สาวะกะสังโฆ

พระสงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้าหมู่ใด, ปฏิบัติตรงแล้ว

ญายะปะฏิปันโน ะกะวะโต สาวะกะสังโฆ

พระสงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้าหมู่ใด,
ปฏิบัติเพื่อรู้ธรรมเป็นเครื่องออกจากทุกข์แล้ว

สามิจิปะฏิปันโน ะกะวะโต สาวะกะสังโฆ

พระสงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้าหมู่ใด,
ปฏิบัติสมควรแล้ว

ยะทิทััง

ได้แก่บุคคลเหล่านี้คือ

จัตตาริ ปุริสะยุคานิ อัฏฐะ ปุริสะปุคคะลา

คู่แห่งบุรุษ ๔ คู่, นับเรียงตัวบุรุษได้ ๘ บุรุษ

เอสะ ะกะวะโต สาวะกะสังโฆ

นั่นแหละ สงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้า

อาหุเนยโย

เป็นสงฆ์ควรแก่สักการะที่เขานำมาบูชา

ปาหุเนยโย

เป็นสงฆ์ควรแก่สักการะที่เขาจัดไว้ต้อนรับ

ทักขิณียโย

เป็นผู้ควรรับทักษิณาทาน

อัญชลีกะระณียโย

เป็นผู้ที่บุคคลทั่วไปควรทำอัญชลี

อะนุตตะรัง ปุญญักเขตตัง โลกัสสาติ

เป็นเหนือบุญของโลก, ไม่มีบุญอื่นยิ่งกว่า, ดังนี้

สังฆากิฉิตติ

(หันทะ มะยัง สังฆากิฉิตัง กะโรมะ เส)

ลัทธิมมะไซ สุปะฏิปัตติคุณาทิยุตโต

พระสงฆ์ที่เกิดโดยพระลัทธิธรรม,

ประกอบด้วยคุณมีความปฏิบัติดีเป็นต้น

โยจฺจฺวุพฺพิโธ อริยะบุคคละสังฆะเสฏฺฐุ

เป็นหมู่แห่งพระอริยบุคคลอันประเสริฐแปดจำพวก

ลีลาธิธัมมะปะวะราสะยะกายะจิตโต

มีกายและจิตอันอาศัยธรรมมีศีลเป็นต้น อันบวร

วันทามะหัง ตะมะรียานะคะณัง สุสุทฺธัง

ข้าพเจ้าไหว้หมู่แห่งพระอริยเจ้าเหล่านั้น อันบริสุทธิ์ด้วยดี

สังโฆ โย ลัพพะปาณีนัง สะระณัง เขมะมุตตะมัง

พระสงฆ์หมู่ใด, เป็นสรณะอันเกษมสูงสุดของสัตว์ทั้งหลาย

ตะติยานุสสะติญฺญานัง วันทามิ ตัง สิเรนะหัง

ข้าพเจ้าไหว้พระสงฆ์หมู่นั้น,

อันเป็นที่ตั้งแห่งความระลึกองค์ที่สามด้วยเศียรเกล้า

สังฆัสสหาหฺลมิ ทาโส (ชาย)/ทาสี (หญิง) วะ สังโฆ เม สามิกิสสะโร

ข้าพเจ้าเป็นทาสของพระสงฆ์,

พระสงฆ์เป็นนาย มีอิสระเหนือข้าพเจ้า

สังโฆ ทุกข์สละ มาตา จะ วิธิตา จะ หิตัสสะ เม

พระสงฆ์เป็นเครื่องกำจัดทุกข์,
และทรงไว้ซึ่งประโยชน์แก่ข้าพเจ้า

สังฆัสสาหัง นิยาเทมิ สรรีรญชีวิตญจิตัง

ข้าพเจ้ามอบกายถวายชีวิตนี้แด่พระสงฆ์

วันทณฺ โตะหัง (ชาย)/ตีหัง (หญิง) จะริสสามิ สังฆัสโสปะฏิปันนะตัง

ข้าพเจ้าผู้ให้ว้อยูกประพฤติตาม,
ซึ่งความปฏิบัติดีของพระสงฆ์

นัตถิ เม สรรณัง อัญญัง สังโฆ เม สรรณัง วะรัง

สรณะอื่นของข้าพเจ้าไม่มี,

พระสงฆ์เป็นสรณะอันประเสริฐของข้าพเจ้า

เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ วัทเทมยยัง สัตถุ สาสะเน

ด้วยการกล่าวคำสัจนี้,

ข้าพเจ้าพึงเจริญในพระศาสนาของพระศาสดา

สังฆัง เม วันทะ มาเนนะ (ชาย)/มานะ (หญิง) ยัง ปุญญัง

ปะสุตัง อิธะ

ข้าพเจ้าผู้ให้ว้อยูกซึ่งพระสงฆ์ ได้ชวนชวายนบุญใด ในบัดนี้

สัพเพปิ อันตะรายา เม มาहेสุง ตัสสะ เตชะสา

อันตรายทั้งปวงอย่าได้มีแก่ข้าพเจ้า, ด้วยเดชแห่งบุญนั้น

(กราบทมอบลงว่า)

กาเยนะ วาจาเย วะ เจตะสา วา

ด้วยกายก็ดี ด้วยวาจาก็ดี ด้วยใจก็ดี

สังฆะ กุกัมมัง ปะกะตัง มะยา ยัง

กรรมน่าติเตียนอันใด, ที่ข้าพเจ้ากระทำแล้วในพระสงฆ์

สังโฆ ปะฏิคคัณหะตุ อัจจะยันตัง

ขอพระสงฆ์ จงดซึ่งโทษล่วงเกินอันนั้น

กาลันตะเร สังวะริตุง วะ สังฆะ

เพื่อการสำรวมระวังในพระสงฆ์ ในกาลต่อไป

อุททิสสะนาธิฏฐานะคาถา

(หันทะ มะยัง อุททิสสะนาธิฏฐานะ คาถาโย ภะณามะ เส)

อิมิหา ปุญญะกัมเมนะ

ด้วยบุญนี้ อุทิศให้

อุปัชฌายา คุณุตตะรา

อุปัชฌาย์ ผู้เลิศคุณ

อาจะริยุปะการา จะ

แลอาจารย์ ผู้เกื้อหนุน

มาตาปิตา จะ ญาตะกา

ทั้งพ่อแม่ แลปวงญาติ

สุริโย จันทิมา ราชา

สุริยจันทรแลราชา

คุณะวันตา นระปิ จะ

ผู้ทรงคุณหรือสูงชาติ

พริห์มะมารา จะ อินทา จะ

พรหมมารและอินทราช

โลกะปาลา จะ เทวะตา

ทั้งทวยเทพและโลกบาล

ยะโม มิตตา มะนุสสา จะ

ยมราช มนุษย์มิตร

มัชฌัตตา เวริกาปิ จะ

ผู้เป็นกลาง ผู้จองพลาญ

ลัพเพ ลัตตา สุชี โหนตุ

ขอให้เป็นผู้สุขคานต์ทุกถ้วนหน้าอย่าทุกข์ทน

ปัญญานิ ปะกะตานิ เม

บุญผ่องที่ข้าทำจงช่วยอำนวยศุภผล

สุขัง จะ ติวัง เทนตุ

ให้สุขสามอย่างล้น

ชิปปัง ปาเปละ โว มะตัง

ให้รู้ถึงนิพพานพลัน

อิมินา ปุญญะกัมเมนะ

ด้วยบุญนี้ที่เราทำ

อิมินา อุททิสเณ จะ

แลอุทิศให้ปวงสัตว์

ชิปปาหัง สุลละเภา เจวะ

เราพลันได้ซึ่งการตัด

ตันหุปาทานะเจทะนัง

ตัวตันทา อุปาทาน

เย ลันตานิ หินา ธัมมา

สิ่งชั่วในดวงใจ

ยวาระ นิพพานะโต มะมัง

กว่าเราจะถึงนิพพาน

นัสสันตุ ลัพพะทา เยวะ

มลายสิ้นจากสันดาน

ยัตถะ ชาโต ภาเว ภาเว

ทุกๆ ภาพที่เราเกิด

อุชฺฐิตตัง สะติปัญญา

มีจิตตรงและสติทั้งปัญญาอันประเสริฐ

ลัลเลโข วิริยมหิโน

พร้อมทั้งความเพียรเลิศเป็นเครื่องขุดกิเลสหาย

มารา ละภันตุ โนกาสัง

โอกาสอย่าพึงมีแก่หมู่มารสิ้นทั้งหลาย

กาตญฺจะ วิริเยสุ เม

เป็นช่องประทุษร้าย, ทำลายล้างความเพียรจม

พุทธาธิปะวะโร นาโถ

พระพุทธรูปบรรพต

ธัมโม นาโถ วัชรุตตะโม

พระธรรมที่พึงอุดม

นาโถ ปัจเจกะพุทโธ จะ

พระปัจเจกพระพุทธสม-

สังโฆ นาโถตตะโร มะมัง

ทบพระสงฆ์ที่พึงทั้งผอง

เตโสตตะมานุภาเวนะ

ด้วยอานุภาพนั้น

มาโรกาสัง ละภันตุ มา

ขอหมู่मारอย่าได้ช่อง

ทะสะปัญญานุภาเวนะ

ด้วยเดชบุญทั้งสิบป້อง

มาโรกาสัง ละภันตุ มา

อย่าเปิดโอกาสแก่มาร เทอญ

บทสวดมนต์พิเศษ

นมัสการพระอรหันต์ ๘ ทิศ

(หันทะ มะยัง สะระภัญญะนะ พุทธะมังคะละ คาถาโย ภาณามะ เส)

สัมพุทโธ ทิปะทัง เสฏโฐ
 โกณฑัญโญ ปุพพะภาเค จะ
 สารีปุตโต จะ ทักขิณ
 ปัจฉิเมปิ จะ อานันท
 โมคคัลลานะ จะ อุตตะเร
 อิมะ โข มังคะลา พุทธา
 วันทิตา เต จะ อัมเหติ
 เอเตสัง อานูภาเวนะ

นิสินโน เจวะ มัชฌิเม
 อาคะณเฑยะ จะ กัสสะโป
 หาระติเย อุปาลี จะ
 พายัพเพ จะ คะวัมปะติ
 อีสานะปิ จะ ราชุโล
 ลัพเพ อิธะ ปะติฏฐิตา
 ลักกาเรติ จะ ปุชิตา
 ลัพพะโสตถิ ภาวันตุ โน

อิจเจวะมัจฉัน-
 นะมัสสะมาโน
 ปุญญากิสันตัง
 ตัสสาณูภาเว, นะ

ตะนะมัสสะเนยยัง
 ระตะนัตตะยัง ยัง
 วิปลัง อะลัตถัง
 หะตันตะราโย

คาถาบูชาพระพุทธสิหิงค์

(หันทะ มะยัง พุทธะปะสังสาคาถาโย พุทธะสิหิงโค นามะ ภาณามะ เส)

อิติ ปะวะระระสิหิงโค
ยัตถะ กัตถะ จิตโตโส
สะกาละพุทธะสาสะนัง
สุระนะเรหิ มะหิโต

อุตตะมะยะโสปิ เตโช
ลักกาโร อุปาโท
โชตะยันโตวะ ทีโป
ธะระมาโนวะ พุทฺโธติ

พุทธสิหิงคา
ประเสริฐ ฐ เกริกไกร
เป็นที่เคารพน้อม
เปรียบเช่นชวลา
เหมือนหนึ่งพระลัมพุท
แดนใดพระดำรง
ด้วยเดชสิริศักดิ์
พระศาสน์ปมีบุญ
ข้าฯ ขอเคารพน้อม
พิทักษ์ ฐ รักษา
ปวงข้าฯ จะประกาศ
ขอพระอภิบาล

อุบัติมา ณ แดนใด
ดูกายพระศาสดา
มนุษย์พร้อมทั้งเทวา
ศาสนาที่ยืนยง
สุวิสุทธิพระชนม์คง
พระศาสน์คงก็จำบุญ
ฐ พัทธษ้อนุกุล
พระเพิ่มพูนมหิทธา
วจีค้อมขึ้นบูชา
พระศาสน์มาตลอดกาล
พุทธศาสน์ให้ไพศาล
ชินมารินรันดร์ เทอญ

เขมาเขมะสระระณะที่ปิกะคาถา

(หันทะ มะยัง เขมาเขมะสระระณะที่ปิกะคาถาโย ภาณามะ เส)

พะทุง เว สระระณัง ยันติ ปัพพะตานิ วนานิ จะ, อารามะรูกขะ
เจตะยานิ มะนุสสา ภายะตัสชิตา

มนุษย์เป็นอันมากเมื่อเกิดมีภัยคุกคามแล้ว, ก็ถือเอาภูเขาบ้าง ป่าไม้
บ้าง, อารามและรุกขเจดีย์บ้าง เป็นสรณะ

เนตัง โข สระระณัง เขมัง เนตัง สระระณะมุตตะมัง, เนตัง สระระณะ
มาคัมมะ สัพพะทุกขา ปะมุจจะติ

นั่นมิใช่สรณะอันเกษมเลย, นั่นมิใช่สรณะอันสูงสุด, เขาอาศัยสรณะ
นั้นแล้ว, ย่อมไม่พ้นจากทุกข์ทั้งปวงได้

โย จะ พุทธัญจะ ธัมมัญจะ สังฆัญจะ สระระณัง คะโต, จัตตาริ
อะริยะสัจจานิ สัมมปปัญญาเยะ ปัสสะติ

ส่วนผู้ใดถือเอาพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์เป็นสรณะแล้ว,

เห็นอริยสัจจ์ คือ ความจริงอันประเสริฐสี่ ด้วยปัญญาอันชอบ

ทุกขัง ทุกขะสะมุปปาทัง ทุกข์สละ จะ อะติกกะมัง, อะริยัญญัญจ
คิกัง มัคคัง ทุกขุปะสะมะคามินัง

คือเห็นความทุกข์, เหตุให้เกิดทุกข์, ความกำวล่งทุกข์เสียได้, และ
หนทางมีองค์แปดอันประเสริฐ เครื่องถึงความระงับทุกข์

เอตัง โข สรรณัง เขมัง เอตัง สรรณะมุตตะมัง, เอตัง สรรณะ
มาคัมมะ สัพพะทุกขา ปะมุจจะติ

นั่นแหละเป็นสรณะอันเกษม, นั่นเป็นสรณะอันสูงสุด, เขาอาศัย
สรณะนั้นแล้ว, ย่อมพ้นจากทุกข์ทั้งปวงได้

อะภินหะปัจจะเวกขณะปาฐะ

(หันหะ มะยัง อะภินหะปัจจะเวก ขณะปาฐัง ภาณามะ เส)

ชะราธัมโมมหิ

เรามีความแก่เป็นธรรมดา

ชะรัง อะนะตีโต (ชาย)/ตีตา (หญิง)

จะล่วงพ้นความแก่ไปไม่ได้

พะยาธิธัมโมมหิ

เรามีความเจ็บไข้เป็นธรรมดา

พะยาธิง อะนะ ตีโต (ชาย)/ตีตา (หญิง)

จะล่วงพ้นความเจ็บไข้ไปไม่ได้

มะระณะธัมโมมหิ

เรามีความตายเป็นธรรมดา

มะระณัง อะนะตีโต (ชาย)/ตีตา (หญิง)

จะล่วงพ้นความตายไปไม่ได้

ลัฟเพติ เม ปิเยติ มะนาเปติ นานาภาโว วินาภาโว

เราจะเป็นไปต่างๆ คือ จะพลัดพรากจากของรัก ของเจริญใจทั้งสิ้นไป

กัมมัสสะโกมมิ

เรามีกรรมเป็นของๆ ตน

กัมมะทายาโท

เราเป็นทายาทผู้รับผลแห่งกรรม

กัมมะโยนิ

เราเป็นผู้เกิดมาแต่กรรม

กัมมะพันธุ

เราเป็นเผ่าพันธุ์แห่งกรรม

กัมมะปะฏิสะระณ

เรามีกรรมเป็นที่พึ่งอาศัย

ยัง กัมมัง กะริสสามิ

เราทำกรรมอันใดไว้

กัลยาณัง วา ปาปะกัง วา

เป็นบุญหรือเป็นบาป

ตัสสะ ทายาโท ภาวิสสามิ

เราจะได้รับผลของกรรมนั้นไป

อิตถิยา วา

หญิงก็ดี

ปุริสเณะ วา

ชายก็ดี

กะหฺมฺเฐนะ วา

คฤหัสถ์ก็ดี

ปัพพะชิเตนะ วา

บรรพชิตก็ดี

เอวํ อัมहेหิ อะภินันฺทังปัจจะเวกขิตฺตํ

เราทั้งหลายพึงพิจารณาอย่างนี้เนื่องๆ ทุกวันคืนแล

อะนิจจา วะตะ สังขารา

สังขารทั้งหลายไม่เที่ยงหนอ

อุปปาทวะยะธัมมิโน

เกิดขึ้นแล้วย่อมเสื่อมสิ้นไปเป็นธรรมดา

อุปปชชิตฺวา นิรุชฌันติ

ครั้นเกิดขึ้นแล้วย่อมดับไป

เตสัง วุปะสะโม สุโข

ความเข้าไปดับซึ่งสังขารทั้งหลายเหล่านั้น เป็นสุข

สัพเพ สัตตา

สัตว์ทั้งหลายทั้งปวง

มะรันติ จะ

ย่อมตายด้วย

มะริงสุ จะ

ตายแล้วด้วย

มะริสสะเร

จักตายด้วย

ตะเถวาหัง มะริสสามิ

เราจักตายอย่างนั้นด้วย

นัตถิ เม เอตถะ สังสะโย

ความสงสัยในเรื่องตายนั้น ไม่มีแก่เราเลย

บทพิจารณาสังขาร

(พันทะ มะยัง ธัมมสังเวคะปัจจะเวกขณะปาฐัง ภาณามะ เส)

สัพเพ สังขารา อนิจจา

สังขารคือร่างกายจิตใจ, และรูปธรรมนามธรรมทั้งหมดทั้งสิ้น, มันไม่เที่ยง, เกิดขึ้นแล้วดับไป มีแล้วหายไป

สัพเพ สังขารา ทุกขา

สังขารคือร่างกายจิตใจ, และรูปธรรมนามธรรมทั้งหมดทั้งสิ้น, มันเป็นทุกข์ทนยาก, เพราะเกิดขึ้นแล้ว, แก่ เจ็บ ตายไป

สัพเพ ธัมมา อนัตตา

สิ่งทั้งหลายทั้งปวง, ทั้งที่เป็นสังขารและมีใช้สังขารทั้งหมดทั้งสิ้น, ไม่ใช่ตัว ไม่ใช่ตน, ไม่ควรถือว่าเรา ว่าของเรา ว่าตัวว่าตนของเรา

อะธัวัง ชีวิตัง

ชีวิตเป็นของไม่ยั่งยืน

ธัวัง มาระณัง

ความตายเป็นของยั่งยืน

อะวัสสัง มะยา มะริตัพพัง

อันเราจะพึงตายเป็นแท้

มระณะปริโยสานัง เม ชีวิตัง

ชีวิตของเรามีความตายเป็นที่สุตรอบ

ชีวิตัง เม อะนียะตัง

ชีวิตของเราเป็นของไม่เที่ยง

มะระณัง เม นียะตัง

ความตายของเราเป็นของเที่ยง

วะตะ

ควรที่จะสังเวช

อะยัง กาโย

ร่างกายนี้

อะจิรัง

มิได้ตั้งอยู่นาน

อะเปตะวิญญาโน

ครั้นปราศจากวิญญาณ

ฉุทโท

อันเขาทิ้งเสียแล้ว

อะธิเสสสะติ

จักนอนทับ

ปะฐะวิง

ซึ่งแผ่นดิน

กะลิงคะรัง อิวะ

ประดุจดั่งว่าท่อนไม้และท่อนฟืน

นิรัตถัง

หาประโยชน์มิได้

การะสูตตะคาถา

(หันทะ มะยัง การะสูตตะคาถาโย ภะณามะ เส)

ภารา หะเว ปัญจักขันธา

ขันธทั้งห้าเป็นของหนักเนื้อ

การะหาโร จะ ปุคคะโล

บุคคลแหละเป็นผู้แบกของหนักพาไป

ภาราทานัง ทุกขัง โลเก

การแบกถือของหนักเป็นความทุกข์ในโลก

การะนิกเขปะนัง สุขัง

การสลัดของหนักทิ้งลงเสียเป็นความสุข

นิกชิปีตฺวา คะรุณ ภารัง

พระอริยะเจ้าสลัดทิ้งของหนักลงเสียแล้ว

อัญญัง ภารัง อะนาทียะ

ทิ้งไม่หยิบจวดยเอาของหนักอันอื่นขึ้นมาอีก

สะสมลัง ตัณ्हัง อัပ္พยุหะ

ก็เป็นผู้ถอนตัณหาขึ้นได้กระทั่งราก

นิจจาโต ปะรินิพพุโต

เป็นผู้หมดสิ่งปรารถนา ดับสนิทไม่มีส่วนเหลือ

โอวาทะปาฏิโมกขะคาถา

(หันทะ มะยัง โอวาทะปาฏิโมกขะ คาถาโย ภะณามะ เส)

สัพพะปาปัสสะ อะกะระณัง

การไม่ทำบาปทั้งปวง

กุสะลัสสูปะสัมปะทา

การทำกุศลให้ถึงพร้อม

สะจิตตะปะริโยทะปะนัง

การชำระจิตของตนให้ผ่องใส

เอตัง พุทธานะสาสะนัง

ธรรม ๓ อย่างนี้, เป็นคำสั่งสอน ของพระพุทธเจ้าทั้งหลาย

ขันตี ประมะมัง ตะโป ตีติกขา

ขันติ คือความอดกลั้น, เป็นธรรมเครื่องเผากิเลสอย่างยิ่ง

นิพพานัง ประมะมัง เวทนต์ิ พุทธา

ผู้รู้ทั้งหลายกล่าวพระนิพพานว่า เป็นธรรมอันยิ่ง

นะ หิ ปัพพะชิโต ปะรุปะฆาตี

ผู้กำจัดสัตว์อื่นอยู่, ไม่ชื่อว่า เป็นบรรพชิตเลย

สะมะโณ โหติ ปะรัง วิหะฐะยันโต

ผู้ทำสัตว์อื่นให้ลำบากอยู่, ไม่ชื่อว่า เป็นสมณะเลย

อะนุปะวาโท อะนุปะฆาโต

การไม่พูดร้าย, การไม่ทำร้าย

ปาฏิโมกเข จะ สังวะโร

การสำรวมในปาฏิโมกข์

มัตตัญญูตา จะ ภาตตัสมิง

ความเป็นผู้รู้จักประมาณในการบริโภค

ปันทัญจะ สะยนาสนัง

การนอน การนั่ง ในที่อันสงัด

อะธิจิตเต จะ อาโยโค

ความหมั่นประกอบในการทำจิตให้ยิ่ง

เอตัง พุทธาณะสาสนัง

ธรรม ๖ อย่างนี้, เป็นคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าทั้งหลาย

ปะฐะมะพุทธะภาสิตะคาถา

(หันทะ มะยัง ปะฐะมะพุทธะภาสิตะคาถาโย ภาณามะ เส)

อะเนกะชาติสังสารัง สันหาวิสลัง อะนิพพิลัง

เมื่อเรายังไม่พบญาณ,

ได้เล่นท่องเที่ยวไปในสังสารเป็นอนЕКชาติ

คะหะการัง คเวสันโต

แสวงหาอยู่ซึ่งนายช่างปลุกเร้า, คือ ตัณหาผู้สร้างภพ

ทุกขา ชาติ ปุณฺณปุณฺณัง

การเกิดบ่อยๆ เป็นทุกข์รำไป

คะหะการะกะ ทิฏฐโฐลิตฺติ

นี่แน่ะ นายช่างปลุกเรื่อน, เรา รู้จักเจ้าเสียแล้ว

ปุณณะ เคหัง นะ กาหะลิตฺติ

เจ้าจะทำเรื่อนให้เราไม่ได้อีกต่อไป

ลัพพา เต ฆาสุกา ภักคา

โครงเรื่อนทั้งหมดของเจ้า, เราหักเสียแล้ว

คะหะกุณฺฑัง วิลังฺฆะตัง

ยอดเรื่อนเราก็รื้อเสียแล้ว

วิลังฆาระคะตัง จิตตัง

จิตของเราถึงแล้วซึ่งสภาพที่อะไรปรุงแต่งไม่ได้อีกต่อไป

ตัตถะหานัง ขะยะมัชฌมะคา

มันได้ถึงแล้วซึ่งความสิ้นไปแห่งตัณหา (คือถึงนิพพาน)

ปัจฉิมะพุทโธวาทะปาฐะ

(หันทะ มะยัง ปัจฉิมะพุทโธวาทะปาฐัง ภะณามะ เส)

หันทะทานิ ภิกขเว อามันตะยามิ โว

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย บัดนี้ เราขอเตือนท่านทั้งหลายว่า
วาระธัมมา สังขารา

สังขารทั้งหลายมีความเสื่อมไปเป็นธรรมดา

อปปะมาเทนะ สัมปาเทตะ

ท่านทั้งหลาย, จงยังความไม่ประมาทให้ถึงพร้อมเถิด

อะยัง ตะถาคะตัสสะ ปัจฉิมาวาจา

นี่เป็นพระวาจา มีในครั้งสุดท้ายของพระตถาคตเจ้า

คาถาโพธิบาท

บุรพารัสมิง

พระพุทธรคุณัง บุรพารัสมิง พระธัมเมตัง บุรพารัสมิง
พระสังฆานัง ทุกขะโรคะภะยัง วิวัณ्हะยเย สัพพะทุกขัง สัพพะโสภ
สัพพะโรคัง สัพพะภัยัง สัพพะเคระหัง เสนียดจัญไร วิวัณ्हะยเย
สัพพะธะนัง สัพพะลาภัง ภะวันตุ เม รักขันตุ สຸรักขันตุ

อาคะเนรส์มิง

พระพุทธรูปคุณั่ง อาคะเนรส์มิง พระธัมเมตัง อาคะเนรส์มิง
พระสังฆานัง ทุกขะโรคะภะยัง วิวัณชัยเย สัพพะทุกข์
สัพพะโศก สัพพะโรค สัพพะภัย สัพพะเคราะห์ เสนียดจัญไร
วิวัณชัยเย สัพพะระนัง สัพพะลาภัง ภาวันตุ เม รักขันตุ สุรักขันตุ

ทักขิณรส์มิง

พระพุทธรูปคุณั่ง ทักขิณรส์มิง พระธัมเมตัง ทักขิณรส์มิง
พระสังฆานัง ทุกขะโรคะภะยัง วิวัณชัยเย สัพพะทุกข์ สัพพะโศก
สัพพะโรค สัพพะภัย สัพพะเคราะห์ เสนียดจัญไร วิวัณชัยเย
สัพพะระนัง สัพพะลาภัง ภาวันตุ เม รักขันตุ สุรักขันตุ

หรดีรส์มิง

พระพุทธรูปคุณั่ง หรดีรส์มิง พระธัมเมตัง หรดีรส์มิง
พระสังฆานัง ทุกขะโรคะภะยัง วิวัณชัยเย สัพพะทุกข์ สัพพะโศก
สัพพะโรค สัพพะภัย สัพพะเคราะห์ เสนียดจัญไร วิวัณชัยเย
สัพพะระนัง สัพพะลาภัง ภาวันตุ เม รักขันตุ สุรักขันตุ

ปัจจิมรส์มิง

พระพุทธรูปคุณั่ง ปัจจิมรส์มิง พระธัมเมตัง ปัจจิมรส์มิง
พระสังฆานัง ทุกขะโรคะภะยัง วิวัณชัยเย สัพพะทุกข์ สัพพะโศก
สัพพะโรค สัพพะภัย สัพพะเคราะห์ เสนียดจัญไร วิวัณชัยเย
สัพพะระนัง สัพพะลาภัง ภาวันตุ เม รักขันตุ สุรักขันตุ

พಾಯ์พรัลส์มิง

พระพุทธรະคุณัง พาย์พรัลส์มิง พระธัมเมตัง พาย์พรัลส์มิง
 พระสังฆานัง ทุกขะโรคะภะยัง วิวัณ्हะยเย สัพพะทุกขัง สัพพะโสภ
 สัพพะโรค สัพพะภัย สัพพะเคราะห์ เสนียดจัญไร วิวัณ्हะยเย
 สัพพะธะนัง สัพพะลาภัง ภะวันตุ เม รักษันตุ สุรักษันตุ

อุตรรัลส์มิง

พระพุทธรະคุณัง อุตรรัลส์มิง พระธัมเมตัง อุตรรัลส์มิง
 พระสังฆานัง ทุกขะโรคะภะยัง วิวัณ्हะยเย สัพพะทุกขัง สัพพะโสภ
 สัพพะโรค สัพพะภัย สัพพะเคราะห์ เสนียดจัญไร วิวัณ्हะยเย
 สัพพะธะนัง สัพพะลาภัง ภะวันตุ เม รักษันตุ สุรักษันตุ

อีสานรัลส์มิง

พระพุทธรະคุณัง อีสานรัลส์มิง พระธัมเมตัง อีสานรัลส์มิง พระ
 สังฆานัง ทุกขะโรคะภะยัง วิวัณ्हะยเย สัพพะทุกขัง สัพพะโสภ
 สัพพะโรค สัพพะภัย สัพพะเคราะห์ เสนียดจัญไร วิวัณ्हะยเย
 สัพพะธะนัง สัพพะลาภัง ภะวันตุ เม รักษันตุ สุรักษันตุ

อากาศรัลส์มิง

พระพุทธรະคุณัง อากาศรัลส์มิง พระธัมเมตัง อากาศรัลส์มิง
 พระสังฆานัง ทุกขะโรคะภะยัง วิวัณ्हะยเย สัพพะทุกขัง สัพพะโสภ
 สัพพะโรค สัพพะภัย สัพพะเคราะห์ เสนียดจัญไร วิวัณ्हะยเย
 สัพพะธะนัง สัพพะลาภัง ภะวันตุ เม รักษันตุ สุรักษันตุ

ปฐวีรรัสมิง

พระพุทธรูปคฤนัง ปฐวีรรัสมิง พระธัมเมตัง ปฐวี รรัสมิง พระ
สังฆานัง ทุกขะโรคะภะยัง วิวัณชัยเย สัพพะทุกข์ สัพพะโสภ
สัพพะโรค สัพพะภัย สัพพะเคราะห์ เสนียดจัญไร วิวัณชัยเย สัพ
พะระนัง สัพพะลาภัง ภะวันตุ เม รักขันตุ สุรักขันตุ

คาถามงคลจักรวาลแปดทิศ

อิหมัสนิมังมงคลจักรวาลทั้งแปดทิศ, ประสิทธิจึงมาเป็น
กำแพงแก้วทั้งเจ็ดชั้น, มาป้องกันห้อมล้อมรอบครอบทั่วอะนัตตา,
ราชะเสมานาเขตเต, สะมันตา สะตะโยชะนะสะตะสะหัสสานิ
พุททะชาละปะริกเขตเต, รักขันตุ สุรักขันตุ

อิหมัสนิมังมงคลจักรวาลทั้งแปดทิศ, ประสิทธิจึงมาเป็น
กำแพงแก้วทั้งเจ็ดชั้น, มาป้องกันห้อมล้อมรอบครอบทั่วอะนัตตา,
ราชะเสมานาเขตเต, สะมันตา สะตะโยชะนะสะตะสะหัสสานิ
ธัมมะชาละปะริกเขตเต, รักขันตุ สุรักขันตุ

อิหมัสนิมังมงคลจักรวาลทั้งแปดทิศ, ประสิทธิจึงมาเป็น
กำแพงแก้วทั้งเจ็ดชั้น, มาป้องกันห้อมล้อมรอบครอบทั่วอะนัตตา,
ราชะเสมานาเขตเต, สะมันตา สะตะโยชะนะสะตะสะหัสสานิ
ปัจเจกะพุททะชาละปะริกเขตเต, รักขันตุ สุรักขันตุ

อิหมัสนิมังมงคลจักรวาลทั้งแปดทิศ, ประสิทธิจึงมาเป็น
กำแพงแก้วทั้งเจ็ดชั้น, มาป้องกันห้อมล้อมรอบครอบทั่วอะนัตตา,
ราชะเสมานาเขตเต, สะมันตา สะตะโยชะนะสะตะสะหัสสานิ
สังฆะชาละปะริกเขตเต, รักขันตุ สุรักขันตุ

บารมี ๓๐ ทศ

ทานะปาระมี สัมปันโน, ทานะอุปะปาระมี สัมปันโน,
ทานะประรมัตถะปาระมี สัมปันโน, เมตตา ไมตรี กรุณา มุทิตา
อุเปกขา ปาระมี สัมปันโน, อิติปิ โส ภาคะวา

สีละปาระมี สัมปันโน, สีละอุปะปาระมี สัมปันโน,
สีละประรมัตถะปาระมี สัมปันโน, เมตตา ไมตรี กรุณา มุทิตา
อุเปกขา ปาระมี สัมปันโน, อิติปิ โส ภาคะวา

เนกขัมมะปาระมี สัมปันโน, เนกขัมมะอุปะปาระมี สัมปันโน,
เนกขัมมะประรมัตถะปาระมี สัมปันโน, เมตตา ไมตรี กรุณา มุทิตา
อุเปกขา ปาระมี สัมปันโน, อิติปิ โส ภาคะวา

ปัญญาปาระมี สัมปันโน, ปัญญาอุปะปาระมี สัมปันโน,
ปัญญาประรมัตถะปาระมี สัมปันโน, เมตตา ไมตรี กรุณา มุทิตา
อุเปกขา ปาระมี สัมปันโน, อิติปิ โส ภาคะวา

วิริยะปาระมี สัมปันโน, วิริยะอุปะปาระมี สัมปันโน,
วิริยะประรมัตถะปาระมี สัมปันโน, เมตตา ไมตรี กรุณา มุทิตา
อุเปกขา ปาระมี สัมปันโน, อิติปิ โส ภาคะวา

ขันติปาละมี สัมบันโน, ขันติอุปะปาละมี สัมบันโน,
ขันติปะระมัตตะปาละมี สัมบันโน, เมตตา ไมตรี กรุณา มุทิตา
อุเปกขา ปาละมี สัมบันโน, อิติปิ โส ภะคะวา

ลัจจะปาละมี สัมบันโน, ลัจจะอุปะปาละมี สัมบันโน,
ลัจจะปะระมัตตะปาละมี สัมบันโน, เมตตา ไมตรี กรุณา มุทิตา
อุเปกขา ปาละมี สัมบันโน, อิติปิ โส ภะคะวา

อะธิฐฐานะปาละมี สัมบันโน, อะธิฐฐานะอุปะปาละมี สัมบันโน,
อะธิฐฐานะปะระมัตตะปาละมี สัมบันโน, เมตตา ไมตรี กรุณา มุทิตา
อุเปกขา ปาละมี สัมบันโน, อิติปิ โส ภะคะวา

เมตตาปาละมี สัมบันโน, เมตตาอุปะปาละมี สัมบันโน,
เมตตาปะระมัตตะปาละมี สัมบันโน, เมตตา ไมตรี กรุณา มุทิตา
อุเปกขา ปาละมี สัมบันโน, อิติปิ โส ภะคะวา

อุเปกขาปาละมี สัมบันโน, อุเปกขาอุปะปาละมี สัมบันโน,
อุเปกขาปะระมัตตะปาละมี สัมบันโน, เมตตา ไมตรี กรุณา มุทิตา
อุเปกขา ปาละมี สัมบันโน, อิติปิ โส ภะคะวา

ทะสะปาละมี สัมบันโน, ทะสะอุปะปาละมี สัมบันโน,
ทะสะปะระมัตตะปาละมี สัมบันโน, เมตตา ไมตรี กรุณา มุทิตา
อุเปกขา ปาละมี สัมบันโน, อิติปิ โส ภะคะวา

พุทฺธัง สรรณัง คัจฉามิ
ธัมมัง สรรณัง คัจฉามิ
สังฆัง สรรณัง คัจฉามิ
นมะมามิหัง

คำบูชาเจดีย์ทั่วไป

วันทามิ ภันเต เจตียัง ลัพพัง
ลัพพัญญูเน สุปะติฏฐิตัง สารีริกะธาตุ
มะหาโพธิง พุทธรูปัง สะกะลัง สะทา
กายะสา วาจะสา มะนะสา เจวะ
วันทาเมเต ตะถาคะเต สะยะเน
อัญญาเน ฐาเน คมะมะเน จาปี สะพะทา

พุทธมนต์ พระสูตร

มังคะละสูตรตั้ง

เอวัมเม สุตัง, เอกัง สมะยัง ภะคะวา สāvตถิยัง วิหะระติ
 เชตะวะเน อนะถะปิณฑิกัสสะ อารามะ, อะถะโข อัญญะตะรา
 เทวะตา อะภิกันตายะ รัตติยา อะภิกันตะวณฺณา เกวะละกัปปัง
 เชตะวะนัง โอภาเสตฺวา เยนะ ภะคะวา เตหุปะสังกะมิ อุปะสังกะมิตฺวา
 ภะคะวันตัง อะภิวาเทตฺวา เอกะมันตัง อัญฺฐาสิ, เอกะมันตัง จฺฐิตา โข สา
 เทวะตา ภะคะวันตัง คายายะ อัชฌะภาสิ

พะหุ เทวา มะนุสสา จะ
 อากังขะมานา โสตถานัง

อะเสวะนา จะ พาลานัง
 ปุชา จะ ปุชะนียานัง

ปะฏิรูปะเทสะวาโส จะ
 อัตตะสัมมาปะณิธิ จะ

พาหุสัจจัญจะ สิปปัญจะ
 สุภาสิตา จะ ยา วาจา

มาตาปิตุอุปัฏฺฐานัง
 อะนาဂุลา จะ กัมมันตา

ทหานัญจะ รัम्मะจะริยา จะ
 อะนะวัชชานิ กัมมานิ

อาระตี วิระตี ปาปา
 อัปปะมาโท จะ รัम्मะสุ

มังคะลานิ อะจินตะยุง
 พฺรหฺมิ มังคะละมุตตะมัง

ปัณฑิตานัญจะ เสวะนา
 เอตัมมังคะละมุตตะมัง

ปุพเพ จะ กะตะปุญฺญะตา
 เอตัมมังคะละมุตตะมัง

วินะโย จะ สุสิกขิโต

เอตัมมังคะละมุตตะมัง

ปุตตะทารัสสะ สังคะโ

เอตัมมังคะละมุตตะมัง

ญาคะกานัญจะ สังคะโ

เอตัมมังคะละมุตตะมัง

มัชชะปาณา จะ สัญญะโม

เอตัมมังคะละมุตตะมัง

การะโว จะ นิวาโต จะ	สันตุภูลฺลึ จะ กะตัญญตา
กาเลนะ ธัมมัสสะวะนัง	เอตัมมังคะละมุตตะมัง
ขันตี จะ โสวะจัสสะตา	สะมะณานัญจะ ทัสสะนัง
กาเลนะ ธัมมะสากัจฉา	เอตัมมังคะละมุตตะมัง
ตะโป จะ พรีหัมจะริยัญจะ	อะริยะะสัจจานะ ทัสสะนัง
นิพพานะสัจฉิกิริยา จะ	เอตัมมังคะละมุตตะมัง
บุญฺหฺสสะ โลกะธัมเมหิ	จิตตัง ยัสสะ นะ กัมปะติ
อะโสกัง วิระชัง เขมัง	เอตัมมังคะละมุตตะมัง
เอตาหิสาณิ กัตถวานะ	สัพพัตถะมะปะราชาธิตา
สัพพัตถะ โสตถิ คัจฉันติ	ตันเตสํ มังคะละมุตตะมันติ

โมระปะริตตัง

(เข้า) อุเทตะยัญจักขุมา เอกะราชา หะริสสะวัณโณ ปะฐะวีป
 ปะภาโส ตัง ตัง นะมัสสามิ หะริสสะวัณณัง ปะฐะวีปปะภาสัง
 ตะยัชชะ คุตตา วิหะเรมุ ทิวะลัง เย พรีหัมมะณา เวทะคุ
 สัพพะธัมเม เต เม นะโม เต จะ มัง ปาละยันตุ นะมัตถุ
 พุทธานัง นะมัตถุ โพธิยา นะโม วิมุตตานัง นะโม วิมุตติยา
 อิมัง โส ปะริตตัง กัตถวา โมโร จะระติ เอสะนา

(เย็น) อะเปตะยัญจักขุมา เอกะราชา หะริสสะวัณโณ
 ประฐะวิปะภาโส ตัง ตัง นะมัสสามิ หะริสสะวัณโณ ประฐะวิปะภาสัง
 ตะยัชชะ คุตตา วิหะเรมุ รัตติง เย พีราร์หะณา เวทะคุ สัพพะ
 รัมเม เต เม นะโม เต จะ มัง ปาละยันตุ นะมัตถุ พุทธานัง
 นะมัตถุ โพธิยา นะโม วิมุตตานัง นะโม วิมุตติยา อิมัง โส
 ประริตตัง กัตถวา โมโร วาสะมะกัปปะยีตี

อะกะปะปะริตตัง

ยันทุนนิमितตัง อะวะมังคะลัญจะ
 โย จามะนาโป สะกุณัสสะ สัทโท
 ปาปัคคะโห ทุสสุปิณัง อะกันตัง
 พุทธานุภาเวนนะ วินาสะเมนตุ

ยันทุนนิमितตัง อะวะมังคะลัญจะ
 โย จามะนาโป สะกุณัสสะ สัทโท
 ปาปัคคะโห ทุสสุปิณัง อะกันตัง
 รัมมานุภาเวนนะ วินาสะเมนตุ

ยันทุนนิमितตัง อะวะมังคะลัญจะ
 โย จามะนาโป สะกุณัสสะ สัทโท
 ปาปัคคะโห ทุสสุปิณัง อะกันตัง
 สังฆานุภาเวนนะ วินาสะเมนตุ

กระถินียะเมตตะสูตรตั้ง

กระถินียะมัตถะกุสะเลนะ
 ยันตัง สันตัง ปะทัง อะภิสะเมจจะ
 ลักโก อุชฺฐ จะ สุหุชฺฐ จะ
 สุวะโจ จัสสะ มุทุ อะนะติมานี
 สันตัสสะโก จะ สุภาโว จะ
 อัมปะกัจโจ จะ สัลละหุกะวุตติ
 สันตินทรีโย จะ นิปะโก จะ
 อัมปะคัพโภา กุเลสุ อะนะนุคิทธิ
 ณะ จะ ชุทฺทัง สะมาจะเร กิณฺณจิ
 เยนะ วิณฺณญฺ ปะเร อุปะวะเทยยุง
 สุชินโน วา เขมิโน โทหนตุ
 ลัพเพ ลัตตา ภาวันตุ สุขิตัตตา
 เย เกจิ ปาณะญัตตติ
 ตะสา วา ถาวะรา วา อะนะวะเสสา
 ทิฆมา วา เย มะหันตา วา
 มัชฌิมา รัสสะกา อะณุกะถุลา
 ทิฏฐา วา เย จะ อะทิฏฐา
 เย จะ พุเร วะสันติ อะวิพุเร
 ภูตา วา ลัมภะเวสี วา
 ลัพเพ ลัตตา ภาวันตุ สุขิตัตตา

นะ ปะโร ปะรัง นิกุพเพถะ
นาติมัญญะถะ กัตถะจิ นัง กิณฺณจิ
พฺยาโรสะนา ปะฐฺมิชะลฺลัญญา
นาณฺณะมัญญัสสะ ทุกชะมิจฺเจยยะ
มาตา ยะถา นียัง ปุตฺตัง
อายุสา เอกะปุตตะมะนุรักเข
เอวํปิ สัพพะภูเตสุ
มานะสัมภาวะเย อะปะริมาณัง
 เมตตัญจะ สัพพะโลกัสสํมิง
มานะสัมภาวะเย อะปะริมาณัง
อุทฺธัง อะโธ จะ ติริยัญจะ
อะสัมพาธัง อะเวรัง อะสะปตฺตัง
ติฏฺฐัญจะรัง นิสินโน วา
สะยาโน วา ยาวะตัสสะ วิคะตะมิตฺโ
เอตัง สะติง อะธิฏฺเฐยยะ
พริทฺธมะเมตัง วิหารัง อิตฺธมาหุ
ทิฏฺฐัญจะ อะนุปะคัมมะ สึละวา
ทัสสะเนนะ สัมปันโน
กาเมสุ วินะยยะ เคธัง
นะ หิ ชาตุ คัพพะเสยยัง ปุณะเรตฺติติ

ขันธะปะวัตตัง

วิรูปักเขหิ เม เมตตัง
 ฉัပ္ปยาปุตเตหิ เม เมตตัง
 อะปาหะเกหิ เม เมตตัง
 จะตุปปะเทหิ เม เมตตัง
 มา มัง อะปาหะโก หิงสิ
 มา มัง จะตุปปะโท หิงสิ
 ลัฟเพ ลัตตา ลัฟเพ ปาณา
 ลัฟเพ ภัทธานิ ปัสสันตุ

เมตตัง เอราปะเถหิ เม
 เมตตัง กัณหาโคตะมะเกหิ จะ
 เมตตัง ทิปาหะเกหิ เม
 เมตตัง พะหุปปะเทหิ เม
 มา มัง หิงสิ ทิปาหะโก
 มา มัง หิงสิ พะหุปปะโท
 ลัฟเพ ภูตา จะ เกวะลา
 มา กิญฺจิ ปาปะมาคะมา

อัปปะมาโณ พุทฺโธ อัปปะมาโณ ธัมโม อัปปะมาโณ
 สังโฆ ปะมาณะวันตานิ ลีริงสะปานิ อะหิ วิจฉิกา สะตะปะที
 อุณณานาภี สะระพู มุสิกา กะตา เม รักษา กะตา เม ปะริตตา
 ปะฎีกกะมันตุ ภูตานิ โสหัง นะโม ภาคะวะโต นะโม ลัตตันนัง
 สัมมาสัมพุทธานัง

โพชฌังคะประวัติตั้ง

โพชฌังโค สะติสังขาโต
วิริยัมปิติปัสสัทธิ-

สมาธูปะกัชเโพชฌังคา
มุณีนา สัมมะทักขาตา
สังวัตตันติ อะภิญญาเย
เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ

เอกัสมิง สะมะเย นาโถ
คิลาเน ทุกขิเต ทิสฺวา
เต จะ ตัง อะภินันทิตฺวา
เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ

เอกะทา รัมมะราชาปี
จุนทัตถะเรนนะ ตัญญะวะ
สัมโมทิตฺวา จะ อาพาธา
เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ

ปะทีนา เต จะ อาพาธา
มัคคาหะตะกิเลสา วะ
เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ

รัมมานัง วิจะโย ตะธา
โพชฌังคา จะ ตะธาปะเร
สัตเต เต สัพพะทัสสินา
ภาวิตา พะหุลีกะตา
นิพพานายะ จะ โพธิยา
โสตถิ เต โหตุ สัพพะทา
โมคคัลลันญะจะ กัสสะปัง
โพชฌังเค สัตตะ เทสะยิ
โรคา มุจจิงสุ ตังขะณ
โสตถิ เต โหตุ สัพพะทา
เคลัณฺเณนาภิปิพิตโต
ภะณาเปตฺวานะ สาทะรัง
ตัมहा วุจฺจาสิ ฐานะโส
โสตถิ เต โหตุ สัพพะทา
ติณณันนัมปิ มะเหลิยัง
ปัตตานุปปัตติธัมมะตัง
โสตถิ เต โหตุ สัพพะทา

กายพรพระ

นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทธัสสะ (๓ ครั้ง)

อิติปิ โส ภะคะวา อะระหัง สัมมาสัมพุทโธ
 วิชชาจะระณะสัมปันโน สุคะโต โลกะวิทู อะนุตตะโร
 ปุริสะทัมมะสาระถิ สัตถา เทวะมะนุสสานัง พุทโธ ภะคะวาติ
 สீวากขาโต ภะคะวะตา ธัมโม สันทิฏฐิโก
 อะกาลิโก เอหิปัสสิโก โอปะนะยิโก ปัจจัตตัง เวทิตัพโพ
 วิญญูหิติ

สุปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ อุชุปะฏิปันโน
 ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ ญายะปะฏิปันโน ภะคะวะโต
 สาวะกะสังโฆ สามีจิปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ ยะทิ
 ทััง จัตตาริ ปุริสะยุคานิ อัฏฐะ ปุริสะปุคคะลา เอสะภะคะวะโต
 สาวะกะสังโฆ อาหุเนยโย ปาหุเนยโย ทักขิเนยโย อัญชะลิ
 กะระณียะ อะนุตตะรัง ปุญญักเขตตัง โลกัสสาติ

(หยุด)

พาหุง สะหัสสะมะภินิมิตเตสาธุขันตัง
 คีรีเมฆะลัง อุทิตะโฆระสะเสนะมารัง
 ทานาทิธัมมະวธินา ชิตะวา มุนินโท
 ตันเตชะสา ภาวะตุ เต ชะยะมังคะลานิ

มาราติเรกะมะภิยฺชฌิตะสัพพะรัตติง
 โฆรัมปะนาฬะวะกะมักกะมะถัทธะยักขัง
 ขันตีสุทนต์ะวธินา ชิตะวา มุนินโท
 ตันเตชะสา ภาวะตุ เต ชะยะมังคะลานิ

นาฬาคิริง คะชะวะรัง อะติมัตตะภูตัง
 ทาวักคิฉักกะมะสะนีวะ สุทธารุณฺณตัง
 เมตตัมพุเสกะวธินา ชิตะวา มุนินโท
 ตันเตชะสา ภาวะตุ เต ชะยะมังคะลานิ

อุกขิตตะขัคคะมะติหัตถะสุทธารุณฺณตัง
 ธาวันตีโยชะนะปะถัง कुลิมาละวันตัง
 อิทธิภิสังขะตะมะโน ชิตะวา มุนินโท
 ตันเตชะสา ภาวะตุ เต ชะยะมังคะลานิ

กัถวานะ กัฏฐะมุทะรัง อิวะ คัพภินียา
 จิณฺฎายะ พุฏฐะวะจะนัง ชะนะกายะมัชเฌ
 สันเตนะ โสมะวธินา ชิตะวา มุนินโท
 ตันเตชะสา ภาวะตุ เต ชะยะมังคะลานิ

ลัจจัง วิหาเย มะติสัจจะกะวาทะเกตุง
 วาหาภิโรปิตะมะนัง อะติอันธะภูตัง
 ปัญญาปะทีปะชะลิโต ชิตะวา มุนินโท
 ตันเตชะสา ภาวะตุ เต ชะยะมังคะลานิ

นันทโปปนันทะภุชะคัง วิพุच्चัง มะหิทธิง
 ปุตุเตนะ เถระภุชะเคนะ ทะมาปะยันโต
 อิทฐุปะเทสะวิธินา ชิตะวา มุนินโท
 ตันเตชะสา ภาวะตุ เต ชะยะมังคะลานิ

ทุคคาหะทิฏฐิภุชะเคนะ สุทัฏฐะหัตถัง
 ฬัรห์มัง วิสุทธิชุติมิทธิพะกาภิธานัง
 ญาณาคะเทนะ วิธินา ชิตะวา มุนินโท
 ตันเตชะสา ภาวะตุ เต ชะยะมังคะลานิ

เอตาปี พุทธะชะยะมังคะละอัฏฐะคาถา
 โย วาจะโน ทินะทิเน สะระเต มะตันที
 หิธ்வานะเนกะวิวิธานิ จุปัททะวานิ
 โมกขัง สุขัง อะธิคะเมยยะ นะโร สะปัญญ

ชะยะปะริตตัง

มะหาการุณิโก นาโถ
 ปฐเรตฺวา ปาละมี ลัพพา
 เอเตนะ ลัจจะวัชเชนะ
 ชะยฺนโต โพธิยา มูเล
 เอวัง ต்வัง วิชะโย โหหิ
 อะปะราชิตะปัลลังกะ
 อะภิสะเก ลัพพะพุทธานัง
 สุนักขัตตัง สุมังคะลัง
 สุขะโณ สุมุหุตโต จะ
 ปะทักขิณัง กายะกัมมัง
 ปะทักขิณัง มะโนกัมมัง
 ปะทักขิณานิ กัตถวานะ
 ภาวะตุ ลัพพะมังคะลัง
 ลัพพะพุทธานุภาเวนะ
 ภาวะตุ ลัพพะมังคะลัง
 ลัพพะธัมมานุภาเวนะ
 ภาวะตุ ลัพพะมังคะลัง
 ลัพพะสังฆานุภาเวนะ

หิตายะ ลัพพะปาณินัง
 ปัตโต ลัมโพธิมุตตะมัง
 โหตุ เต ชะยะมังคะลัง
 ลักฺขยานัง นันทิวัทธมโน
 ชะยฺสสุ ชะยะมังคะเล
 ลีเส ปะชฺฐะวิโปกชะเร
 อัคคัปปัตโต ปะโมหะติ
 สุปะภาตัง สุขุญฺฐิตัง
 สุขิณฺฐัง ฬรัทฺมะจาริสู
 วาจากัมมัง ปะทักขิณัง
 ปะณิธี เต ปะทักขิณา
 ละภันตตเถ ปะทักขิเณ
 รักษันตุ ลัพพะทเวชะตา
 สะทา โสตถิ ภาวันตุ เต
 รักษันตุ ลัพพะทเวชะตา
 สะทา โสตถิ ภาวันตุ เต
 รักษันตุ ลัพพะทเวชะตา
 สะทา โสตถิ ภาวันตุ เต

อัมมะจักกัปปะวัตตะนะสูตรัง

เอวัมเม สุตัง

ข้าพเจ้า (คือพระอานนท์เถระ) ได้ฟังมาแล้วอย่างนี้

เอกัง สะมะยัง ภะคะวา

สมัยหนึ่งพระผู้มีพระภาคเจ้า

พาราณสียัง วิหะระติ อิติปะตะเน มิคะทาเย

เสร็จประทับอยู่ที่ป่า, อธิปัตถนมฤคทายวันใกล้เมืองพาราณสี

ตัตตระโข ภะคะวา ปัญจะวัคคิเย ภิกขุ อามันเตสิ

ในกาลนั้นแลพระผู้มีพระภาคเจ้า,

ตรัสเตือนพระภิกษุปัญจวัคคีย์, ให้ตั้งใจฟังภาสิตนี้ว่า

เทวเม ภิกขะเว อันตา

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย, ที่สุดสองอย่างเหล่านี้

ปัพพะชิเตนะ นะ เสวิตัพพา

อันบรรพชิตไม่ควรเสพ

โย จายัง กาเมสุ กามะสุชัลลิกานุโยโค

คือการประกอบตน ให้พัวพันด้วยกามในกามทั้งหลายนี้ใด

หิโน

เป็นธรรมอันเลว

คัมโม

เป็นเหตุให้ตั้งบ้านเรือน

โปฤชชะนิโก

เป็นของคนผู้มีกิเลสหนา

อะนะริโย

ไม่ใช่ของคนไปจากข้าศึก คือ กิเลส

อะนัตตะสังฺฆิโต

ไม่ประกอบด้วยประโยชน์อย่างหนึ่ง

โย จายัง อัตตะกิลมะถานุโยโค

คือ การประกอบความเหน็ดเหนื่อยแก่ตนเปล่านี้ใด

ทุกโข

ให้เกิดทุกข์แก่ผู้ประกอบ

อะนะริโย

ไม่นำผู้ประกอบให้ไปจากข้าศึก คือ กิเลส

อะนัตตะสังฺฆิโต

ไม่ประกอบด้วยประโยชน์อย่างหนึ่ง

เอเต เต ภิกขะเว อุโห อันเต อะนุปะคัมมะ มัชฌิมา ปะฏิปะทา

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย, ข้อปฏิบัติอันเป็นกลาง

ไม่เข้าไปใกล้ที่สุดสองอย่างนั้นนั้น

ตะถาคะเตนะ อภิสัมพุทฺธา

อันตถาคต ได้ตรัสรู้แล้วด้วยปัญญาอันยิ่ง

จักขุกะระณี ญาณะกะระณี

กระทำดวงตา คือกระทำญาณเครื่องรู้

อุปะสะมาเย อะภินุญายะ สัมโพธายะ นิพพานายะ
สังวัตตะติ

ย่อมเป็นไป เพื่อความเข้าไป สงบระงับ,
เพื่อความรู้ยิ่ง เพื่อความรู้ดี เพื่อความดับ

กะตะมา จะ สา ภิกขเว มัชฌิมา ปะฏิปะทา

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย, ก็ข้อปฏิบัติซึ่งเป็นกลางนั้นเหล่าไหน

ตะถาคะเตนะ อะภิสัมพุทธา

ที่ตถาคต ได้ตรัสรู้แล้ว ด้วยปัญญาอันยิ่ง

จักขุกะระณี ญาณะกะระณี

กระทำดวงตา คือ กระทำญาณเครื่องรู้

อุปะสะมาเย อะภินุญายะ สัมโพธายะ นิพพานายะ สังวัตตะติ

ย่อมเป็นไป เพื่อความเข้าไป สงบระงับ, เพื่อความรู้ยิ่ง เพื่อความรู้
ดี เพื่อความดับ

อะยะเมวะ อะริโย อัญญัณคิโก มัคโค

ทางมีองค์แปดเครื่องไปจากข้าศึก คือ กิเลสนี้เอง

เสยยะถิทัง

ได้แก่สิ่งเหล่านี้คือ

สัมมาทิฏฐิ

ปัญญาอันเห็นชอบ

สัมมาสังกัปป

ความดำริชอบ

สัมมาวาจา

วาจาชอบ

ลัมมากัมมันโต

การงานชอบ

ลัมมาอาชีโว

ความเลี้ยงชีวิตชอบ

ลัมมาวายาโม

ความเพียรชอบ

ลัมมาสะติ

ความระลึกชอบ

ลัมมาสมาธิ

ความตั้งจิตชอบ

อะยัง โข สา ภิกขะเว มัชฌิมา ปะฏิปะทา

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย, อันนี้แลข้อปฏิบัติอันเป็นกลาง

ตะถาคะเตนะ อะภิสัมพุทธา

ที่ตถาคต ได้ตรัสรู้แล้ว ด้วยปัญญาอันยิ่ง

จักขุกะระณี ญาณะกะระณี

กระทำดวงตา คือ กระทำญาณเครื่องรู้

อุปะสะมาเย อะภิญญาเย ลัมโพธายะ นิพพานายะ สังวัตตะติ

ย่อมเป็นไปเพื่อความเข้าไปสงบระงับ,

เพื่อความรู้อยิ่ง เพื่อความรู้ดี เพื่อความดับ

อิทัง โข ปะนะ ภิกขะเว ทุกขัง อะริยะสัจจัง

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย, ก็ข้อนี้แลของจริงแห่งอริยบุคคล คือ ทุกข์

ชาติปิ ทุกขา

แม้ความเกิดก็เป็นทุกข์

ชะราปี ทุกขา

แม้ความแก่ก็เป็นทุกข์

มะระณัมปี ทุกขัง

แม้ความตายก็เป็นทุกข์

โสกะปะริเทวะทุกขะ โทมะนัสสุปายาสาปี ทุกขา

แม้ความโศกความร่ำไรร่ำพัน, ความไม่สบายกาย

ความไม่สบายใจ, ความคับแค้นใจก็เป็นทุกข์

อัปปิเยหิ สัมปะโยโค ทุกโข

ความประสบกับสิ่งไม่เป็นที่รักที่พอใจก็เป็นทุกข์

ปิเยหิ วิปะโยโค ทุกโข

ความพลัดพรากจากสิ่งที่เป็นที่รักที่พอใจก็เป็นทุกข์

ยัมปิจันัง นะ ละภะติ ตัมปิ ทุกขัง

มีความปรารถนาสิ่งใด, ไม่ได้สิ่งนั้นนั่นก็เป็นทุกข์

สังขิตเตนะ ปญฺจุปาทานักขันธา ทุกขา

ว่าโดยย่อ อุปาทานขันธ์ทั้งห้าเป็นตัวทุกข์

อิทัง โข ปะนะ ภิกขะเว ทุกขะสสมุทะโย อะริยะสัจจัง

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย, ก็ข้อนี้เลขของจริงแห่งอริยบุคคล

คือ เหตุให้ทุกข์เกิดขึ้น

ยายัง ตัณหา

ความทะยานอยากนี้ใด

โปโนพพะวิกา

ทำความเกิดอีก

นันทิราคะสะหะคะตา

เป็นไปกับความกำหนดด้วยอำนาจความเพลิน

ตัตตระ ตัตตรา ภินันทินิ

เพลินยิ่งในอารมณ์นั้นๆ

เสยยะถิทัง

ได้แก่สิ่งเหล่านี้คือ

กามะตันทา

ความทะยานอยากในอารมณ์ที่ใคร่

ภะวะตันทา

ความทะยานอยากในความมีความเป็น

วิภะวะตันทา

ความทะยานอยากในความไม่มีไม่เป็น

อิทัง โข ปะนะ ภิกขะเว ทุกขะนิโรธ อะริยะสัจจ

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย, ก็ข้อนี้แลของจริงแห่งอริยบุคคล
คือ ความดับทุกข์

โย ตัสสาเยวะ ตันทายะ อะเสสะวิราคะนิโรธ

ความดับโดยไม่ติด ย่อมอยู่ได้โดยไม่เหลือแห่งตันทานั้น
นั่นแหละอันใด

จาโค

ความสละตันทานั้น

ปะฉุณิสสัคโค

ความวางตันทานั้น

มุตติ

ความปล่อยตัณหานั้น

อะนาละโย

ความไม่พัวพันแห่งตัณหานั้น

อิทัง โข ปะนะ ภิกขะเว ทุกขะนิโรธะคามินี ปะฏิปะทา

อะริยะสัจจัง

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย, ก็ข้อนี้แลของจริงแห่งอริยบุคคล

คือ ข้อปฏิบัติให้ถึงความดับทุกข์

อะยะเมวะ อะริโย อัญญัณคิโก มัคโค

ทางมีองค์แปดเครื่องไปจากข้าศึกคือ กิเลสนี้เอง

เสยยะถิทัง

ได้แก่สิ่งเหล่านี้ คือ

สัมมาทิฏฐิ

ปัญญาอันเห็นชอบ

สัมมาสังกัปป

ความดำริชอบ

สัมมาวาจา

วาจาชอบ

สัมมากัมมันโต

การงานชอบ

สัมมาอาชีโว

ความเลี้ยงชีวิตชอบ

ลัมมาวายาโม

ความเพียรชอบ

ลัมมาสะติ

ความระลึกชอบ

ลัมมาสมาธิ

ความตั้งจิตชอบ

(หยุด)

อิหัง ทุกขัง อริยะสัจจันติ เม ภิกขเว, ปุพเพ อณะนุสสุเตสุ
ธัมเมสุ, จักขุ อุตตะปาติ ญาณัง อุตตะปาติ ปัญญา อุตตะปาติ วิชา
อุตตะปาติ อาโลโก อุตตะปาติ

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย, จักขุได้เกิดขึ้นแล้ว ญาณได้เกิดขึ้นแล้ว,
ปัญญาได้เกิดขึ้นแล้ว วิทยาได้เกิดขึ้นแล้ว, แสงสว่างได้เกิดขึ้นแล้ว
แก่เรา, ในธรรมทั้งหลายที่เราไม่ได้เคยฟังแล้วในกาลก่อนว่า, นี่ทุกข
อริยสัจ

ตัง โข ปะนิหัง ทุกขัง อริยะสัจจัง, ปะริญญะยันติ เม ภิกขเว,
ปุพเพ อณะนุสสุเตสุ ธัมเมสุ, จักขุ อุตตะปาติ ญาณัง อุตตะปาติ
ปัญญา อุตตะปาติ วิชา อุตตะปาติ อาโลโก อุตตะปาติ

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย, ก็ทุกขอริยสัจนี้นั้นแล ควรกำหนดรู้ด้วย
ปัญญา, ปัญญาได้เกิดขึ้นแล้ว วิทยาได้เกิดขึ้นแล้ว, แสงสว่างได้
เกิดขึ้นแล้วแก่เรา, ในธรรมทั้งหลายที่เราไม่ได้เคยฟังแล้วในกาล
ก่อนว่า, นี่ทุกขอริยสัจ

ตัง โข ปะนิทัง ทุกขัง อะริยะสัจจัง, ประริญญาตันติ เม ภิกขะเว,
ปุพเพ อะนะนุสสุเตสุ ัมเมสุ, จักขุง อุทะปาติ ญาณัง อุทะปาติ
ปัญญา อุทะปาติ วิชชา อุทะปาติ อาโลโก อุทะปาติ

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย, ก็ทุกข์อริยสังขันธ์นั้นแล อันเราได้กำหนดรู้
แล้ว, ปัญญาได้เกิดขึ้นแล้ว วิชชาได้เกิดขึ้นแล้ว, แสงสว่างได้เกิด
ขึ้นแล้วแก่เรา, ในธรรมทั้งหลายที่เราไม่ได้เคยฟังแล้วในกาลก่อน
ว่า, นี่ทุกข์อริยสัง

อิทัง ทุกขะสมุททะโย อะริยะสัจจันติ เม ภิกขะเว, ปุพเพ
อะนะนุสสุเตสุ ัมเมสุ, จักขุง อุทะปาติ ญาณัง อุทะปาติ ปัญญา
อุทะปาติ วิชชา อุทะปาติ อาโลโก อุทะปาติ

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย, จักขุได้เกิดขึ้นแล้ว ญาณได้เกิดขึ้นแล้ว,
ปัญญาได้เกิดขึ้นแล้ว วิชชาได้เกิดขึ้นแล้ว, แสงสว่างได้เกิดขึ้นแล้ว
แก่เรา, ในธรรมทั้งหลายที่เราไม่ได้เคยฟังแล้วในกาลก่อนว่า, นี่ทุกข์
สมุทัยอริสัง

ตัง โข ปะนิทัง ทุกขะสมุททะโย อะริยะสัจจัง, ปะหาตัพพันติ เม
ภิกขะเว, ปุพเพ อะนะนุสสุเตสุ ัมเมสุ, จักขุง อุทะปาติ ญาณัง
อุทะปาติ ปัญญา อุทะปาติ วิชชา อุทะปาติ อาโลโก อุทะปาติ

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย, ก็ทุกข์สมุทัยอริยสังขันธ์นั้นแล ควรละเสีย,
ปัญญาได้เกิดขึ้นแล้ว วิชชาได้เกิดขึ้นแล้ว, แสงสว่างได้เกิดขึ้นแล้ว
แก่เรา, ในธรรมทั้งหลายที่เราไม่ได้เคยฟังแล้วในกาลก่อนว่า, นี่ทุกข์
สมุทัยอริสัง

ตั้ง โข ปะนิทัง ทุกขะสะสมุทะโย อะริยะสัจจัง, ปะทีนันติ
 เม ภิกขะเว, ปุพเพ อะนะนุสสุเตสุ ธัมเมสุ, จักขุง อุทะปาติ
 ญาณัง อุทะปาติ ปัญญา อุทะปาติ วิชชา อุทะปาติ อาโลโก
 อุทะปาติ

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย, ก็ทุกข์สมุทัยอริยสังขารนี้นั้นแล อันเราได้ละเสีย
 แล้ว, ปัญญาได้เกิดขึ้นแล้ว วิชชาได้เกิดขึ้นแล้ว, แสงสว่างได้เกิด
 ขึ้นแล้วแก่เรา, ในธรรมทั้งหลายที่เราไม่ได้เคยฟังแล้วในกาลก่อนว่า,
 นี่ทุกข์สมุทัยอริยสัง

อิทัง ทุกขะนิโรธะ อะริยะสัจจันติ เม ภิกขะเว, ปุพเพ
 อะนะนุสสุเตสุ ธัมเมสุ, จักขุง อุทะปาติ ญาณัง อุทะปาติ ปัญญา
 อุทะปาติ วิชชา อุทะปาติ อาโลโก อุทะปาติ

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย, จักขุได้เกิดขึ้นแล้ว ญาณได้เกิดขึ้นแล้ว,
 ปัญญาได้เกิดขึ้นแล้ว วิชชาได้เกิดขึ้นแล้ว, แสงสว่างได้เกิดขึ้นแล้ว
 แก่เรา, ในธรรมทั้งหลายที่เราไม่ได้เคยฟังแล้วในกาลก่อนว่า, นี่ทุกข์
 นิโรธอริยสัง

ตั้ง โข ปะนิทัง ทุกขะนิโรธะ อะริยะสัจจัง, สัจฉิกาตัพพันติ
 เม ภิกขะเว, ปุพเพ อะนะนุสสุเตสุ ธัมเมสุ, จักขุง อุทะปาติ
 ญาณัง อุทะปาติ ปัญญา อุทะปาติ วิชชา อุทะปาติ อาโลโก
 อุทะปาติ

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย, ก็ทุกข์นิโรธอริยสังขารนี้นั้นแล ควรทำให้แจ้ง,
 ปัญญาได้เกิดขึ้นแล้ว วิชชาได้เกิดขึ้นแล้ว, แสงสว่างได้เกิดขึ้นแล้ว
 แก่เรา, ในธรรมทั้งหลายที่เราไม่ได้เคยฟังแล้วในกาลก่อนว่า, นี่ทุกข์
 นิโรธอริยสัง

ตัง โข ปะนิทัง ทุกขะนิโรธ อริยะะสังัจจ, สังคิจะตันติ เม ภิกขะเว,
 ปุพเพ อะนะนุสสุเตสุ ัมเมสุ, จักขุง อุทะปาติ ญานัง อุทะปาติ
 ปัญญา อุทะปาติ วิชา อุทะปาติ อาโลโก อุทะปาติ

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย, ก็ทุกข์นิโรธอริยสังัจจนั้นแล อันเราได้กระทำ
 ให้แจ้งแล้ว, ปัญญาได้เกิดขึ้นแล้ว วิชาได้เกิดขึ้นแล้ว, แสงสว่าง
 ได้เกิดขึ้นแล้วแก่เรา, ในธรรมทั้งหลายที่เราไม่ได้เคยฟังแล้วในกาล
 ก่อนว่า, นี่ทุกข์นิโรธอริยสัง

อิทัง ทุกขะนิโรธคามินี ปะฏิปะทา อริยะะสังัจจันติ เม ภิกขะเว,
 ปุพเพ อะนะนุสสุเตสุ ัมเมสุ, จักขุง อุทะปาติ ญานัง อุทะปาติ
 ปัญญา อุทะปาติ วิชา อุทะปาติ อาโลโก อุทะปาติ

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย, จักขุได้เกิดขึ้นแล้ว ญาณได้เกิดขึ้นแล้ว,
 ปัญญาได้เกิดขึ้นแล้ว วิชาได้เกิดขึ้นแล้ว, แสงสว่างได้เกิดขึ้นแล้ว
 แก่เรา, ในธรรมทั้งหลายที่เราไม่ได้เคยฟังแล้วในกาลก่อนว่า, นี่ทุกข์
 นิโรธคามินีปฏิบัติทาอริยสัง

ตัง โข ปะนิทัง ทุกขะนิโรธคามินี ปะฏิปะทา อริยะะสังัจจ,
 ภาเวตัพพันติ เม ภิกขะเว, ปุพเพ อะนะนุสสุเตสุ ัมเมสุ, จักขุง
 อุทะปาติ ญานัง อุทะปาติ ปัญญา อุทะปาติ วิชา อุทะปาติ
 อาโลโก อุทะปาติ

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย, ก็ทุกข์นิโรธคามินีปฏิบัติทา อริยสังัจจนั้นแล ควร
 ให้เจริญขึ้น, ปัญญาได้เกิดขึ้นแล้ว วิชาได้เกิดขึ้นแล้ว, แสงสว่าง
 ได้เกิดขึ้นแล้วแก่เรา, ในธรรมทั้งหลายที่เราไม่ได้เคยฟังแล้วในกาล
 ก่อนว่า, นี่ทุกข์นิโรธคามินีปฏิบัติทาอริยสัง

ตั้ง โข ปะนิทัง ทุกขะนิโรธคามินี ปะฏิปะทา อะริยะสังัง,
ภาวิตันติ เม ภิกขเว, ปุพเพ อะนะนุสสุเตสุ ัมเมสุ, จักขุ
อุทะปาติ ญาณัง อุทะปาติ ปัญญา อุทะปาติ วิชชา อุทะปาติ
อาโลโก อุทะปาติ

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย, ก็ทุกข์นิโรธคามินีปฏิปทาอริยสังนั้นนั่นแล อัน
เราได้เจริญแล้ว, ปัญญาได้เกิดขึ้นแล้ว, วิชชาได้เกิดขึ้นแล้ว, แสง
สว่างได้เกิดขึ้นแล้วแก่เรา, ในธรรมทั้งหลายที่เราไม่ได้เคยฟังแล้ว
ในกาลก่อนว่า, นี้ทุกข์นิโรธคามินีปฏิปทาอริยสัง

ยาวะกั๊ญจะ เม ภิกขเว อิมสุ จะตุสุ อะริยะสังเจสุ, เอวันติ
ปะริวิญญัง ท்வาทะสาการัง ยะถาภูตัง ญาณะทัสสะนัง นะ
สุวิสุทัง อะโหสิ

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย, ปัญญาอันรู้เห็นตามเป็นจริงแล้วอย่างไร, ใน
อริยสังสี่เหล่านี้ของเรา, ซึ่งมีรอบสาม มีอาการสิบสองอย่างนี้ยังไม่
หมดจดเพียงใดแล้ว

เนวะ ตาวาทัง ภิกขเว สะเทวะเก โลเก สะมาระเก
สะพรัหมะเก, สัสสะมะณะ พรัหมะณียา ปะชายะสะเทวะ
มะนุสสาเย, อะนุตตะรัง สัมมาสัมโพธิง อะภิสัมพุทโธ ปัจฉัญญาสิง

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย, เราจะยืนยันตนว่าเป็นผู้ตรัสรู้พร้อมเฉพาะซึ่ง
ปัญญาเครื่องตรัสรู้ชอบ, ไม่มีความตรัสรู้อื่นจะยิ่งกว่าในโลก, เป็นไป
กับด้วยเทวดา มาร พรหม, ในหมู่สัตว์ทั้งสมณะ พราหมณ์ เทวดา
มนุษย์ ไม่ได้เพียงนั้น

ยะโต จะ ไช เม ภิกขเว อิมสุ จะตุสุ อะริยะสัจเจสุ, เอวันติ
 ประวิภูณัง ทิวาทะสาการัง ยะถาภูตัง ญาณะทัสสะนัง สุวิสุทฐัง
 อะโหสิ

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย, ก็เมื่อใดแลปัญญาอันรู้เห็นตามเป็นจริงแล้ว
 อย่างไร, ในอริยสัจสี่เหล่านี้ของเรา, ซึ่งมีรอบสาม มีอาการสิบสอง
 อย่างนี้หมดจดดีแล้ว

อะถาหัง ภิกขเว สะเทวะเก โลเก สะมาระเก สะพรัหมะเก,
 สัสสะมะณะ พรัหมะณียา ปะชายะสะเทวะมะนุสสาเย,
 อะนุตตะรัง สัมมาสัมโพธิง อะภิสัมพุทโธ ปัจจัญญาสิง

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย, เมื่อนั้นเรายืนยันตนได้ว่า, เป็นผู้ตรัสรู้พร้อม
 เฉพาะซึ่งปัญญาเครื่องตรัสรู้ชอบ, ไม่มีความตรัสรู้อื่นจะยิ่งกว่า
 ในโลก, เป็นไปกับด้วยเทวดา มาร พรหม, ในหมู่สัตว์ทั้งสมณะ
 พราหมณ์ เทวดา มนุษย์

ญาณัญจะ ปะนะ เม ทัสสะนัง อุทะปาทิ

ก็แลปัญญาอันรู้เห็นได้เกิดขึ้นแล้วแก่เรา

อะกุปปา เม วิมุตติ อยะมะนันทิมา ชาติ นัตถิทานิ पुณฺ्हะโวติ

ว่าความพ้นวิเศษของเราไม่กลับกำเริบ,

ชาตินี้เป็นที่สุดแล้ว บัดนี้ไม่มีความเกิดอีก

อิทะมะโวจะ ภะคะวา

พระผู้มีพระภาคเจ้าได้ตรัสธรรมปริยายอันนี้แล้ว

อัตตะมะนา ปญฺจะวัคคิยา ภิกขุ ภะคะวะโต ภาสิตัง อะภินันทุง

พระภิกษุปัญจวัคคีย์,

ก็มีใจยินดีเพลینภาสิตของพระผู้มีพระภาคเจ้า

อิมส์มิญจะ ปะนะ เวຍยากะระณัสมิง ภัญญะมานะ

ก็แลเมื่อไวยากรณ์นี้ อันพระผู้มีพระภาคเจ้าตรัสอยู่
อายัสัมปะโต โกณฑัญญัสสะ, วิระชัง วิตะมะลัง ธัมมะจักขุ
อุทะปาที

จักขุในธรรมอันปราศจากธุลี ปราศจากมลทิน,

ได้เกิดขึ้นแล้วแก่พระผู้มีอายุโกณฑัญญะ

ยังภิกขุจิ สะมุทะยะธัมมัง สัพพันตัง นิโรธะธัมมันติ

ว่าสิ่งใดสิ่งหนึ่ง มีอันเกิดขึ้นเป็นธรรมดา,

สิ่งทั้งปวงนั้นมีอันดับไปเป็นธรรมดา

ปะวัตติเต จะ ภาคะวะตา ธัมมะจักเก

ก็ครั้นเมื่อธรรมจักรอันพระผู้มีพระภาคเจ้าให้เป็นไปแล้ว

ภุมมา เทวา สัททะ มะนุสสาเวสุ

เหล่าภุมเทวดา ก็ยังเสียงให้บันลือลั่น

เอตัมภาคะวะตา พาราณะสิยัง อิลิปะตะเน มิคะทาเย, อะนุต
ตะรัง ธัมมะจักกัง ปะวัตติตัง, อัมปะฏิวัตติยัง สะมะเณนะ วา
พรัหฺมมะเณนะ วา เทเวนะ วา, มาเรนะ วา พรัหฺมึนา วา
เกนะจิ วา โลกัสมินติ

ว่านั่นจักรคือธรรม ไม่มีจักรอื่นสู้ได้, อันพระผู้มีพระภาคเจ้าให้เป็น
ไปแล้ว, ในป่าอิสิปตนมฤคทายวันใกล้เมืองพาราณสี, อันสมณะ
พราหมณ์ เทวดา มาร พรหม, แลใคร ๆ ในโลกยังไม่ให้เป็นไปได้
แล้วดังนี้

(หยุด)

ภุมมานัง เทวานัง ลัทธัง สุตฺวา, จาตุมมะหาราชิกา เทวา
ลัทธะมะนุสสาเวสูง

เทพเจ้าเหล่าชั้นจาตุมหาราช, ได้ฟังเสียงของเทพเจ้าเหล่าภุมเทวดา,
แล้วก็ยังเสียงให้บันลือลั่น

จาตุมมะหาราชิกานัง เทวานัง ลัทธัง สุตฺวา, ดาวะติงสา
เทวา ลัทธะมะนุสสาเวสูง

เทพเจ้าเหล่าชั้นดาวดึงส์, ได้ฟังเสียงของเทพเจ้าเหล่าชั้นจาตุม
หาราช, แล้วก็ยังเสียงให้บันลือลั่น

ดาวะติงसानัง เทวานัง ลัทธัง สุตฺวา, ยามา เทวา
ลัทธะมะนุสสาเวสูง

เทพเจ้าเหล่าชั้นยามา, ได้ฟังเสียงของเทพเจ้าเหล่าชั้นดาวดึงส์, แล้ว
ก็ยังเสียงให้บันลือลั่น

ยามานัง เทวานัง ลัทธัง สุตฺวา, ตุสิตา เทวา ลัทธะมะนุสสาเวสูง
เทพเจ้าเหล่าชั้นดุสิต, ได้ฟังเสียงของเทพเจ้าเหล่าชั้นยามา, แล้วก็
ยังเสียงให้บันลือลั่น

ตุสิตานัง เทวานัง ลัทธัง สุตฺวา, นิมมานะระตี เทวา
ลัทธะมะนุสสาเวสูง

เทพเจ้าเหล่าชั้นนิมมานรดี, ได้ฟังเสียงของเทพเจ้าเหล่าชั้นดุสิต, แล้ว
ก็ยังเสียงให้บันลือลั่น

นิมมานะระตีนัง เทวานัง ลัทธัง สุตฺวา, ประระนิมิตะวะสะวัตติ
เทวา ลัทธะมะนุสสาเวสูง

เทพเจ้าเหล่าชั้นปรนิมิตวสวัตติ, ได้ฟังเสียงของเทพเจ้าเหล่าชั้น
นิมมานรดี, แล้วก็ยังเสียงให้บันลือลั่น

ประณิหมิตะวะสะวัตตีนัง เทวานัง ลัทธัง สุตฺวา, พฺรหฺมิกายิกา
เทวา ลัทธมะนุสสาเวสูง

เทพเจ้าเหล่าใดที่เกิดในหมู่พรหม, ได้ฟังเสียงของเทพเจ้าเหล่าชั้นปร
นิหมิตะวัตดี, แล้วก็ยังเสียงให้บันลือลั่น

เอตัมภะคะวะตา พาราณะสิยัง อิลิปะตะเน มิคะทาเย, อะนุต
ตะรัง รัมมะจักกัง ปะวัตติตัง, อัมปะกัฏัตติยัง สะมะเณนะ วา
พฺรหฺมิกะเณนะ วา เทเวนะ วา, มาเรนะ วา พฺรหฺมึนา วา
เกนะจิ วา โลกัสมินติ

ว่านั่นจักรคือธรรม ไม่มีจักรอื่นสู้ได้, อันพระผู้มีพระภาคเจ้าให้เป็น
ไปแล้ว, ในป่าอิสิปตนมฤคทายวันใกล้เมืองพาราณสี, อันสมณะ
พราหมณ์ เทวดา มาร พรหม, แลใครๆ ในโลกยังไม่ให้เป็นไปได้
แล้ว ดังนี้

(หยุด)

อิติหะ เตะนะ ขะเณนะ เตะนะ มุหุตตะนะ, ยาวะ พฺรหฺมิกะโลกา
ลัทโท อัมพะคัจฉิ

โดยขณะหนึ่ง ครู่หนึ่งนั้น,

เสียงขึ้นไปถึงพรหมโลกด้วยประการฉะนี้

อะยฺญะจะ ทะสะสะหัสสี โลกะธาตุ

ทั้งหมื่นโลกธาตุนี้

สังกัมปิ สัมปะกัมปิ สัมปะเวริ

ได้ห้วนไหวสะเทือนสะท้านลั่นไป

อัปปะมาโน จะ โอฟาโร โอภาโส โลเก ปาตุระโหสิ

ทั้งแสงสว่างอันยิ่งไม่มีประมาณ, ได้ปรากฏแล้วในโลก

อะติกกัมเมวะ เทวานัง เทวานุภาวัง

ล้วนเทวานุภาพของเทพยดาทั้งหลายเสียหมด

อะถะโข ภาคะวา อุทานัง อุทานะสิ

ลำดับนั้นแล พระผู้มีพระภาคเจ้าได้ทรงเปล่งอุทาน

อัญญาสิ วะตะ โภ โกณฑัญญะ

ว่าโกณฑัญญะ ได้รู้แล้วหนอ ผู้เจริญ

อัญญาสิ วะตะ โภ โกณฑัญญะติ

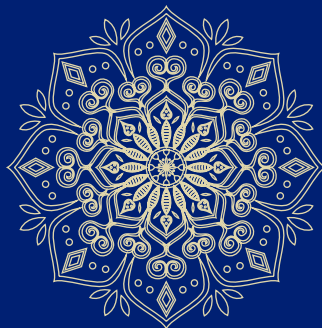
โกณฑัญญะ ได้รู้แล้วหนอ ผู้เจริญ

อิติหิทัง อายัสสมะโต โกณฑัญญัสสะ, อัญญาโกณฑัญญะ

เตวระ นามัง อะโหสิตี

เพราะเหตุนั้น นามว่าอัญญาโกณฑัญญะนี้นั้นเทียว, ได้มีแล้วแก่พระ

ผู้มีอายุโกณฑัญญะ, ด้วยประการฉะนี้แล

חרת

ט

รวมคำบูชา
ในการจาริกบุญ
จาริกธรรม

จาริกบุญจาริกธรรม ณ ประเทศอินเดีย-เนปาล

คำนำ
ในการจาริกบุญ จาริกธรรม
ณ ประเทศอินเดีย-เนปาล
ของคณะศิษยานุศิษย์
วัดภักทันทะอาสาฬหาราม

ข้อแนะนำ

๑. แต่งกายสุภาพเรียบร้อย
สำหรับพระภิกษุสามเณรให้ลดร่มห่มผ้าเฉวียงบ่า
๒. ถอดรองเท้าเมื่อเข้าไปภายในพุทธสถาน
๓. กราบบูชาพุทธสถาน ด้วยเบญจางคประดิษฐ์
๔. กล่าวคำบูชา สวตมन्द์ ไหว้พระ
๕. ปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน
๖. แผ่เมตตา อุทิศบุญกุศลแก่สรรพสัตว์ทั้งปวง
๗. กราบลาพุทธสถาน ด้วยเบญจางคประดิษฐ์
๘. ปฏิบัติตามระเบียบกฎเกณฑ์และข้อแนะนำของสถานที่นั้นๆ

ข้อแนะนำ

๑. ไม่สวมเสื้อคอเว้า คอกว้าง และไม่ห่มกระโปรงสั้นเหนือเข่า
๒. ถ้าเป็นไปได้ ไม่ควรจุดเทียนธูปบูชา
เพื่อช่วยกันลดมลพิษ และภาวะโลกร้อน
๓. ไม่ควรปิดทองคำเปลว เพื่อให้ทุกคนได้เห็นเนื้อแท้ของสิ่งนั้น
๔. ขณะถ่ายรูป ไม่ควรยืนหันหลังบังพระพักตร์ของพระพุทธรูป
๕. ไม่พูดคุยเสียงดังจนเป็นการรบกวนผู้อื่น
๖. ไม่ยืนหรือนั่งขวางทางเข้าออก
๗. งดเว้นการสูบบุหรี่
๘. พึงรักษาความสะอาดด้วยการไม่ทิ้งขยะ บ้วนน้ำลายหรือน้ำหมาก

คำบูชาพุทธสถาน ณ ประเทศอินเดีย-เนปาล

ลุมพินีวัน

สถานที่ประสูติของสิทธัตถราชกุมาร เป็นหนึ่งในสี่สังเวชนียสถาน มีสระโบกขรณี ที่ทรงสนานของพระนางสิริมหามายาเทวี มีมหามายาเทวีวิหาร ซึ่งภายในมีศิลปาสลักภาพพุทธประวัติปางประสูติ และ รอยพระบาทของพระโพธิสัตว์ ปัจจุบันทางการเรียกสถานที่นี้ว่า รุมนินเด อยู่ในอำเภอไกรว้า จังหวัดรุบันเดห์ แคว้นอูฐ ประเทศเนปาล ติดชายแดนประเทศอินเดียทางเหนือเมืองโคราฆปุระ ตั้งอยู่ระหว่างเมืองติเลราโกต (นครกบิลพัสดุ์ แคว้นโกศล) กับสิทธารถนคร (นครเทวทหะ แคว้นโกลิยะ) ได้รับการยกย่องจากองค์การยูเนสโกให้เป็นมรดกโลก ประเภทมรดกทางวัฒนธรรม ตั้งในปี พ.ศ. ๒๕๔๐

คำบูชาสถานที่ประสูติ

วันทามิ ภันเต ภาคะวา อิมัง สังเวชนียัง ฐานัง,
 ยัตถาคะโถมหิ, สัทธัสสะ กุละปุตตัสสะ ทัสสะนียัง, อิธะ
 ลุมพินีวะเน ตะถาคะเตนะ มัชฌิเมสุ ชะนะปะเทสุ อะริยะ
 เกสุ มะนุสเสสุ อุปปันนัง ภาสิตา จะ อาสะภิวาจา อัคโค
 หะมัสมิ โลกัสสะ เขมฺมโฐหะมัสมิ โลกัสสะ, เสฏฺโฐหะมัสมิ
 โลกัสสะ, อะยะมันติมา เม ชาติ, นัตถิทานิ ปุนฺนภะโวติ
 สาธุ โน ภันเต, อิเมหิ ลักกาเรหิ อภิปุชะยามิ,
 สักขาตัญจะ นะมามิ, มัยหัง ทีฆะรัตตัง หิตายะ สุขายะ

ข้าแต่พระผู้มีพระภาคเจ้าผู้เจริญ ข้าพระพุทธเจ้า ได้จาริกตาม
 รอยบาทพระศาสดามาถึงแล้ว ขอถวายอภิวาทสังเวชนียสถานทีกุลบุตร
 ผู้มีศรัทธาควรทสสนา (ควรเห็น) อันเป็นสถานที่ที่พระตถาคตเจ้า เสด็จ
 อุบัติขึ้นแล้ว ในหมู่มนุษย์ชาวอริยกะ ในมัชฌิมชนบท ณ สวนลุมพินีวันนี้
 และได้ตรัสอภิวาจาว่า “เราเป็นผู้เลิศที่สุดในโลก เราเป็นผู้เจริญที่สุดในโลก
 เราเป็นผู้ประเสริฐที่สุดในโลก การเกิดของเรานี้เป็นชาติสุดท้าย บัดนี้
 จะไม่มีภพใหม่อีกแล้ว”

ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ ข้าพระพุทธเจ้าขอบูชาโดยยิ่ง ด้วยเครื่อง
 ลักการะเหล่านี้ และขอน้อมระลึกถึงพระธรรม ที่ทรงแสดงไว้ดีแล้ว ขอ
 การบูชาสักการะในครั้งนี้ จงเป็นไปเพื่อประโยชน์ เพื่อความสุข แก่ข้า
 พระพุทธเจ้า ตลอดกาลนาน เทอญ

พุทธคยา

สถานที่ตรัสรู้ของพระพุทธเจ้ามีหลายแห่ง แต่ที่พุทธคยาเป็นสถานที่สำคัญที่สุด เพราะเป็นสถานที่ที่พระพุทธเจ้าทรงตรัสรู้เป็นปฐมฤกษ์ และเป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปสำคัญที่สุดองค์หนึ่งของพระพุทธศาสนา คือ พระพุทธเจ้าอานันทะ ซึ่งพระพุทธรูปองค์นี้ได้รับการยกย่องจากองค์การยูเนสโกให้เป็นมรดกโลก ประเภทมรดกทางวัฒนธรรม ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๕

คำบูชาสถานที่ตรัสรู้

วันทามิ ภันเต ภะคะวะ อิมัง โพธิรุกขะเจตียัง,
 สังเวชนียัง ฐานัง, ยัตถาคะโถมหิ, สัทธัสสะ กุละปุตตัสสะ
 ทัสสะนียัง, อิธะ คะยาสีเส, ตะถาคะเตนะ สะเทวะเก โลเก
 สะมาระเก สะพรัหมะเก สัสสะมะณะ พราหมะณียา ปะชาเย
 สะเทวะมะนุสสาเย อะนุตตะรัง สัมมาสัมโพธิง อะภิสัมพุทฺธัง
 สาธุ โน ภันเต, อิมหิ ลักกาเรหิ อภิปุชะยามิ,
 ลีลาภาตัญจะ นะมามิ, มัยหัง ทีฆะรัตตัง หิตายะ สุขายะ

ข้าแต่พระผู้มีพระภาคเจ้าผู้เจริญ ข้าพระพุทธเจ้า ได้จาริกตามรอย
 บาทพระศาสดา มาถึงแล้ว ขอถวายอภิวาทันพระศรีมหาโพธิ์และพระ
 เจตียนี้ อันเป็นสังเวชนียสถานทีกุลบุตรผู้มีศรัทธา ควรทสสนา (ควรเห็น)
 เป็นสถานที่ที่พระตถาคตตรัสรู้พร้อมเฉพาะแล้ว ซึ่งอนุตตรสัมมาสัมโพธิ
 ญาณในโลก พร้อมทั้งเทวโลก มารโลก พรหมโลก ในหมู่สัตว์ พร้อมทั้ง
 สมณะพราหมณ์ เทวดาและมนุษย์ ณ ที่ตำบลคยาสีสะประเทศแห่งนี้

ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ ข้าพระพุทธเจ้าขอบูชาโดยยิ่ง ด้วยเครื่อง
 ลักการะเหล่านี้ และขอน้อมระลึกถึงพระธรรม ที่ทรงแสดงไว้ดีแล้ว ขอ
 การบูชาลักการะในครั้งนี้ จงเป็นไปเพื่อประโยชน์ เพื่อความสุข แก่ข้า
 พระพุทธเจ้า ตลอดกาลนาน เทอญ

พระพุทธรเมตตา

เป็นพระพุทธรูปปฏิมากรปางมารวิชัย ประดิษฐานอยู่ภายในชั้นล่างของเจดีย์พุทธคยา สร้างด้วยหินแกรนิตสีดำในสมัยปาละ มีอายุกว่า ๑,๔๐๐ ปี ปิดทองเหลืองอร่ามทั้งองค์ เป็นพระพุทธรูปที่รอดพ้นจากการถูกทำลายจากพระเจ้าศศางกา กษัตริย์ฮินดูรัฐเบงกอลในครั้งพุทธศตวรรษที่ ๑๓ พระพุทธรเมตตาเป็นที่เคารพศรัทธาของชาวพุทธทั่วโลก

คำบูชาพระพุทธรูปเมตตา

วันทามิ อิมัง พุทธะเมตตาปาฏิมาง อิมัสสัมมิง
คยาสิเส ปุชาระเห ลักการะภูเต เจติเย สุปะติฏฐิตัง,
อิมินา ปะนะ วันทะมานะนะ มา เม ทะลิตทียัง อะหุ
พะหุชะนัง ปิโย โหมิ มะนาโป สาธุ โน ภัณฑะ
อิมะหิสักกาเรหิ อภิปุชะยามิ

ข้าพเจ้าขอกราบไหว้ พระพุทธรูปเมตตาปาฏิมางนี้ ซึ่งประดิษฐานตั้งมั่น
ดีแล้วในองค์พระเจดีย์ที่คยาสิสะประเทศนี้ อันเป็นสถานที่ ควรแก่เครื่อง
บูชาสักการะ ด้วยการกราบไหว้ ขอความเป็นผู้ซัดสนอย่าได้มีแก่ข้าพเจ้า
เลย ขอให้ข้าพเจ้าเป็นที่รักเป็นที่พอใจ ของคนทั่วไป ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ
ข้าพเจ้าขอบูชาโดยยิ่ง ด้วยเครื่องสักการะเหล่านี้

ต้นพระศรีมหาโพธิ์

เป็นต้นไม้ที่ประทับและตรัสรู้สัมโพธิญาณของพระพุทธเจ้า เปรียบได้กับพุทธอุเทสิกเจดีย์อย่างหนึ่ง จึงเป็นที่เคารพนับถือของชาวพุทธนับแต่สมัยพุทธกาล ต้นพระศรีมหาโพธิ์อยู่ติดกับเจดีย์พุทธคยาด้านทิศตะวันตก ต้นปัจจุบันเป็นต้นที่สืบทอดจากต้นแรกซึ่งเป็นสหชาติที่พระพุทธองค์ทรงประทับนั่งในวันตรัสรู้ เป็นหนึ่งในสองหน่อที่แตกขึ้นมาจากต้นพระศรีมหาโพธิ์ต้นที่สามที่ล้มตายไป และได้รับการปลูกโดยเซอร์อเล็กซานเดอร์ คันทิงแฮม ครั้งมาบูรณะ พุทธคยาเมื่อ พ.ศ. ๒๔๒๓ อายุ ๑๓๔ ปี (ณ ปัจจุบัน พ.ศ. ๒๕๕๗)

คำบูชาพระศรีมหาโพธิ์ตรัสรู้

โพธิ์ ตัสสะ ภาคะวะโต, อัธสัสสโกติ ปะจุจจะติ, โหติ โย
โคตะโม พุทฺโธ, สระธณัง สัพพะปาณีนัง, ฐะปะยิตฺวานะ ฐัมโมกกัง,
ปัจฉิมะ ชะนะโพธะนัง, โส รุกโข โพธิคะยายัง, ฐิตะพิหาระคามะเก,
มะหาโพธิพุทฺธะคะยานาเม, ยัตถะ ทัยยัสสะ สันตะโก, อาวาโส
ทัยยะภิกขุณัง, สัลเลชะ วุตติ โยคินัง, วันทิตะ โพธิรุกขัมหิ,
สัมพุทฺโธ ปุณะ วันทิตะ, สัทธัมโม วันทิตะ เยวะ, สุสังโฆ โหติ
วันทิตะ, วันทะนาชะนิตัง ปุณฺณัง, อิติยัง ระตะนัตตะเย, อันตะรายา
วินัสสันตุ, โหตุ โสตถิ จะ เตชะสา, โลเก รัฏฐัง สุขัง เสติ, นิมมะลัง
สัพพะสาสะนัง, ทิฌายุกา ปะชา สัพเพ, อะนีมา นิรูปทะวาติ

ต้นพระศรีมหาโพธิ์ ซึ่งเป็นที่ตรัสรู้ของพระผู้มีพระภาคเจ้า พระนามว่า
โคดมพุทธเจ้า ผู้เป็นที่ระลึกถึงของสรรพสัตว์ เพราะทรงประดิษฐานพระธรรม
ไว้ให้ชนภายหลังได้รู้ ต้นพระศรีมหาโพธิ์นั้นผู้คนขนานนามว่าอัธสัสถัพพกษ
ต้นพระศรีมหาโพธิ์นั้น ตั้งอยู่ใกล้วัดไทยพุทธคยา มหาวิหารซึ่งเป็นวัดของชาว
ไทย เป็นสถานที่ปฏิบัติธรรมเพื่อขัดเกลาจิตใจของพระสงฆ์ไทยผู้ประกอบความ
เพียร เมื่อเราทั้งหลายกราบไหว้ต้นพระศรีมหาโพธิ์ ชื่อว่าได้กราบไหว้พระสัมมา
สัมพุทธเจ้า พระลัทธิธรรมเจ้า พระสงฆ์เจ้าผู้ปฏิบัติดี บุญใดอันเกิดแล้วจาก
การกราบไหว้ พระรัตนตรัยด้วยประการฉะนี้ ขอเดชแห่งบุญนั้น บันดาลให้
อันตรายทั้งหลายจงพินาศไป ความสวัสดีจงบังเกิดมี ทุกประเทศในโลกนี้อยู่
เป็นสุข ทุกศาสนาในโลกนี้จงปราศจากมลทิน ประชากรทุกหมู่เหล่าจงมีอายุ
ยืนยาวไม่มีทุกข์ ปราศจากอุปัทวเหตุทุกประการ

wikipedia

ธัมเมกษะสถูป

เป็นหนึ่งในสี่สิ่งขเวชนียสถาน ที่ซึ่งพระพุทธเจ้าทรงแสดงปฐมเทศนา ธัมมจักกัปปวัตตนสูตรโปรดปัญจวัคคีย์ เป็นเหตุให้โกณฑัญญพราหมณ์ได้ดวงตาเห็นธรรม และได้อุปสมบทเป็นภิกษุรูปแรกในพระพุทธศาสนา เป็นสถานที่ประชุมปฐมสาวก ๖๐ รูป ซึ่งเป็นพระธรรมทูตชุดแรกของโลกในการประกาศพระพุทธศาสนา เป็นสถูปโบราณทรงบาตรคว่ำก่อด้วยหินทราย สร้างขึ้นในสมัยพระเจ้าอโศกมหาราช และมีการบูรณะปฏิสังขรณ์ในสมัยราชวงศ์สุโขทัย อยู่ในบริเวณป่าอิสิปตนมฤคทายวัน แขวงนคร ซึ่งปัจจุบันคือ เมืองสารนาถ ตั้งอยู่ทางเหนือของเมืองพาราณสี เขตอำเภอบานารัส รัฐอุตตรประเทศ ประเทศอินเดีย

คำบูชาสถานที่แสดงปฐมเทศนา

วันทามิ ภันเต ภะคะวะ อิมัง ธัมเมกขะเจตียัง
สังเวชนียัง ฐานัง, ยัตถาคะโธมहि, ลัทธัสสะ กุละปุตตัส
สะ ทัสสะนียัง, อาสาฬหะปุณณะมียัง , อิธะ พาราณสียัง
อิสิปะตะเน มิคะทาเย ตะถาคะเตนะ ปัญจะวัคคิยานัง
ภิกขุณัง อะนุตตะรัง ธัมมะจักกัง ปะฐะมัง ปะวัตเตตฺวา
จัตตาริ อะริยะสัจจานิ ปะกาลิตานิ

สาธุ โน ภันเต, อิเมहि ลักการะเห อภิปุชะยามิ,
สัฎฐาภักตัญจะ นะมามิ, มัยหัง ทีฆะรัตตัง หิตายะ สุขายะ

ข้าแต่พระผู้มีพระภาคเจ้าผู้เจริญ ข้าพระพุทธเจ้า ได้จาริกตามรอย
บาทพระศาสดามาถึงแล้ว ขอถวายอภิวาทธัมเมกขะสถูปนี้ อันเป็นสังเวช
นียสถาน ที่กุลบุตรผู้มีศรัทธา ควรทัสสนา (ควรเห็น) อันเป็นสถานที่ที่
พระตถาคตเจ้า ได้ยังพระธรรมจักรอันยอดเยี่ยมให้เป็นไป ทรงประกาศ
อริยสัจสี่ เป็นครั้งแรก แก่พระภิกษุปัญจวัคคีย์ ที่ป่าอิสิปตนมฤคทายวัน
แขวงเมืองพาราณสีนี้ ในวันอาสาฬหปุณณมี

ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ ข้าพระพุทธเจ้า ขอบูชาโดยยิ่ง ด้วยเครื่อง
สักการะเหล่านี้ และขอน้อมระลึกถึงพระธรรม ที่ทรงแสดงไว้ดีแล้ว ขอ
การบูชาสักการะในครั้งนี้ จงเป็นไปเพื่อประโยชน์ เพื่อความสุข แก่ข้า
พระพุทธเจ้า ตลอดกาลนาน เทอญ

dhammajak.net

ยสเจติยสถาน

เป็นเจดีย์ขนาดเล็กที่มีอาคารสี่เหลี่ยมมุมไว้ในบริเวณอิสิปตนมฤคทายวันวิหาร เป็นสถานที่ซึ่งพระพุทธองค์ทรงแสดงอิทธาภินิหารโปรดยสกุลบุตร ผู้เป็นบุตรเศรษฐีแห่งเมืองพาราณสีด้วยอนุพุพิกถาและอริยสัจสี่เป็นผลให้ยสกุลบุตรได้ดวงตาเห็นธรรม และนำไปบิดาเป็นปฐุมอุบาสก มารดาและอดีตภรรยาเป็นปฐุมอุบาสิกา

คำบูชาสถานที่พระยสะพบพระพุทธองค์

วันทามิ ภันเต ภาคะวา อิมัง เจตียัง, ยัตถะ อะนุปฺพฬิ
กะถังเทเสถ์วา อุปะทุตเตนะ จะ อะปัสสฺสญฺเฐนะ จะ อะภิกฺขุตัง
ยะสัง กุละปุตตัง โสตาปตติพะเล ปะติภฺนฺญาเปสิ, ภาคะวา
อุทานัง อุทานะสิ อิหัง โข ยะสะ อะนุปฺปทุตัง อิหัง อะนุปฺป
สฺสญฺจฺยัง เอหิ ยะสะ นิสีหะ ธัมมัง เต เทเสสสามีติ

สาธุ โน ภันเต, อิมะหิ ลักกาเรหิ อะภิปุชชะยามิ,
ลัฏกชาตัญจะนะมามิ, มัยหัง ทิฆะรัตตัง หิตายะ สุขายะ

ข้าแต่พระผู้มีพระภาคเจ้าผู้เจริญ ข้าพระพุทธเจ้าขอกราบ ไหว้
เจตีย์ที่พระพุทธองค์ แสดงธรรมอนุปฺพฬิกถา โปรดยสะมาณพ บุตรชาย
เศรษฐีเมืองพาราณสี ผู้ถูกความทุกข์ ความวุ่นวาย ความขัดข้อง ย่ำยีให้
เดือดร้อน เป็นเหตุให้ออกจากกฤหาสน์ในยามแห่งราตรี ได้พบพระชิน
สีห์ ด้วยพุทธอุทานว่า ที่นี้ไม่วุ่นวาย ที่นี้ไม่ขัดข้อง มาเถิด เราจักแสดง
ธรรมให้เธอฟัง ยังยสะมาณพให้สำเร็จเป็นพระอริยบุคคลในครั้งนั้น

ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ ข้าพระพุทธเจ้าขอบูชาโดยยิ่ง ด้วยเครื่อง
สักการะเหล่านี้ และขอน้อมระลึกถึงพระธรรม ที่ทรงแสดงไว้ดีแล้ว ขอ
การบูชาสักการะในครั้งนี้ จงเป็นไปเพื่อประโยชน์ เพื่อความสุข เพื่อความ
ไม่วุ่นวาย เพื่อความไม่ขัดข้อง แก่ข้าพระพุทธเจ้า ตลอดกาลนาน เทอญ

เวฬุวันมหาวิหาร

เป็นวัดแห่งแรกในพระพุทธศาสนา ซึ่งพระเจ้าพิมพิสารได้ถวายพระราชอุทยานสวนไม้ไผ่เป็นพุทธบูชา หลังจากได้สดับพระธรรมเทศนาอนุภิกกเถาและจตุราริยสังข์ ณ พระราชอุทยานลัฏฐิวัน เวฬุวันมหาวิหารเป็นวัดที่พระพุทธองค์ทรงประทับจำพรรษา ๖ พรรษา ทรงประทานเอหิภิกขุอุปสัมปทา แต่งตั้งมหาอัครสาวกทั้งสอง เป็นสถานที่ทรงแสดงโอวาทปาติโมกข์ และเป็นที่ประชุมจาตุรงคสันนิบาต อันเป็นเหตุการณ์สำคัญในวันมาฆบูชา ตั้งอยู่ใกล้เชิงเขาเวภารบรรพต นอกเขตกำแพงเมืองเก่าราชคฤห์ อดีตเมืองหลวงของแคว้นมคธ ปัจจุบันอยู่ในจังหวัดนาลันทา รัฐพิหารของประเทศอินเดีย

คำบูชาเวฬุวันมหาวิหาร

วันทามิ ภันเต ภาคะวา อิมัง เวฬุวะนัง กะลันทะกะนิวาปัง
 ทินนัง รัญญาพิมพิสาเรนะ พุทธะสาสะเน ปะฐะมะสังฆารามะภูตัง,
 ยัตถาคะโตมหิ, อิตะ โข ปะนะ ภาคะวะตา เปตานะมะนุกัมปายะ
 ติโรกุกททะสุตตัง กะถิตัง อัคคะสวะกะยุคัง ลัทธัง มาฆะปุณณะมิ
 ยัญจะ อัชฌะเตระสันนัง ชีณาสะวะสะหัสสานัง มะหาสันนิปาเตนะ
 โอวาทะปาฏิโมกขัง อุพทิจฺฉัง

สาธุ โน ภันเต, อิมะหิ ลักการะหิ อะภิปุชฌายามิ, ลีวากขาตัญญ
 จะ นะมามิ, มัยหัง ทีฆะรัตตัง หิตายะ สุขายะ

ข้าแต่พระผู้มีพระภาคเจ้าผู้เจริญ ข้าพระพุทธเจ้า ได้เจริญตามรอยบาท
 พระศาสดามาถึงแล้ว ขอถวายอภิวาท เวฬุวันารามสวนไม้ไผ่แห่งนี้ ซึ่งพระเจ้า
 พิมพิสาร ผู้เป็นจอมแห่งชาวมคธ น้อมถวายให้เป็นปฐมสังฆารามในพระพุทธ
 ศาสนา ก็แล ณ สถานที่นี้ พระผู้มีพระภาคเจ้า ได้ทรงแสดงโอวาทปาฏิโมกข์
 ในวันมาฆบูชา จาตุรงคสันนิบาต ท่ามกลางหมู่แห่งพระอรหันตสาวก ๑,๒๕๐
 องค์ ทรงประกาศหลักธรรมแก่พุทธบริษัท ให้ได้ดวงตาเห็นธรรมโดยทั่ว และ
 ให้การบวชด้วยวิธีเอทิกิภิกขุอุปสัมปทาแก่พระอัครสาวก พร้อมด้วยแผ่ส่วนบุญ
 แก่เปตชนในกาลครั้งนั้น

ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ ข้าพระพุทธเจ้า ขอบูชาโดยยิ่งด้วยเครื่องสักการะ
 เหล่านี้ และขอน้อมระลึกถึงพระธรรมที่ทรงแสดงไว้ดีแล้ว ขอการบูชาสักการะ
 ในครั้งนี้ จงเป็นไปเพื่อประโยชน์ เพื่อความสุข ในมนุษย์สมบัติ สวรรค์สมบัติ
 และนิพพานสมบัติ แก่ข้าพระพุทธเจ้า ตลอดกาลนาน เทอญ

มูลคันธกุฎี

ยอดเขาคิชฌกูฏ เป็นกุฎีที่ประทับของพระพุทธเจ้าคราโปรดพระเจ้าพิมพิสารพร้อมประชาชนชาวเมืองราชคฤห์ เป็นที่ทรงแสดงพระสูตร เช่น มหามงกุฏสูตร ธัมมิกสูตร มหาสารโปมสูตร อาฏานาฏิยสูตร และอภิธานยัมมสูตร เป็นต้น กุฎีอยู่บนยอดเขาคิชฌกูฏซึ่งเป็นหนึ่งในเบญจคีรีของแคว้นมคธ ยอดเขามีลักษณะเหมือนหัวนกแร้ง อยู่ทางทิศใต้ในเขตตำบลราชคฤ์ จังหวัดนาลันทา รัฐพิหาร ประเทศอินเดียในปัจจุบัน

คำบูชามูลคันธกุฎี บนยอดเขาศิขณภูฏ

วันทามิ ภันเต ภาคะวา อิมัง ระมะนียัง ราชะ
 คะเท คิษณะกุญฺณมูละคันธะกุฎิง, ยัตถาคะโถมหิ, ยัง
 อาคัมมะ ราชา พิมพิสาโร มะระณาสันนะกาละ
 พุทธารัมมะนัง ปิติง ภาเวสิ, ยัสสาวิหุเร ปุพเพ จะตุโลกะ
 ปาลาทีนัง ธัมโม จะ วินะโย จะ เทสิโต ปญฺญุตโต
 สาธุ โน ภันเต, อิเมหิ สักการะหิ อะภิปุชะยามิ,
 สักวาชาตัญจะ นะมามิ, มัยหัง ทีฆะรัตตัง หิตายะ สุขายะ

ข้าแต่พระผู้มีพระภาคผู้เจริญ ข้าพระพุทธเจ้า ได้เจริญตามรอยบาท
 พระศาสดามาถึงแล้ว ขอถวายอภิวาท มูลคันธกุฎี ยอดเขาศิขณภูฏ ใน
 มหานครราชคฤห์แห่งนี้ อันเป็นรมณียสถานที่เคยประทับของพระผู้มีพระ
 ภาคเจ้า แลปัญญุตติพระวินัย แสดงธรรมอันเป็นเครื่องนำออกจากทุกข์ทั้ง
 ปวง มีพระอริยสาวก ทำวจาตุโลกบาลได้แวดล้อม ในกาลครั้งก่อน

ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ ข้าพระพุทธเจ้า ขอบูชาโดยยิ่ง ด้วยเครื่อง
 สักการะเหล่านี้ และขอน้อมระลึกถึงพระธรรม ที่ทรงแสดงไว้ดีแล้ว ขอการ
 บูชาสักการะในครั้งนี้ จงเป็นไปเพื่อประโยชน์ เพื่อความสุข เพื่อมรรคผล
 นิพพานแก่ข้าพระพุทธเจ้า ตลอดกาลนาน เทอญ

ถ้ำสุกรขาตา

เขาคิชฌกูฏ เป็นสถานที่ซึ่งพระสารีบุตรอัครสาวกเบื้องขวาได้สำเร็จพระอรหันต์ หลังจากอุปสมบทได้กึ่งเดือน ขณะที่กำลังถวายนานพัตถะอยู่เบื้องพระปฐมฐานีของพระศาสดา ได้ฟังที่মনขสุตรที่พระพุทธองค์ทรงแสดงแก่ที่มณฑปปริพาชกผู้เป็นหลานของพระสารีบุตร ที่มณฑปนี้ได้ดวงตาเห็นธรรมเป็นพระโสดาบันบุคคลและแสดงตนเป็นอุบาสกในพุทธศาสนา ณ ถ้ำแห่งนี้

คำบูชาท้าสุกรขาตา

วันทามิ ภันเต ภะคะวา อิมัง คิธมะญฺเฐปัพพะตะ
ปาเท สุกะระชาตะคุหัง, ยัตถาคะโตมहि, อิธะ โข ปะนะ
ภะคะวา เวทะนา ปะริคคะหะสุตตัง เทเสสิ ยัง สุตฺวา
สารีปุตโต อะระหัตตัง สัจฉากาลิ ภาคิเนยโย จัสสะ
ปะริพพาชะโก โสตาปัตติผะเล ปะติฏฐะหิ

สาธุ โน ภันเต, อิเมหิ สักกาเรหิ อะภิปุชะยามิ,
สั๊วกขาตัญจะนะมามิ, มัยหัง ทีฆะรัตตัง หิตายะ สุขายะ

ข้าแต่พระผู้มีพระภาคเจ้าผู้เจริญ ข้าพระพุทธเจ้าได้มาถึงแล้ว ขอ
ถวายอภิวาท ถ้ำสุกรขาตา สถานที่ที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้า ได้ทรงแสดงธรรม
ชื่อเวทนาปริคหสูตร เป็นเหตุให้พระสารีบุตร ผู้เป็นอัครสาวกได้บรรลุอร
หัตตผล และที่ฆนชปริพาชกได้บรรลุโสดาบัน

ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ ข้าพระพุทธเจ้าขอบูชาโดยยิ่ง ด้วยเครื่องสัก
การะเหล่านี้ และขอน้อมระลึกถึงพระธรรม ที่ทรงแสดงไว้ดีแล้ว ขอการ
บูชาสักการะในครั้งนี้ จงเป็นไปเพื่อประโยชน์ เพื่อความสุข เพื่อความถึง
พร้อมแห่งปัญญาญาณ ในชาตินี้และชาติหน้า แก่ข้าพระพุทธเจ้า ตลอด
กาลนาน เทอญ

wikipedia

เจดีย์นาลันทา

เป็นสถานที่ซึ่งพระพุทธเจ้าทรงแสดงธรรม พรหมชาลสูตร ประกาศ ติฎฐิ ๖๒ ทรงแสดงเกวัฏฐสูตร และแสดงภาวะนิพพานซึ่งเป็นจุดหมายสูงสุดของพระพุทธศาสนา เป็นอาทิ มีสถูปใหญ่ใจกลางโบราณสถานนาลันทาที่รายล้อมด้วยเจดีย์บริวารซึ่งสร้างเป็นอนุสรณ์แก่พระสารีบุตรอัครสาวกเบื้องขวา หลังพุทธกาลมีการสร้างนาลันทามหาวิหาร ในสมัยพระเจ้าอโศกมหาราช สมัยโมริยะ กุปตะและปาละ จนกลายเป็นศูนย์กลางการศึกษาที่ยิ่งใหญ่ เรียกว่า “มหาวิทยาลัยนาลันทา” อยู่ในหมู่บ้านนาลันทา แคว้นมคธ ปัจจุบันเป็นอำเภอ นาลันทา ห่างจากเมืองปัตนะ ประมาณ ๙๐ กิโลเมตร รัฐพิหาร ประเทศอินเดีย

คำบูชาเจดีย์นาลันทา

วันทามิ ภันเต ภะคะวา อิมัง นาลันทามะหาวิหารัง,
 ยัตถา คะโตมहि, ยะหัง สารีปุตโต ชาโต เจวะ ปะรินิพพุโต จะ,
 โส กิระ กะตัญญูกะตะเวทิตายะ สะมันนาอะตตตะตา นิพพานะ
 สะมะเย ลัญชาติเทสัง ปัจจาคันตฺวา มาตะรัง โสตาปัตติผะเล
 ปะติฏฐาเปตฺวา อะรुณคคะมะเนเยวะ ชาตะวะระเก นิพพุโต
 สาธุ โน ภันเต, อิมะหิ ลักกาเรหิ อะภิปุชะยามิ,
 ลีวากขาตัญจะนะมามิ, มัยหัง ทีฆะรัตตัง หิตายะ สุขายะ

ข้าแต่พระผู้มีพระภาคเจ้าผู้เจริญ ข้าพระพุทธเจ้า ได้เจริญตาม
 รอยบาทพระศาสดามาถึงแล้ว ขอถวายอภิวาท นาลันทามหาวิหาร ที่
 พระพุทธเจ้าทรงแสดงธรรม ทั้งเป็นที่เกิดและนิพพานของอัครสาวกนาม
 ว่า พระสารีบุตร ผู้เลิศด้วยปัญญา และเปี่ยมด้วยความกตัญญู คือโปรด
 มารดาให้บรรลुโสดาปัตติผล ในเวลารุ่งอรุณ และเป็นบุญสถานที่ชุ่มนุ้ม
 แห่งสงฆ์ ผู้ใคร่ศึกษาในพระธรรมวินัย ของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ ข้าพระพุทธเจ้า ขอบูชาโดยยิ่งด้วยเครื่องสัก
 การะเหล่านี้ และขอน้อมระลึกถึงพระธรรมที่ทรงแสดงไว้ดีแล้ว ขอการบูชา
 สักการะในครั้งนี้ จงเป็นไปเพื่อประโยชน์ เพื่อความสุข แก่ข้าพระพุทธเจ้า
 ตลอดกาลนาน เทอญ

wikipedia

มุลคันธกุฎี เขตวันมหารวิหาร

เป็นกุฎีที่ประทับของพระพุทธเจ้า ภายในวัดเขตวันมหารวิหาร ซึ่งเป็นอารามที่สร้างโดยท่านอนาถปิณฑิกเศรษฐี ในพระราชอุทยานของเจ้าเขต วัดแห่งนี้เป็นที่มั่นสำคัญในการเผยแพร่พระพุทธศาสนาในสมัยพุทธกาล เป็นวัดที่พระพุทธเจ้าประทับจำพรรษานานที่สุดถึง ๑๙ พรรษา เป็นสถานที่เกิดเรื่องราวต่างๆและเป็นที่ทรงแสดงพระสูตรสำคัญๆในทางพระพุทธศาสนาอย่างมากมาย ตั้งอยู่ทางใต้ของแม่น้ำราปติ นอกกำแพงเมืองสาวัตถีไปทางทิศใต้ประมาณ ๑ กิโลเมตร อยู่ในแคว้นโกศล ปัจจุบันคือตำบลสะเทต รัฐอุตตรประเทศ ประเทศอินเดีย

คำบูชามูลคันธกุฎี เขตวันมหาวิหาร

วันทามิ ภันเต ภะคะวา อิมัง สāvātthiยัง เขตตะวะนัง
 อะนาถะปิณฑิกัสสะอารามัง, ยัตถาคะโธมทิ, อิธะ โข ปะนะ
 ภะคะวา เอกุณะวีสังกัสสานิ วิหาสิ, มังคะละสุตตัง เทเสสิ, ฐิตะ
 อะหัง อังคูลิมาละ ตวัญจะติฏฐาติ อังคูลิมาละโจรัง อะภิชิโน,
 ปะภูละภะ สะติง ภะคินีติ ปะฐาจารย์ญะ สะติวิระหิตัง วินะสิ
 สาธุ โน ภันเต, อิมะหิ สักกาเรหิ อะภิปุชะยามิ,
 สักวาชาตัญจะนะมามิ, มัยหัง ทีฆะรัตตัง หิตายะ สุขายะ

ข้าแต่พระผู้มีพระภาคเจ้าผู้เจริญ ข้าพระพุทธเจ้าได้เจริญตามรอย
 บาทพระศาสดามาถึงแล้ว ขอถวายอภิวาท เขตวันมหาวิหาร ที่อนาถปิณฑิก
 เศรษฐีสร้างถวาย พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงประทับอยู่แล้ว ณ ที่นี้นานถึง
 ๑๙ พรรษา ทรงแสดงมงคลสูตร แก้ปัญหาของเทวดาและมนุษย์ และ
 ทรงแสดงธรรมอันเป็นอุบายเครื่องนำออกจากทุกข์ทั้งปวง ทรงชนะเหนือ
 โจรองคูลิมาล และยังบุคคลผู้มีสติวิปลาสให้สมประดี ณ สถานที่แห่งนี้
 ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ ข้าพระพุทธเจ้าขอบูชาโดยยิ่ง ด้วยเครื่อง
 สักการะเหล่านี้ และขอน้อมระลึกถึงพระธรรม ที่ทรงแสดงไว้ดีแล้ว ขอ
 การบูชาสักการะในครั้งนี้ จงเป็นไปเพื่อประโยชน์ เพื่อความสุข และเพื่อ
 มรรคผลนิพพาน แก่ข้าพระพุทธเจ้าตลอดกาลนาน เทอญ

wikipedia

สถูปยมกปาฏิหาริย์

เป็นสถานที่ซึ่งพระพุทธเจ้าทรงแสดงยมกปาฏิหาริย์ต่อคำท้าของพวกเดียรถีย์นิครนถ์ เป็นการแสดงครั้งสำคัญและครั้งสุดท้ายของพระบรมศาสดาทรงกระทำยมกปาฏิหาริย์เป็นคู่ เช่น ทำให้ไฟพุ่งออกจากพระกายเบื้องบน น้ำพุ่งออกจากพระกายเบื้องล่าง เป็นต้น ทรงแสดงยมกปาฏิหาริย์บริเวณสวนมะม่วงของนายคันทกะ ชาวมืองสาวัตถี ในวันเพ็ญเดือน ๘ สถูปยมกปาฏิหาริย์มีลักษณะเป็นเนินดินสูงประมาณ ๕๐ เมตร อยู่บนถนนจากเมืองบะรามปู้ร์ ชัยมื่อก่อนถึงเมืองสาวัตถีประมาณสองกิโลเมตร

คำบูชาสถูปยมกปาฏิหาริย์

วันทามิ ภันเต ภาคะวา อิมัง ยะมะกะ ปาฏิหาริ
 ยะ กระระณัญฐานัง, ยัตถาคะโถมหิ, อิธะ โข ปะนะ ภา
 คะวา อะเนกะวิธัง ยะมะกะ ปาฏิหาริยัง อะกาสิ ติตถิเย
 ทะมิตุง ตะโต โส ภาคะวา เทวะโลกัง คันถ์วา
 ตาวะติงสะภาวะเน ปันทุกัมพะละสิลาสะเน เตมาสัง
 วัสสุปะคะโต อะภิธัมมะปิฎะกัง เทเสนโตพุททะมาตะรัง
 สะปะริวารัง โสตาปัตติผละเล ปะติฏฐาเปลิ

สาธุ โน ภันเต, อิมะหิ สักการะหิ อะภิปุชะยามิ,
 สักวาชาตัญจะนะมามิ, มัยหัง ทิฆะรัตตัง หิตายะ สุขายะ

ข้าแต่พระผู้มีพระภาคเจ้าผู้เจริญ ข้าพระพุทธเจ้า ได้เจริญตามรอย
 บาทพระศาสดามาถึงแล้ว ขอถวายอภิวาท สถานที่ซึ่ง พระผู้มีพระภาค
 เจ้า ได้ทรงแสดงยมกปาฏิหาริย์ เพื่อปราบเหล่าเดียรฉิยผู้เป็นมิถิยาภูมิ
 ครั้นแล้วจึงเสด็จไปเทวโลก ทรงจำพรรษาและแสดงอภิธรรมปิฎก โปรด
 พระพุทธมารดา พร้อมเทพบริวาร ให้ได้บรรลุโสดาปัตติผล ณ บัณฑ
 ภูมิพลศิลาอาสน์ ในสวรรค์ชั้นดาวดึงส์

ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ ข้าพระพุทธเจ้าขอบูชาโดยยิ่ง ด้วยเครื่อง
 สักการะเหล่านี้ และขอน้อมระลึกถึงพระธรรม ที่ทรงแสดงไว้ดีแล้ว ขอ
 การบูชาสักการะในครั้งนี้ จงเป็นไปเพื่อประโยชน์ เพื่อความสุข แก่ข้า
 พระพุทธเจ้า ตลอดกาลนาน เทอญ

สถูปสังกัสสะนคร

เป็นสถานที่ซึ่งพระพุทธเจ้าเสด็จลงจากดาวดึงส์เทวโลก หลังจากพระพุทธองค์เสด็จไปจำพรรษาที่ ๗ หลังการตรัสรู้ เพื่อทรงแสดงพระอภิธรรมโปรดพระพุทธมารดา สังกัสสะในสมัยพุทธกาลเป็นนครอยู่ในแคว้นปัญจาละ เมืองหลวงของแคว้นเจตี ปัจจุบันตั้งอยู่ที่หมู่บ้านสังกัสสะ บะสันตะปุระ ในจังหวัดพาราณสี รัฐอุตตรประเทศ ประเทศอินเดีย

คำบูชาสถูปสังกัสสะนคร

วันทามิ ภันเต ภะคะวา อิมัง เทโวโรหณะเจติยัญฐานัง,
 ยัตถาคะโตมहि, อิธะ โข ปะนะ ภะคะวา เทวะโลกะโต โอโรหะสี,
 ตะทา ภะคะวา โลกะวิะระณะปาฏิหาริยัง อะกาสิ ยะถา เทวะ
 มะนุสสา อัญญะมัญญัง ปัสสิงสุ, อากาเส มะหาพรัหมา เจวะ
 ลักโก เทวะราชา จะ สะปะริวาโร ภะคะวันตัง อุโยเชษฐัง,
 ปะฐะวีตะเล จะตัสโส ปะริสา ภะคะวะโต ปัจจุคคะมะนัง อะกังสุ
 สาธุ โน ภันเต, อิเมหิ ลักการะเหติ อะภิปุชะยามิ, สัวากขาตัญจะ
 นะมามิ, มัยหัง ทีฆะรัตตัง หิตายะ สุขายะ

ข้าแต่พระผู้มีพระภาคเจ้าผู้เจริญ ข้าพระพุทธเจ้า ได้เจริญตามรอย
 บาทพระศาสดามาถึงแล้ว ขอถวายสักการะ พระเจดีย์นามว่า สังกัสสะ
 สถูป อันเป็นสถานที่ซึ่งพระผู้มีพระภาคเจ้า เสด็จลงมาจากเทวโลก กลับสู่
 ภูมิแห่งมนุษย์ ณ สถานที่นี้แล พระผู้มีพระภาคเจ้า ทรงทำปาฏิหาริย์เปิด
 โลกทั้งสาม ให้เทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย เห็นกันโดยทั่วในภากาศ ท้าว
 มหาพรหม ท้าวสักกะเทวราช พร้อมด้วยเทพผู้เป็นบริวาร ต่างเฝ้าส่งเสด็จ
 พระพุทธเจ้า ส่วนภาคพื้นดิน พุทธบริษัททั้งสิ้น เฝ้ารับเสด็จพระพุทธเจ้า ณ
 สถานที่นี้

ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ ข้าพระพุทธเจ้า ขอบูชาโดยยิ่ง ด้วยเครื่อง
 สักการะเหล่านี้ และขอน้อมระลึกถึงพระธรรม ที่ทรงแสดงไว้ดีแล้ว ขอ
 การบูชาสักการะในครั้งนี้ จงเป็นไปเพื่อประโยชน์ เพื่อความสุข แก่ข้า
 พระพุทธเจ้า ตลอดกาลนาน เทอญ

dhammahansa.com

สถานที่แสดงมหาสติปัฏฐานสูตร

ณ เมือง “กัมมาสทัมมะนิคม” ในนครอินทรีปัตถ์เมืองหลวงของแคว้น
กูรู ปัจจุบันคือ บริเวณเกรทเตอร์ไกรลาส ในเขตไกรลาสตะวันออก ห่างจาก
กรุงนิวเดลีประมาณ ๓ กิโลเมตร จังหวัดเซาท์เดลี รัฐเดลี ประเทศอินเดีย

คำบูชาสถานที่แสดงมหาสติปัฏฐานสูตร

วันทามิ ภันเต ภาคะวา กัมมาสะธัมมัง นามะ กุรูณัง
 นิคะมังอาคะโต, ยัตถะ มะหาสะติปัฏฐานะสูตรัง เทลิตัง อิธะ
 โข ปะนะ ภาคะวา มะหาสะติปัฏฐานะสูตรัตถัง เทเสสิ เอกายะโน
 อะยัง ภิกขะเว มัคโค สัตตาทัน วิสุทฺธิยา โสกะปะริเทวานัง
 สะมะติกกะมาเย ทุกขะโทมะนัสสานัง อัตถังคะมาเย ญายัสสะ
 อะริ คะมาเย นิพพานัสสะ สัจฉิกิริยาเย ยะทิทัง จัตตาโร
 สะติปัฏฐานาติเอวะมาทินา นะเยนะ

สาธุ โน ภันเต, อิมะหิ ลักการะหิ อะภิปุชชยามิ, สักวาชาตัญญ
 จะ นะมามิ, มัยหัง ทีฆะรัตตัง หิตายะ สุขายะ

ข้าแต่พระผู้มีพระภาคเจ้าผู้เจริญ ข้าพระพุทธเจ้าได้จาริกมาถึงแล้ว
 ณ กัมมาสัทธัมมะนิคมสถาน ซึ่งพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงแสดง มหาสติ
 ปัฏฐานสูตร อันเป็นทางสายเอก ที่ส่งสรรพสัตว์ให้ถึงความบริสุทธิ์ พ้น
 ความโศกเศร้า ความทุกข์กาย ทุกข์ใจ ทำพระนิพพานให้แจ้ง ทางสาย
 นี้ คือสติปัฏฐานสี่ ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ ข้าพระพุทธเจ้า ขอบูชาอย่างยิ่ง
 ด้วยเครื่องสักการะเหล่านี้ และขออน้อมระลึกถึงพระธรรม ที่ทรงแสดงไว้
 ดีแล้ว ขอการบูชาสักการะในครั้งนี้ จงเป็นไปเพื่อประโยชน์ เพื่อความสุข
 เพื่อความรู้แจ้ง ในกาย เวทนา จิต ธรรม แก่ข้าพระพุทธเจ้า ตลอดกาล
 นาน เทอญ

เจดีย์เวสาลี

ในสมัยพุทธกาลคือ ภูฏาคารศาลา ป่ามหาวัน อันเป็นที่ประพาธของเจ้าลิจฉวี รัฐสภาของแคว้นวัชชีถวายให้เป็นวัดในบวรพุทธศาสนา หลังจากพระพุทธองค์เสด็จมาช่วยดับทุกข์ภัย อมहुสภัยและพยาธิภัยด้วยรัตนสูตร พระบรมศาสนาสด็จเมืองเวสาลีครั้งใด ก็จะประทับในภูฏาคารศาลาเสมอ ทรงจำพรรษาที่ ๕ มีพระสูตรหลายพระสูตรเกิดขึ้น ณ ที่แห่งนี้ และยังเป็นสถานที่กำเนิดพระภิกษุณีเป็นครั้งแรกในโลก หลังพุทธปรินิพพาน พระเจ้าอโศกมหาราช ทรงสร้างพระสถูปขึ้นในบริเวณภูฏาคารศาลา ปัจจุบันตั้งอยู่ในตำบลเบสาร์ท จังหวัดเวสาลี รัฐพิหาร ประเทศอินเดีย

คำบูชาพระบรมสารีริกธาตุเจดีย์เวศาลี

วันทามิ ภันเต ภะคะวา, อิมัง เวศาลียัง มะหาวะเน ภูฏาการะ
 สาลัง, ยัตถาคะโธมहि, อิธะ โข ปะนะ ภะคะวา มะหาปะชาปะติยา
 โคตะมียา ปัญจะสะตานัญจะ สากิยานันถัง ภิกขุญะสัสมปะทัง อะนุชานันโต
 เอตะทะโวจะ อะนุชานามิ ภิกขะเว ภิกขุทิ ภิกขุณิโย อุปะสัมปาเทตุนติ

วันทามิ อิมัง ปะระมะสารีริกธาตุเจดีย์ ยัตถะ อะโสเกนะ
 มะหาราเชนะ สะกะละชัมพุทีเป ภะคะวะโต ธาตุโย อาหะราเปตฺวา นิธายิตา
 สาธุ โน ภันเต, อิมะหิ ลักกาเรหิ อะภิปุชะยามิ, สักขาชาตัญจะ
 นะมามิ, มัยหัง ทีฆะรัตตัง หิตายะ สุขายะ

ข้าแต่พระผู้มีพระภาคเจ้าผู้เจริญ ข้าพระพุทธเจ้า ได้จาริกตามรอยบาทพระ
 ศาสตามาถึงแล้ว ณ ศาลาเรือนยอดปามหาวัน เมืองเวศาลีแห่งนี้ ณ ที่นี้แลพระผู้
 มีพระภาคเจ้า เมื่อจะทรงอนุญาตให้พระมหาปชาบดี และเจ้าหญิงศากยะ ๕๐๐ ให้
 ได้บวชเป็นภิกษุณี จึงได้ตรัสว่า ภิกษุทั้งหลาย ตถาคตอนุญาตภิกษุบวชให้ภิกษุณี
 ได้

ข้าพระพุทธเจ้าขอกราบไหว้ พระเจดีย์บรรจุพระบรมสารีริกธาตุแห่งนี้ ที่
 พระเจ้าอโศกมหาราช ทรงมีพระบรมราชโองการ ให้อัญเชิญพระบรมสารีริกธาตุ
 จากทั่วชมพูทวีป มาบรรจุไว้ในพระเจดีย์แห่งนี้

ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ ข้าพระพุทธเจ้า ขอบูชาโดยยิ่งด้วยเครื่องสักการะ
 เหล่านี้ และขอน้อมระลึกถึง พระธรรมที่ทรงแสดงไว้ดีแล้ว ขอการบูชาสักการะ
 ในครั้งนี้ จงเป็นไปเพื่อประโยชน์ เพื่อความสุข แก่ข้าพระพุทธเจ้าตลอดกาลนาน
 เทอญ

สถูปปรินิพพาน

เป็นหนึ่งในสี่สิ่งขเวชนียสถาน ที่ซึ่งพระพุทธเจ้าเสด็จดับขันธปรินิพพาน ณ สาละวันทยาน หรือ ป่าไม้สาละ เมืองกุสินารา แคว้นมัลละ พระเจ้าอโศกมหาราชทรงสร้างสถูปใหญ่ทรงโอคว่ำ และบรรจุพระบรมสารีริกธาตุไว้ ราวปี พ.ศ. ๓๑๐ พบมีการบูรณะปฏิสังขรณ์องค์สถูปเรื่อยมาในหลายยุค โดยพระเจ้าไชยคุปต์ ท่านฮาริบาลา กุมารคุปตะ จักรพรรดิของราชวงศ์คุปตะ ในพุทธศตวรรษที่ ๑๐ เป็นอาทิ ในปี พ.ศ. ๒๔๗๐ มีการซ่อมแซมครั้งใหญ่โดยการบริจาคของท่าน อุ โป กย และท่าน อุ โป เหล่ง ชาวพม่า ปัจจุบันตั้งอยู่ที่ตำบลมถากั้ว อำเภอกุสินคร หรือกาเซีย หรือกาสยา จังหวัดเทเวรียา รัฐอุตตรประเทศ ประเทศอินเดีย

คำบูชาสฤๅปปริ๑นิพพาน

วันทามิ อิมัง ปะริ๑นิพพานะธู๑ปัง, อิมัสมิ๑ง
กุสินารายั๑ง, สาละวะโนทะเย พุ๑ธัสสะ ภา๑คะวะโต
ปะริ๑นิพพานั๑นุสสา๑เน, อะยัง วันทะนา อัมหากั๑ง
ที๑มะรัต๑ตัง หิตายะ สุ๑ชาเย

ข้าพ๑ระพุ๑ทธเจ้า ขอกราบไ้หัวสฤๅปเป็น๑ที่ปริ๑นิพพาน ณ สาลวโน๑ทยาน
ที่เมืองกุสินารานี้ อันเป็น๑สถานที่เสด็จ๑ดับขั๑นธปริ๑นิพพาน ของพระสั๑มมาสั๑ม
พุ๑ทธเจ้า ขอการกราบไ้หัวนี้ จ๑งเป็น๑ไปเพื่๑อประโย๑ชน์ เพื่๑ความสุข ความ
เจริญ แก่ข้าพ๑ระพุ๑ทธเจ้า ตลอดกาล๑นาน เทอญ

พระพุทธปรินิพพาน

เป็นพระพุทธรูปปางอนัญฐิตสีหไสยาสน์ คือ ปางเสด็จบรรทมครั้งสุดท้าย เป็นสัญลักษณ์ที่พระพุทธองค์กำลังเสด็จดับขันธปรินิพพาน ประทับนอนตะแคงขวา หันพระพักตร์ไปทางด้านทิศตะวันตก ประดิษฐานอยู่บนพระแท่นที่เป็นก้อนหินอิฐขนาดใหญ่ในวิหารปรินิพพาน สร้างโดยการนำหินทรายแดงจากภูเขาจุนาที่เรียกว่า “จุนคิลา” หลាយๆ ก่อนมาต่อกันก่อนสลักเป็นพระพุทธรูป เป็นศิลปะสมัยคุปตะ โดยนายช่างชื่อทินนะ ชาวเมืองมฤรา เป็นผู้อำนวยการสร้าง มีท่านฮาริบาลาเป็นผู้บริจาคทรัพย์สนับสนุนในการสร้าง

คำบูชาพระพุทธปรีณิพพาน

วันทามิ อิมัง พุทธะปะฏิมาัง, อิมัสสิมัง กุสินารายัง,
สาละวะโนทะเย พุทธัสสะ ภาคะวะโต ปะริณิพพานันฏฐาเน,
อะยัง วันทะนา อัมหากัง ทีฆะรัตตัง หิตายะ สุขายะ

ข้าพระพุทธเจ้าขอกราบไหว้พระพุทธปฎิมา ณ สาละวันทยาน ที่
เมืองกุสินารา อันเป็นสถานที่เสด็จดับขันธปรินิพพาน ของพระสัมมาสัม
พุทธเจ้า ขอการกราบไหว้ครั้งนี้ จงเป็นไปเพื่อประโยชน์ เพื่อความสุข ความ
เจริญ แก่ข้าพระพุทธเจ้า ตลอดกาลนาน เทอญ

wikipedia

มกุฏพันธเจดีย์

เป็นสถานที่ถวายพระเพลิงพระพุทธรูกระ มีชื่อท้องถิ่นว่า รามภาร์-กา-ดีลา เคยเป็นสถานที่ประกอบพระราชพิธีราชาภิเษกในการเข้ารับตำแหน่งของเหล่ากษัตริย์แห่งแคว้นมัลละ ได้ยกขึ้นเป็นที่ถวายพระเพลิงโดยตั้งเชิงตะกอนขึ้นในบริเวณมกุฏพันธเจดีย์ เมื่อถวายพระเพลิงแล้วเสร็จจึงก่อพระสถูปขึ้น ณ ที่ถวายพระเพลิงนั้นบนทางสี่แพร่ง เป็นสถูปขนาดใหญ่กว่าสองเท่าของสถูปปรินิพพาน รูปทรงกลมเหมือนกลอง ตั้งอยู่บนฐานทรงกลม อยู่ทางทิศตะวันออกของเมืองกุสินารา ห่างจากวิหารปรินิพพาน ๑.๖๑ กิโลเมตร ถูกค้นพบโดยฮิราตันดา ศาสตรී ในปี พ.ศ. ๒๔๕๓

คำบูชาสถานที่ถวายพระเพลิง

วันทามิ อิมัง เจตียัง, มะกฺกุปันธนะสัณฺณุตัง
ทัสสะนียัง, สังเวชะนียัง พุทธัสสะ ภาคะวะโต สะรีรัสสะ
ฉาปะนัฏฐานัง, อะยัง วันทะนา อัมหากัง ที่มะรัตตัง
หิตายะ สุขายะ

ข้าพเจ้าขอกราบไหว้ พระเจดีย์อันมีชื่อว่า มกฺกุปันธนเจดีย์ เป็น
สถานที่ถวายพระเพลิงพุทธสรีระ ของพระผู้มีพระภาคเจ้า อันเป็นสถานที่
ควรเห็น ควรให้เกิดความสังเวช ขอการกราบไหว้ นี้ จงเป็นไปเพื่อประโยชน์
เพื่อความสุข ความเจริญ แก่ข้าพระพุทธเจ้า ตลอดกาลนาน เทอญ

wikipedia

โทณพราหมณ์เจดีย์

เป็นสถานที่แบ่งพระบรมสารีริกธาตุ ภายหลังการถวายพระเพลิงพุทธสรีระ โทณพราหมณ์นักปราชญ์ใหญ่แห่งเมืองกุสินารา ขอร้องกษัตริย์ที่จัดกองทัพมาเพื่อขอส่วนแบ่งพระบรมสารีริกธาตุให้มีความสามัคคีปรองดองกัน ด้วยการแบ่งพระบรมสารีริกธาตุออกเป็น ๘ ส่วน เพื่อนำไปบรรจุสถูปในเมืองต่างๆ โทณพราหมณ์เจดีย์ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออก ห่างจากสถูปปรินิพพานประมาณหนึ่งกิโลเมตร และห่างจากเส้นทางกุสินารา-เดวาเรียไปทางทิศใต้ประมาณ ๓๐๐ เมตร ปัจจุบันรัฐบาลอินเดียประกาศให้เจดีย์แห่งนี้เป็นโบราณสถานแต่ยังไม่มี การขุดค้น

คำบูชาโทณพราหมณ์เจดีย์

วันทามิ ภันเต ภาคะวา อิมัง โทณะพฺราหฺมะณะ
เจติยํ, ยัตถาคะโตมहि, ยัตถะ พุทฺธัสสะ สารีริกะธาตุ
วิภะชิตัง พุทฺธะธาตุโทโณ จะ นิทริโต, ยัง กุสินารายัง
อันทะรา จะ ปะรินิพพานะเจติยํ อันทะรา จะ มะกุฏะ
พันธะนะเจติยํ สุปะติฏฺฐิตัง

สาธุ โน ภันเต, อิเมหิ ลักการะเหติ อะภิปุชะยามิ,
ลัฏกขาตัญจะ นะมามิ, มัยหัง ทีฆะรัตตัง หิตายะ สุขายะ

ข้าแต่พระผู้มีพระภาคเจ้าผู้เจริญ ข้าพระพุทธเจ้า ได้เจริญตามรอย
บาทพระศาสดา มาถึงแล้ว ขอถวายอภิวาทโทณพราหมณ์เจดีย์ อันเป็นที่
โทณพราหมณ์แบ่งพระบรมสารีริกธาตุ ให้พระราชา ๘ พระนคร อย่าง
พุทธวิธี

ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ ข้าพระพุทธเจ้า ขอบูชาโดยยิ่ง ด้วยเครื่อง
สักการะเหล่านี้ และขอน้อมระลึกถึงพระธรรม ที่ทรงแสดงไว้ดีแล้ว ขอ
การบูชาสักการะในครั้งนี้ จงเป็นไปเพื่อประโยชน์ เพื่อความสุข แก่ข้า
พระพุทธเจ้า ตลอดกาลนาน เทอญ

จาริกบุญจาริกธรรม ณ ประเทศศรีลังกา

ธรรมเนียมปฏิบัติ
ของชาวศรีลังกา

เมื่อเข้าสู่ศาสนสถาน ชาวลังกามักแต่งตัวด้วยชุดขาวทั้งชายและหญิง หรือสวมเครื่องแต่งกายอย่างสุภาพเรียบร้อย นิยมถอดรองเท้าและถอดหมวกตั้งแต่เข้าสู่บริเวณศาสนสถาน ไม่ว่าศาสนิกใดมักทำเช่นนี้เสมอกัน กรณีเห็นชาวต่างชาติประพฤติดังกล่าวไม่ถูกต้อง มักกล้าที่จะแนะนำหรือตำหนิซึ่งหน้า

หากต้องการถ่ายรูปกับศาสนวัตถุหรือศาสนสถาน ชาวลังกามักยืนหันข้างให้ศาสนวัตถุ จะไม่ยืนหันหลังเป็นอันขาด กิริยาเช่นนี้เชื่อว่า เป็นการแสดงความเคารพสูงสุดต่อศาสนวัตถุ ชาวเราผู้เป็นอารยชนสมควรประพฤติตามเอาแบบอย่าง ถือว่าเป็นการให้ความเคารพธรรมเนียมปฏิบัติอันดีงามของชาติเจ้าบ้าน

แท่นหินหรือแท่นไม้ที่วางเรียงรายหน้าศาสนสถานหรือศาสนวัตถุ เป็นที่วางดอกไม้สำหรับบูชาสักการะสิ่งศักดิ์สิทธิ์ เป็นประเพณีดีงามที่ชาวลังกาปฏิบัติสืบต่อกันมาหลายพันปี หากมีใครวางสิ่งของนอกจากดอกไม้แล้วไ้ไร มักถูกสายตาวางลังกาเหยียดหยามว่า เหตุใดจึงไม่รู้จักวัฒนธรรมอันดีงาม

กรณีแจกของที่ระลึกถือว่าเป็นการแสดงน้ำใจอย่างหนึ่ง ชาวลังกาส่วนใหญ่ชอบปากกา ยาหม่อง และเหรียญ โดยเฉพาะเหรียญรูปไบโพรหรือพระพุทธรูปเจ้าเป็นที่ถูกอกถูกใจที่สุด ส่วนใหญ่จะนำไปเก็บไว้บนหิ้งบูชาไม่นิยมพกติดตัว เพราะเชื่อว่าสิ่งเหล่านี้เป็นของสูง ไม่เหมาะสมกับร่างกายแห่งชาวเราที่สกปรกแปดเปื้อนตลอดเวลา

คำบูชาพุทธสถาน ณ ประเทศศรีลังกา

วัดพระเขี้ยวแก้ว

ประดิษฐานพระเขี้ยวแก้วเบื้องต่ำขวาของพระสมณโคดมพุทธเจ้า ซึ่งถูกอัญเชิญมาจากชมพูทวีปโดยเจ้าหญิงเหมมาลาแห่งแคว้นกาลิงคะ ประมาณปี พ.ศ. ๙๑๓ บรรจุอยู่ในพระสถูปขนาดใหญ่ซ้อนกันหลายชั้น ภายในพระคันธกุฎีวิหารที่มีการป้องกันรักษาอย่างเข้มงวด วัดนี้สร้างโดยพระเจ้าวิมลธรรมสุริยะที่ ๑ ในปี พ.ศ. ๒๑๓๘ ตั้งอยู่ในเมืองแคนดี้ ปัจจุบันอยู่ในความดูแลของพระมหาสังฆนายกสยามวงศ์สองฝ่าย คือ ฝ่ายมัลลวัตตะ (คามวาสี) และอัสสิริยะ (อรัญวาสี) โดยจะแบ่งกันปกครองรักษาพระเขี้ยวแก้วสลับกันทุกปี ได้รับการยกย่องจากองค์การยูเนสโกให้เป็นมรดกโลกประเภทมรดกทางวัฒนธรรมตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๑

คำบูชาพระบรมสารีริกธาตุ (พระเขี้ยวแก้ว)

อะหัง วันทามิ อะระหะโต สัมมาสัมพุทธัสสะ
ปฐะนัตถายะ ปะระมะสารีริกะ ทาฐาธาตุง มัยหัง
ทีฆะรัตตัง หิตายะ สุขายะ

ข้าพเจ้า ขอกราบไหว้พระบรมสารีริกธาตุ พระเขี้ยวแก้ว เพื่อ
ต้องการบูชาพระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า เพื่อประโยชน์ เพื่อความสุขแก่
ข้าพเจ้า ตลอดกาลนานเทอญ

มหายังคงเจดีย์

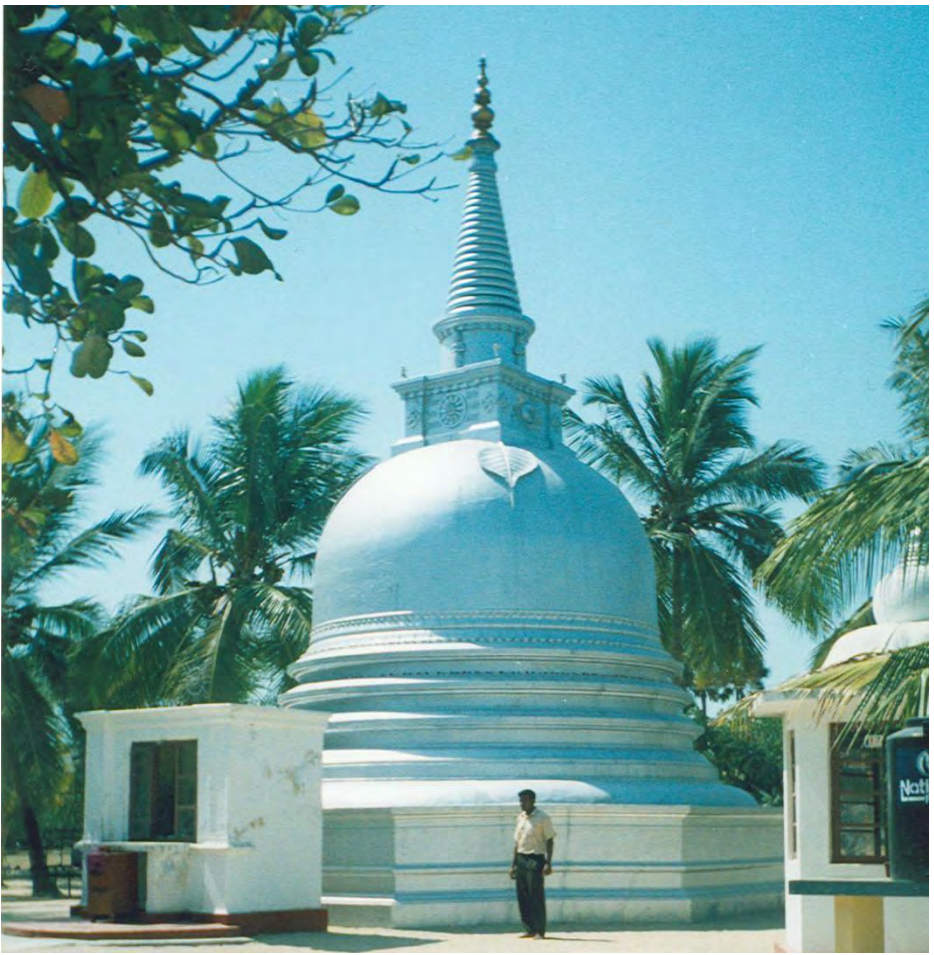
ประดิษฐานพระเกศาธาตุของพระสมณโคดมพุทธเจ้า ครั้นเสด็จมา
เกาะลังกาเป็นครั้งแรก นับเป็นพระปฐมเจดีย์แห่งแรกของศรีลังกาตั้งแต่สมัย
พุทธกาล ต่อมาพระเถระอรหันต์สรภู ศิษย์ของพระสารีบุตรเถระ ได้อัญเชิญ
พระศรีวิฐาตุ (กระดูกคอ) มาประดิษฐานด้วย ในสมัยอาณาจักรอนุราชปุระ
เจ้าชายอุททจูปักยะ พระราชนัดดาในพระเจ้าเทวานัมปิยติสสะ ได้สร้างเจดีย์
ครอบเนินดินเก่าที่เคยเป็นพระเจดีย์เดิมซึ่งทรุดโทรมลงตามกาลเวลา ตั้งอยู่ใน
เมืองมหายังคะ

คำบูชามหิยังคนเจดีย์

ลังกายะ ยัมภูระ ปะฐะมัง สุคะโต นิลัชชะ ยักเข ทเมลิ
นิชะ สาสะนะ ปาละนายะ ฐาเน ตะหิง นิหิตะ กุนตะละ คีวะ
ธาตุง วันทามิ สาธุ มะหิยังคะณะ ญปะ ราชัง

พระสุคตเจ้าเสด็จมาเกาะลังกาเป็นครั้งแรกแล้ว ทรงทรมานพวก
ยักขา เพื่อรักษาพระศาสนาในภายภาคหน้า พระศรีวิสุทธิธาตุ (กระดุกคอ)
อันประเสริฐเลิศล้ำ ประดิษฐาน ณ เจดีย์สถานแห่งใด ข้าพเจ้าขอน้อม
นมัสการเจดีย์สถานแห่งนั้น อันมีนามว่า มหิยังคะณะ

wikipedia

นาคทีปเจติย์

ประดิษฐานบัลลังก์แก้วมณี ซึ่งเหล่านาคมีจิตเลื่อมใสศรัทธาสรางถวาย
พระสมณโคดมพุทธเจ้า ครั้นเสด็จมาเกาะลังกาเป็นครั้งที่ ๒ เพื่อรับข้อพิพาท
ระหว่างนาคบาดาลและนาคบรรพต ทรงชี้ให้เห็นโทษของการทะเลาะวิวาทและ
อานิสงส์ของความสามัคคี ตั้งอยู่บนเกาะโนนะติวุ คาบสมุทรจัมปนา

คำบูชาขนาดที่ปเจตีย์

ภะคินี สุตะ มาตุเลหิ ทินเน มะณีปัลลังกะ วะเร ยะหิง
นิสินโน มุณี ธัมมะมะเทสะยัง เอถินัง ลีระสา ตัง ประณะมามี
นาคะที่ปัง

บัลลังก์แก้วมณีอันพระมาตุลาจอมนาคา มอบให้แล้วแต่พระกนิษฐา
เป็นบัลลังก์เลิศค่ามหาศาล อันพระมहามุนีเจ้าประทับนั่งแสดงพระธรรม
เทศนาแล้ว ข้าพเจ้าขอประนมกรวันทาขนาดที่ปเจตีย์ด้วยเศียรเกล้า

เกลาณีเยเจตีย์

เป็นพระเจตีย์ทรงระฆังคว่ำสีขาวขนาดใหญ่ที่สร้างครอบบริเวณพุทธ
อาสนะพระแท่นบัลลังก์ที่พระสมณโคตมพุทธเจ้าประทับ เมื่อคราเสด็จมาโปรด
พญานาคมณีอัคชิกะ เจ้าผู้ครองแคว้นกัลยาณีและบรีวาร ในวันวิสาขบูชา
พรรษาที่ ๘ หลังจากตรัสรู้ อยู่ในวัดเกลาณีเยราชมหาวิหาร ห่างจากกรุง
โคลัมโบทางทิศเหนือ ราว ๑๓ กิโลเมตร

คำบูชาเกลาณียเจดีย์

อاياจะนายะ มะณีอักขิ มะโหระคัสสะ ยัสมิง นิสีทิ
ภะคะวา มะณีมัตถะปัสสิมิง ตัสสะ ปะริภุชฺฐิตะ มุนฺหุชฺฐิตะ
วืตะราคัง กัลยาณัง เจติยะมะหัง สิริระสา นะมามิ

พญานาคผู้ทรงฤทธิ์นามมณีอักขิกะ กราบทูลอาราธนาแล้วซึ่ง
พระพุทธเจ้า ให้ประทับบนธรรมาสน์แก้วมณี อันพระองค์ผู้มีกิเลสราคะ
กำจัดหมดสิ้น ไร้กังวลเสียแล้ว ข้าพเจ้าขอนอบน้อม เกลาณียเจดีย์ด้วย
เศียรเกล้า

wikipedia

ศรีปาทะ

เป็นสถานที่ซึ่งพระสมณโคดมพุทธเจ้าและเหล่าอรหันตสาวกทำร้ายรูป เสด็จมาโปรดสามันเทพและบริวารผู้สิงสถิตอยู่ ณ ขุนเขาสมนันตฤณ ทรงประดิษฐานรอยพระพุทธรูปเบื้องซ้ายบนยอดเขาแห่งนี้ ตั้งอยู่บนเทือกเขาอดัมส์พีค หมู่บ้านเดลแฮร์ส ห่างจากเมืองฮัตตันไปทางทิศใต้ประมาณ ๓๐ กิโลเมตร

คำบูชาศรีปาทะ

กัลยาณีโต คะคะนะโต มุณี ยัตถะ คันตะวา ทัสเสสิ
จักกะ วรระ ลักขณะ ปาทะลัญชัง ลังกา มะหิ วรระ วรรุ
มะกุฏุปะมานัง วันทามะหัง สุมะนะญฺหัง ลิลุจจะยัง ตัง

พระมหารามูณีเจ้าเสด็จจากกัลยาณีบุรีทางอากาศวิถี ทรงประทับรอย
พระพุทธรูปอันประเสริฐ ณ ที่แห่งใด อุปมาดังขุนเขาอันยิ่งใหญ่ในลังกา
ประเทศ ข้าพเจ้าขอน้อมวันทาสุมนญฺมหาบรพต ณ ที่แห่งนั้นแล

wikipedia

ทิวาคูหา

เป็นสถานที่ประทับพักผ่อนพระอิริยาบถระหว่างทางเสด็จไปประทับอย่าง
เหยียบพระพุทธรบาทเหนือยอดเขาสมันตภูฏของพระสมณโคดมพุทธเจ้า ได้รับ
การบูรณะครั้งใหญ่ในสมัยพระเจ้ากิตติศรีราชสิงหะ แห่งอาณาจักรแคนดี้ ตั้ง
อยู่ห่างจากตัวเมืองกัรวิตะไปตามถนนแอร์ตนะ ๑๐ กิโลเมตร

คำบูชาทิวาคูหา

ชีณาสะเวหิ สะหะ ปัญจะสะเตหิ คันตะวา ยัสมิง
อะกาลิ ภาคะวา สะทิวา วิหารัง สังปุลละสาละ สุมะนา จะละ
ปาทะ เทเส วันเท สุตีตะละ มะหัง ภาคะวา คุณันตัง

พระผู้มีพระภาคเจ้าพร้อมด้วยพระอรหันตสาวกชีณาสพหุร้ายรูป
เสด็จมาประทับวิหารแห่งใดในเวลากลางวัน ข้าพเจ้าขอประนมกรวันทา
คูหาอันสงบเย็นด้วยดีแห่งนั้น อันเป็นประเทศเขตที่อยู่ของเทพสุমনะ ผู้
มีเดชานุภาพยิ่งใหญ่ไพศาล

wikipedia

ที่มวป่าเจดีย์

เป็นสถานที่ซึ่งพระสมณโคดมพุทธเจ้าและเหล่าพระอรหันตสาวกทำร้าย
รูปเคยเสด็จมาเข้านิโรธสมาบัติ พระเจ้าลัทธิศาสนา พระเจ้าลัทธิศาสนา พระเจ้าลัทธิศาสนา
โรหณะแดนใต้ ทรงนิมิตเห็นพระนขาตุดของพระพุทธรูป จึงโปรดให้สร้าง
เจดีย์ครอบบริเวณนี้ไว้ ตั้งอยู่ห่างจากตัวเมืองอัมปะระ ๑๗ กิโลเมตร

คำบูชาที่มหาปิเจตีย์

ยัตถะ นีสีทียะ ภาคะวา สะสาวะโก สาธุ สะมัมปะยิ
สะมายิตัง ทิฆะวาปี ฦบัง โรหะณะปุระ มัถะนัง วันเท

พระผู้มีพระภาคประทับนั่งแล้ว ณ บริเวณใด พร้อมทั้งพระสาวก
ผู้สงบเรียบร้อยด้วยดี บริเวณนั้นแลชื่อว่า ทิฆะวาปีเจตีย์ อังกษัตริย์โปรด
ให้สร้างแล้ว ข้าพเจ้าขอไหว้วันทาพระเจตีย์นั้น อันอยู่ในเขตโรหณบุรี

wikipedia

มุตยงคณเจดีย์

เป็นเจดีย์ซึ่งพระเจ้าทอวานัมปิยติสสะโปรดให้สร้างขึ้น ด้วยเชื่อว่าเป็นสถานที่ประดิษฐานพระเสโทมุกดาของพระสมณโคดมพุทธเจ้า อยู่กลางตัวเมืองบดูละ

คำบูชามฤตยंकณเจดีย์

วิมะละ สีสะละ ภูริ ชะลาสะยัม ปะภาวะ กัญชะ
ระโหหะริ ปัญชะรัง คิริ นะที ะนะ เทวะ สุปฺพิตัง นะมะณะ
ตุงคะ มุตติงคะณะ เจตียัง

ภาคพื้นสะอาดปราศจากสิ่งมัวหมอง และร่มรื่นเย็นจิต ดั่งนิมิต
สว่างล้ำพันวิสัย ขุนเขาสายน้ำและพนาไพร ซึ่งเหล่าเทวดาบูชาด้วยดีแล้ว
ข้าพเจ้าขอประนมกรมฤตยंकณเจดีย์อันโดดเด่นดั่งธงชัย

ติสสมหารามเจดีย์

ประดิษฐานพระนลาฏฐาตุ (กระดูกหน้าผาก) ของพระสมณโคดมพุทธเจ้า สร้างโดยพระเจ้ากากัณณติสสะ ในบริเวณวัดติสสมหาราม ซึ่งสร้างโดยพระเจ้ามahanาคะ ปฐมกษัตริย์แห่งอาณาจักรโรหณะ นับเป็นบุญสถานสำคัญแห่งแดนใต้ของศรีลังกา ตั้งอยู่ที่เมืองติสสมหารามะ

คำบูชาติสสมหารามเจดีย์

นิกขิตตะ สัมปยุตตะ สะสังกะ พิมพะ ลังกายะ
ภาสันตะ นะลาภูชะ ธาตุง อากาสะยัง ติสสะ นะริสสะโรยัง
ญูปัง นะเม ติสสะ มะหา วิหาเร

งดงามบริสุทธิ์ผุดผ่องแลสมบุรณ์พร้อมนั้นคือ พระนลาฏ
ประดิษฐาน ณ ลังกาประเทศ อันพระราชาผู้เป็นใหญ่นามว่าติสสะ โปรด
ให้สร้างเจดีย์แล้ว ข้าพเจ้าขอนอบน้อมวันทา ติสสมหารามเจดีย์แห่งนั้น

ตันพระศรีมหาโพธิ์ เมืองอนุราชปุระ

เป็นกิ่งตอนด้านขวาของตันพระศรีมหาโพธิ์ที่พุทธคยา ประเทศอินเดีย ซึ่งพระนางสังฆมิตตาเถรี พระราชธิดาในพระเจ้าอโศกมหาราช อรหันตภิกษุณี รูปสุดท้ายในประวัติศาสตร์พระพุทธศาสนาฝ่ายเถรวาท ได้อัญเชิญมาถวายแด่ พระเจ้าเทวานัมปิยะติสสะ ราวพุทธศตวรรษที่ ๒ พระเจ้าเทวานัมปิยะติสสะ ทรงปลูกไว้ในอุทยานเมฆวัน เมืองอนุราชปุระ เป็นตันโพธิ์ที่เก่าแก่ที่สุดในโลก คือ มีอายุกว่า ๒,๓๐๐ ปีเศษ ต้นเดิม คือต้นเล็กด้านหน้ามีอายุมากลำต้น แคระแกรน ส่วนต้นหลังซึ่งเป็นต้นใหญ่ คือต้นที่แตกกิ่งกอใหม่จากต้นเดิม

คำบูชาต้นพระศรีมหาโพธิ์

วันทามิ เจตียัง ลัพพัง ลัพพัญญาเน สุปะติฏฐิตัง
สารีริกธาตุ มะหาโพธิง พุทธรูปัง สะกะลัง สะทา

ข้าพเจ้าขอวันทาพระเจดีย์ทั้งหลายทั้งปวง ซึ่งประดิษฐานในสถานที่ต่างๆ บรรดามี อีกทั้งพระสารีริกธาตุ ต้นพระศรีมหาโพธิ์และพระพุทธรูปปฏิมา ตลอดกาลทุกเมื่อ

ยัสสะ มูเล นิลินโนวะ ลัพพาริ วิชะยัง อะกา ปัตโต
ลัพพัญญุตัง สัตถา วันเท ตัง โพธิปาหะปัง

พระบรมศาสดาทรงประทับนั่ง ณ ควางต้นโพธิ์ใด ได้ทรงชำระหมู่มารสิ้นทั้งหลายและทรงบรรลุลัพพัญญุตญาณได้แล้ว ข้าพเจ้าขอน้อมวันทา ณ ควางต้นโพธิ์นั้น

lanka.com

มิริสแวกียเจดีย์

เป็นเจดีย์ที่สร้างขึ้นในบริเวณที่พระเจ้าทูลฐคามณีโปรดให้ราชวงศ์รักษ
ปักหมอกศาตราที่มีพระบรมสารีริกธาตุประดิษฐานอยู่ปลายสุดแต่ไม่มีใครถอน
ขึ้นได้ เจดีย์นี้ถูกทิ้งร้างมานานหลายศตวรรษ มีการค้นพบเมื่อ พ.ศ. ๒๔๒๓
ได้บูรณะแล้วเสร็จและเปิดเป็นทางการเมื่อวันที่ ๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๓๖ ตั้ง
อยู่ในเขตตอนุราธปุระ

คำบูชาอมิริสแวกุญเจตีย์

อะภายะราชานะ สะธาตุกะ เสตุ ะรัง สุนิธายะ กะตัง
พะหุมานิตัง สะกะละหิตัง ปะณามะ สะทา มะริจะวัณฺณิกะ
เจตียะ มุตตะมัง

พระหอกศาสตราพร้อมทั้งพระบรมสารีริกธาตุอันประเสริฐ อัน
มหาชนสักการบูชาว่า ตั้งมั่นด้วยดี ข้าพเจ้าขอน้อมสักการะในกาลทุกเมื่อ
ซึ่ง มิริสแวกุญเจตีย์ อันประเสริฐสูงสุด

จุฬามณีเจดีย์

หรือ พระมหาเจดีย์สุวรรณมาลิก ประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุของ พระสมณโคตมพุทธเจ้าและพระอรหันตธาตุ สร้างขึ้นในปี พ.ศ. ๓๘๒ - ๔๐๖ ในรัชสมัยพระเจ้าทูลุสคามณี กษัตริย์องค์ที่ ๑๔ ของศรีลังกา เพื่อฉลองชัยชนะ ที่มีต่อพระยาเอฬิมิพี จึงเป็นอนุสรณ์สถานแห่งการประกาศเอกราชจากทมิฬ หินชาติ ซึ่งปกครองอาณาจักรอนูราชประยาวนานถึง ๔๔ ปี ออกแบบโดยพระ อินทคุตตะ ซึ่งเป็นพระอรหันต์ในครั้งพุทธกาล เป็นพระมหาเจดีย์ขนาดใหญ่ปู ด้วยก้อนหินภูเขา บริเวณรอบกำแพงฐานพระเจดีย์มีประติมากรรมรูปช้าง ๓๓๖ เชือก หันหน้าออกรอบองค์เจดีย์ เพื่อเป็นอนุสรณ์แก่ช้างที่ช่วยในการก่อสร้าง เป็นหนึ่งในอนุสรณ์สถานที่สูงที่สุดแห่งหนึ่งในโลก ตั้งอยู่ในเมืองอนูราชปุระ

คำบูชาวันเวลิสยเจดีย์

สหายิงสุ ยัสมิง สุคะตัสสะ ธาตุ นิมมาเยะ รังสุขชะละ
พุทธรูปัง สุวัณณะมาลีติ ปะติตะ นามัง วันทามะหัง
ญปะวะรัง มะหัคฌัง

พระบรมสารีริกธาตุของพระสุคตเจ้าประดิษฐาน ณ ทิศาภาคใด
อีกทั้งพระพุทธรูปปฏิมาอันเปล่งรัศมีเจิดจ้าตั้งสายฟ้า ประดิษฐานมั่นคงมีนาม
ปรากฏว่า สุวัณณมาลีเจดีย์ ข้าพเจ้าขอยอกรวันทามหาเจดีย์อันประเสริฐ
เลิศล้ำ ณ ทิศาภาคนั้น

wikipedia

ญปารามเจดีย์

ปฐมเจดีย์แห่งศรีลังกาที่ประดิษฐานพระรากขวัญ (กระดูกไหปลาร้า) เบื้องขวาของพระสมณโคดมพุทธเจ้า เป็นสถานที่ซึ่งทรงเสด็จมาเข้านิโรธสมาบัติถึง ๗ วัน และเป็นสถานที่ทำสังคายนาครั้งแรกของศรีลังกาหรือเป็นครั้งที่ ๔ ของโลก โดยมีพระมหินทเถระ พระโอรสในพระเจ้าอโศกมหาราชจากอินเดีย ซึ่งเสด็จมาเผยแผ่พุทธศาสนาในเกาะลังกาเป็นประธาน ในปี พ.ศ. ๒๓๖ พระเจ้าเทวานัมปิยติสสะโปรดให้สร้างเจดีย์นี้ขึ้นในราว พ.ศ. ๓๐๐ มีการบูรณปฏิสังขรณ์หลายครั้ง ในสมัยพระเจ้าลัญจติสสะ พระเจ้าอัคโพรธิที่ ๒ และครั้งล่าสุดเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๐๕ ตั้งอยู่ที่เมืองอนุราธปุระ

คำบูชาภูพารามเจดีย์

ยัสมิง ทักขิณะ มัคกะกัญจะ มุณีโน ปัตตปปะมาณา
ตะนุ ธาตุจาปี นิธายะ โลกะ มะหิตา จัฟพัณณะ โสภากุลา
เทวานัมปิยะติสสะ ภูปะติวะโร กาเรสิ สัทธาธะโน ภูพารามะ
วะรัง นะมามิ ตะมะหัง อัสสมามิตัง สัตถุนา

พระธาตุรากขวัญเบื้องขวาของพระมหารามนี้ อันไม่มีประมาณแผ่
ฐานออกไปแล้วโดยทิศภาคใด อีกทั้งพระธาตุอันมีฉัพพรรณรังสีสว่างไสว
งดงามกระจ่างแก่ชาวโลก อันพระเจ้าเทวานัมปิยะติสสะผู้เป็นจอมแห่ง
ประชามีศรัทธาให้สร้างขึ้นแล้ว ข้าพเจ้าขอน้อมวันทาภูพารามเจดีย์โดย
ทิศภาคนั้น อันพระศาสดาเจ้าทรงเสพเสวยแล้ว

wikipedia

อภัยคีรีเจดีย์

ประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุของพระสมณโคดมพุทธเจ้าและพระอรหันตธาตุ เป็นเจดีย์ขนาดใหญ่สูงรองจากเจดีย์ เชตวัน สร้างโดยพระเจ้าวิภูหคามณีอภัยเมื่อราว ๒,๑๐๐ ปีก่อน ตั้งอยู่ในบริเวณวัดอภัยคีรีวิหาร อันเป็นสถานที่ที่พระสมณโคดมพุทธเจ้าเคยเสด็จมาประทับรอยพระพุทธรูปไว้ในเมืองอนนราธปุระ

คำบูชาอภัยศิริเจดีย์

กะตะ นะวะ มะณิกัมเม ธาตุคัพพะ สุรัมเม กะนะเก
วะสะกะ กุจันัง ธาตุนา ปุระยิตวา วิหิตะ มะกะยะ รัญโญ
ธัญญะ ปุณฺณชาติวาโส อะกะยะศิริ วิหาเร จารุ ญปิง นะมามิ

ผอบบรรจุพระบรมสารีริกธาตุ สำเร็จแล้วด้วยแก้วมณีอันวิจิตร
บรรจง เต็มเปี่ยมด้วยพระ (อรหันต์) ธาตุบริสุทธิ์สะอาดดั่งเงินยวง อัน
พระราชามีบุญญาธิการนามว่า อภัย โปรดให้สร้างขึ้นแล้ว ข้าพเจ้าขอ
น้อมวันทาอภัยศิริเจดีย์ อันเปล่งแสงรุ่งโรจน์ดุจพระอาทิตย์

wikipedia

เซตวันเจดีย์

ประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุ พระเกศาธาตุและพระคตเอาของพระสมณโคตมพุทธเจ้า พร้อมทั้งพระอรหันตธาตุ เชื่อกันว่าเคยเป็นบริเวณที่ตั้งจิตกาธานของพระมหินทเถระ ปฐมบูรพาจารย์ของลังกาประเทศ สร้างด้วยอิฐทั้งองค์ในสมัยพระเจ้ามเหศวระ เป็นเจดีย์ขนาดใหญ่ที่สุดของประเทศศรีลังกา และเป็นสิ่งปลูกสร้างที่สูงเป็นอันดับ ๓ ของโลก รองจากปิรามิด ๒ แห่งที่ประเทศอียิปต์ ได้รับการบูรณปฏิสังขรณ์เรื่อยมาแต่ครั้งสมัยพระเจ้าปราคัมพาหุมหาราช ตั้งอยู่ทางตะวันออกของรวันเวลิสยเจดีย์ เมืองอนุราธปุระ

คำบูชาเชตะวันเจดีย์

ปะติฏฐะเปตวา ชินะกายะ พันธะนัง สะเกสะธาตุง
สะหะ เทหะ ธาตุโย มะหามะหาเสนะ นะรินทะ การิตัง
สุเจตียัง เชตะวะนัง นะมามะหัง

พระประคตเอรของพระชินสีห์ประดิษฐานแล้วภายใน พร้อมทั้ง
พระบรมสารีริกธาตุและพระเกศาธาตุอันสูงเลิศ อันพระเจ้ามหาเสนะผู้เป็น
ใหญ่เหนืออนรชนโปรดให้สร้างขึ้นแล้ว ข้าพเจ้าขอนอบน้อมเชตะวันเจดีย์นั้น

wikipedia

มหาสยเจดีย์

ประดิษฐานพระเกศาธาตุของพระสมณโคดมพุทธเจ้า และอัฐิธาตุของพระมหินทเธระเจ้า เชื่อกันว่าเป็นสถานที่ซึ่งพระมหินทเธระอย่างเหยียบผืนเกลาลังกาเป็นครั้งแรก และแสดงพระธรรมเทศนาโปรดกษัตริย์ลังกาและข้าราชบริพาร ตั้งอยู่ในเขตอนุราชปุระ

คำบูชามหาสยเจดีย์

มหาหะโย เทวะคะณะจะ นาเค นุสาสะยิ ยัตถะ ชีโต
มุณินโท สัทธัมมะ เหมฏฐะ ภาสะมานัง วันเท ลีลา เจติยะ
สัมพุทัง ตัง

พวกมนุษย์ เหล่าเทวดาและนาคาทั้งหลายทั้งปวง เข้าไปหาพระ
เถระจอมปราชญ์ ผู้แสดงพระสัทธรรมคำสอนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า
แล้ว ข้าพเจ้าขอวันทา มหาสยเจดีย์อันเป็นสักขีพยานแห่งคำสอนของพระ
สัมมาสัมพุทธเจ้าแล

กิริเวเทรเจตีย์

หรือ เจตีย์น้ำนม มีสีขาวรูปทรงเหมือนหยดแห่งน้ำนม เป็นสถานที่ซึ่งพระสมณโคดมพุทธเจ้าเสด็จพร้อมด้วยพระอรหันตสาวกहार้อยรูป โปรดพระเจ้ามหาเสนะกษัตริย์แห่งอาณาจักร กจรคามะ และเป็นที่ประดิษฐานพระโมฬีและพระขรรค์ในคราวเสด็จออกผนวชของพระสมณโคดมพุทธเจ้า องค์เจตีย์ทรงระฆังคว่ำขนาดใหญ่ สร้างโดยพระนางสุภัทธาเทวี พระอัครมเหสีในพระเจ้าปราคัมพามหาราช ตั้งอยู่ในเมืองโปโลนนารูวะ

คำบูชา giri vehera jeti

มุนินโท นิสินโน ยะหิง เทวะตานัง สะเมตานัง มัคคัง
สะเทเสสิ ธัมมัง มะหาเสนะ เทวิสสะ สัมมานะนียัง นะเม
กาจะรัคคามะ ฐุปัสสะ ฐานัง

พระมหาโมนิจัปปะระทับนั้นต่อน้ำเหล่าเทวดาทั้งปวง ทรงแสดงพระ
ธรรม ชื่อนำทางโดยชอบแก่เทวดา อันพระเจ้ามหาเสนะผู้เป็นใหญ่ ให้การ
อารักขาดูแลแล้ว ข้าพเจ้าขอนอบน้อมบูชา สดับแห่งกะตะระคามะนั้นแล

จาริกบุญจาริกธรรม ณ ประเทศเมียนมา

ธรรมเนียมปฏิบัติ
ของชาวเมียนมา

ควรมีความสำรวมในบริเวณวัดและศาสนสถาน ไม่ส่งเสียงดัง
รบกวนผู้อื่น

ศาสนสถานในพม่าทุกแห่ง ห้ามสวมกางเกงขาสั้นหรือกระโปรงสั้น
เข้าไป สุภาพสตรีสวมกางเกงขายาวได้ บางแห่งจะมีบริการให้เช่าผ้าถุงหรือ
โสร่ง ไว้สำหรับสวมทับกางเกงขาสั้นหรือกระโปรงสั้น รวมทั้งยังต้องถอด
หมวก หุปร่ม ถอดแว่นตาดำก่อนเข้าไปในศาสนสถาน

ทุกคนต้องถอดรองเท้าทุกชนิดก่อนเข้าเขตศาสนสถาน ตั้งแต่
รั้วด้านนอก ถุงเท้าและถุงน่องก็ห้ามใส่เข้าไป ต้องเดินเท้าเปล่า ซึ่งเป็น
ธรรมเนียมปฏิบัติที่เคร่งครัดมาแต่โบราณกาล หากฝ่าฝืนชาวพม่าจะเข้า
มาดักเตือนด้วยความไม่พอใจ

ศาสนสถานบางแห่งอาจห้ามสุภาพสตรีเข้าไปในเขตหวงห้าม เช่น
ห้ามขึ้นไปปิดทองที่องค์พระมหาโมนุ มั่นทะเลย์ หรือที่องค์พระธาตุอินทร์
แขวน (ใจก์ทียอ) หรือที่เขตห้ามเข้าขององค์พระมหาเจดีย์ชเวดากองและ
องค์พระเจดีย์ชเวสิกอง

ไม่ควรพูดคุยเรื่องเกี่ยวกับการเมืองของพม่ากับบุคคลทั่วไปที่ไม่รู้
จักมักคุ้น

ระมัดระวังการพูดเชิงลบเกี่ยวกับประเทศหรือชาวพม่า ในที่
สาธารณะ เพราะชาวพม่าจำนวนมากเข้าใจภาษาไทยได้ดี

พม่าได้เปลี่ยนชื่อประเทศแล้วเป็นเมียนมาร์ จึงไม่ควรใช้ชื่อเดิมกับ
ชาวเมียนมาร์

คำบูชาพุทธสถาน ณ ประเทศเมียนมา

พระเจดีย์ชเวดากอง

ประดิษฐานพระเกศาธาตุของพระสมณโคตมพุทธเจ้ารวม ๘ เส้น ซึ่งสองพ่อคำชาวมอญตปุสสะและภัลลิกะได้อัญเชิญมาแต่ครั้งที่ได้ถวายข้าวสัตตูก้อนสัตตุงหลังตรัสรู้ได้ ๗ สัปดาห์ พระเจดีย์จึงมีประวัติตำนานการสร้างเก่าแก่กว่า ๒,๕๐๐ ปี เชื่อกันว่ายังเป็นທີ່ประดิษฐานพระพุทธรูปบริวารของอดีตพระพุทธเจ้าในสมัยต้นของภัทรกัป ๓ พระองค์ คือ ไม่เท่าทองคำของพระกุกสันธพุทธเจ้า กระบอกรองน้ำของพระโกนาคมมพุทธเจ้า ผ้าอาบน้ำของพระกัสสปพุทธเจ้า และจะเป็นที่ประดิษฐานพระบรมธาตุของพระเมตไตรยพุทธเจ้า พระพุทธรูปองค์ต่อไปของกัปนี้ พระเจดีย์นี้จึงเป็นที่รวมของศรัทธา มีการถวายทองคำหุ้มองค์พระเจดีย์ ถวายฉัตรทองคำประดับเพชรและอัญมณีเพื่อเป็นพุทธบูชา ตั้งอยู่บนเนินเขาเซียงกุดระ เมืองย่างกุ้ง เขตย่างกุ้ง

คำบูชาพระเจดีย์ชเวดากอง

ชัมพุทีเป วรระฐาเน สิงคุตตะเร มะโนรัมเม สัตตะระตะนะ
 ประฐมัง กะกุสันธัง สุวัณณะทัณฑัง ชาติโย ฐัสสะติ
 ทุตติยัง โกนาคะมะนัง ฐัมมะกะระณัง ชาติโย ฐัสสะติ
 ตะติยัง กัสสะปัง พุทธะจีระรัง ชาติโย ฐัสสะติ
 จะตฺตกัง โคตะมะ อัญญุเกสสะ ชาติโย ฐัสสะติ
 ปัญจะมัง อะริยะเมตเตยโย อะนาคะเต อุตตะมังคะ ชาติโย
 อะหัง วันทามิ ทูระโต

ข้าพเจ้าน้อมกราบไหว้องค์พระธาตุ อันประดับด้วยรัตนะ ๗
 ประการ ที่ประดิษฐานอยู่ ณ เนินเขาสิงคุตตะระ (พระเจดีย์ชเวดากอง)
 ณ สถานที่อันประเสริฐ นารีธรรมยไจ ในชมพูทวีป ซึ่งเป็นที่ประดิษฐาน
 พระธาตุเหล่านี้ คือ

๑. ไม่เท่าทองคำของพระกกุสันธพุทธเจ้า
๒. ธรรมกรก (กระบอกกรองน้ำ) ของพระโกนาคมพุทธเจ้า
๓. ผ้าอาบน้ำของพระกัสสปพุทธเจ้า
๔. พระเกศาธาตุ ๘ เส้นของพระโคตมพุทธเจ้า
๕. พระบรมธาตุพระเมตไตรยพุทธเจ้า อันจะมีในอนาคตกาลนี้ด้วย

เทอญ

traveloka

พระเจดีย์โอบดาทาว์

หรือ พระเจดีย์โอบตะตอง มีตำนานการสร้างกว่า ๒๕๐๐ ปี โดยพระเจ้าโองะลาปะ กษัตริย์มอญ ทรงบัญชาให้แม่ทัพตั้งแถวกว่าพันนาย เพื่อถวายสักการะพระเกศาธาตุของพระสมณโคดมพุทธเจ้า ซึ่งตปฐสและภัลลิกะได้อัญเชิญมาทางเรือและขึ้นฝั่ง ณ เมืองตะเกิงหรือตากอง ทรงแบ่งพระเกศาธาตุไว้ ๑ เส้น แล้วสร้างพระเจดีย์โอบดาทาว์ไว้ประดิษฐาน ก่อนอัญเชิญพระเกศาธาตุไปประดิษฐานในพระมหาเจดีย์ชเวดากองและเจดีย์สำคัญอื่นๆต่อไป พระเจดีย์ถูกทำลายในช่วงสงครามโลกครั้งที่ ๒ มีการบูรณปฏิสังขรณ์แล้วเสร็จในปี พ.ศ. ๒๔๙๖ ประดิษฐานพระเกศาธาตุและพระบรมสารีริกธาตุไว้ในมณฑปแก้วใสให้พุทธศาสนิกชนสักการบูชาได้อย่างใกล้ชิด ตั้งอยู่ ณ ริมแม่น้ำย่างกุ้ง เมืองย่างกุ้ง เขตย่างกุ้ง

คำบูชาพระเจดีย์โบดาทาวน์

โกเสยยะ รัชคคะปัพพะเต สัตตะมะโนรัมเม พุทธะ
เกสาธาตุ ปะติฏฐิตา อะหัง วันทามิ สัพพะทา อะหัง วันทามิ
ธาตุโย อะหัง วันทามิ สัพพะโส

ข้าพเจ้าน้อมกราบไหว้พระธาตุทั้งหลาย มีพระธาตุเกศอาของ
พระพุทธเจ้า อันประดิษฐานอยู่ ณ ดอยโกสิยะรัชคคะบรรพต อันเป็น
สถานที่น่ารื่นรมย์ใจของเหล่าสัตว์ ข้าพเจ้าน้อมกราบไหว้ ตลอดกาลทุก
เมื่อเทอญ

wikipedia

พระธาตุนิรโธเรศ

หรือ ไจ้เกี๋ย มีตำนานการสร้างมากกว่า ๒,๕๐๐ ปี โดยฤษีตนหนึ่ง ได้อัญเชิญพระเกศาธาตุของพระสมณโคตมพุทธเจ้าไว้ในมวยผม แล้วสร้างเจดีย์เป็นที่ประดิษฐานไว้บนก้อนหินขนาดใหญ่จากสะดือทะเล ยื่นออกไปกลางหน้าผาสูงชันโดยไม่ตกลงมาอย่างเหลือเชื่อ ประหนึ่งพระอินทร์ได้อัญเชิญพระเกศแก้วจุฬามณีบนดาวดึงส์เทวโลกมาแขวนไว้ให้สักการบูชา ตั้งอยู่บนยอดเขาพวงหลวง เมืองไจ้เกี๋ย รัฐมอญ

คำบูชาพระธาตุอินทร์แขวน

ตาวะติงสายะ ปุรัมเม เกสะจุฬามะณี สะวีระปัพพะเต
บุชิตา ลัพพะเทวานัง ตังสิระสา ธาตุอุตตะมัง อะหัง วันทามิ
ลัพพะทา

ข้าพเจ้าน้อมกราบไหว้พระบรมธาตุเกศแก้วจุฬามณี ที่เหล่าเทวดา
ในแดนปฐวีสวรรค์ชั้นดาวดึงส์บูชากันแล้ว ด้วยเศียรเกล้า ตลอดกาลทุก
เมื่อเทอญ

พระเจดีย์ชเวมอดอร์

หรือ พระธาตุมุเตา ประดิษฐานพระเกศาธาตุ ๒ เส้น และพระทันตธาตุของพระสมณโคดมพุทธเจ้า สร้างขึ้นราวพุทธศตวรรษที่ ๑๐ โดยกษัตริย์มอญพระองค์หนึ่ง (ไม่ปรากฏชื่อ) เมื่อเกิดแผ่นดินไหวครั้งใหญ่ในวันที่ ๕ พ.ค. ๒๔๗๓ ทำให้ยอดพระเจดีย์หักพังลงมาแต่ไม่หักลงถึงพื้น จึงเชื่อกันว่าหากได้ไปกราบไหว้พระเจดีย์องค์นี้และเอาน้ำผากไปแตะหรือเอากันธูปไปค้ำยันกับยอดที่หักลงมา จะทำให้ชีวิตมีความมั่นคงถาวรไม่ตกต่ำถึงที่สุด ตั้งอยู่ ณ เมืองพะโค เขตหงสาวดี

คำบูชาพระเจดีย์ชเวมอดอร์

อะหัง วันทามิ หังสวะตีปุเร สุปะติฏฐะตัง เจตียัง ทะ
เวเกสะธาตุโย อันโต กตฺวา ปักขิปิตัง กายะสา วะจะสา มะ
นะสา เจว ยัง มยา กะตัง ปุญญัง มัยหัง ตัสสาณุกาเวน ธิร
ะฐานโก โหมิ

ข้าพเจ้าน้อมกราบไหว้ พระเจดีย์ (ชเวมอดอร์) ที่ประดิษฐานอยู่ ณ
เมืองหงสาวดี ซึ่งเป็นที่บรรจุพระเกศาธาตุสององค์ไว้ภายใน ด้วยอนุภาพ
แห่งบุญที่ข้าพเจ้าได้กระทำด้วยกาย ด้วยวาจา ด้วยใจ ขอความเป็นผู้มี
ฐานะมั่นคง จงบังเกิดมีแก่ข้าพเจ้าตลอดกาลทุกเมื่อเทอญ

พระเจดีย์ชเวดิกอง

ประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุของพระสมณโคตมพุทธเจ้า ๓ ส่วน คือ พระทาสุธาตุ (พระเขี้ยวแก้ว) จากประเทศศรีลังกา พระอังสัลลี (กระดูกใหญ่) จากเมืองศรีเกษตร และพระนลาฏ (กระดูกหน้าผาก) เป็นเจดีย์ทรงระฆังคว่ำ ตามแบบศิลปะมอญที่ใหญ่ที่สุดในอาณาจักรพุกาม เริ่มสร้างในรัชสมัยพระเจ้าอโนรธามังช่อ ผู้รวบรวมชนชาติพม่าเป็นปึกแผ่นได้เป็นครั้งแรก แล้วเสร็จในรัชสมัยพระเจ้าจันลิตาเมื่อปี พ.ศ. ๑๖๓๓ เป็นสถานที่แสดงตนเป็นพุทธมามกะของชาวพม่ามาแต่โบราณกาล ตั้งอยู่ ณ เมืองย่างกุ้ง เขตมัณฑะเลย์

คำบูชาพระเจดีย์ชเวสิกอง

อะหัง วันทามิ ชะเวลิกะเจติเย สุปติฏฐิตา อะระหันโต
สัมมาสัมพุทฺธสสะ ทันตะธาตุง อังสธาตุง นลาฐาตุญจาติ ติ
วิระประมะชาตุโย อิมินา ปุณฺณานุภาเวนนะ นิพพานะปัจจะโย
โหตุ เม อะนาคะเตกาละ

ข้าพเจ้าน้อมกราบไหว้พระบรมธาตุทั้งสามส่วนของพระอรหันต
สัมมาสัมพุทเจ้า คือ พระเขี้ยวแก้ว พระอังสาลี (กระดูกไหหล) และพระ
นลาฐาตุ (กระดูกหน้าผาก) อันประดิษฐานไว้ด้วยดีแล้ว ในเจดีย์ชเวสิ
กอง ด้วยอานุภาพแห่งบุญนี้ จงเป็นปัจจัยแห่งพระนิพพาน แก่ข้าพเจ้าใน
อนาคตกาลโดยเร็วเทอญ

เจดีย์กาบาเอ

ประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุของพระสมณโคตมพุทธเจ้า และพระธาตุของพระโมคคัลลาพระสารีบุตร เป็นเจดีย์ทรงกลมมีถ้ำจำลองมหาปาสนะบูชาหรือถ้ำสัตตบพณบูชาตามแบบในกรุงราชคฤห์ ประเทศอินเดีย มีพระประธานหล่อด้วยเงินบริสุทธิ์น้ำหนักกว่า ๕๐๐ กิโลกรัม สร้างโดยนายอุณฺหนายก รัฐมนตรีคนแรกของพม่า ในปี พ.ศ. ๒๔๙๕ เพื่อให้บังเกิดสันติสุขในโลก ใช้เป็นสถานที่ชำระพระไตรปิฎกครั้งที่ ๖ ในโอกาสฉลองพุทธชยันตี ๒๕๐๐ ปี แห่งการตรัสรู้ขององค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้า และเป็นสถานที่ประชุมสงฆ์โลก เมื่อเดือนธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๗ ตั้งอยู่ ณ เมืองย่างกุ้ง เขตย่างกุ้ง

คำบูชาพระเจดีย์กาบาเอ

วันทามิ เจตียัง สัพพัญญูเน สุปะติฏฐิตา สะวีระชาตุ
มหาโพธิง พุทธะรูปัง สะกะลังสะทา นาคะโลเก เทวะโลเก
พรหมะโลเก ชัมพูทีเป ลังกาทิเป สะวีระชาตุโย เกสะชาตุโย
อะระหันตะชาตุโย เจตียัง คันธะกุณิง จะตุราสีติ สะหัสสเส ธัม
มักษันธะ สัพพะลัง ปาทะเจตียัง อะหังวันทามิ สัพพะโส

ข้าพเจ้าน้อมกราบไหว้พระเจดีย์อันมีพระสรีระธาตุ ต้นพระ
ศรีมหาโพธิ์ พระพุทธรูป ตลอดทั้งพระเกศาธาตุ พระอรหันตธาตุ พระ
คันธกุฎีเจดีย์ พระธรรมชั้น ๘๔,๐๐๐ รอยพระพุทธรบาทของพระพุท
เจ้าทุกๆพระองค์ ซึ่งประดิษฐานอยู่แล้วด้วยดี ในสถานที่ทั้งปวง อันมีนา
คพิภพ เทวโลก พรหมโลก ในชมพูทวีป ลังกาทวีป ข้าพเจ้าน้อมกราบไหว้
เจดีย์สถานโดยประการทั้งปวงเหล่านั้น ตลอดกาลทุกเมื่อเทอญ

พระมหามัณีนุ

พระพุทธรูปสำริดทรงเครื่องแบบกษัตริย์ ปางมารวิชัย สร้างขึ้นในราว ปี พ.ศ. ๖๘๘ โดยพระเจ้าจันทรสุริยะ กษัตริย์แคว้นยะไข่ เมืองธรรมาดี องค์พระมีทองคำเปลวพอกพูนโดยรอบ จนได้รับการขนานนามว่า “พระเจ้าเนื้อนุ่ม” เชื่อกันว่าพระสมณโคดมพุทธเจ้าทรงประทานลมหายใจให้กับพระมหามัณีนุเป็นองค์แทนสืบทอดพระศาสนา จึงเกิดพิธีล้างพระพักตร์ให้กับองค์พระในทุกเช้าราวตี ๔ มากกว่าพันปี พระเจ้าปดุงโปรดให้มาประดิษฐาน ณ วัดมหามัณีนุ หรือ วัดปยกยี เมืองมัณฑะเลย์ เขตมัณฑะเลย์ ในปี พ.ศ. ๒๓๒๗

คำบูชาพระมหามัณ्डมุนี

วันทามิ มัณฑะเลเยปรัสะมิง สุปะติฏฐิตัง มะหามะยะ
มุนี นามะ พุทธะรูปัง มะหาชะนัง ปะสันนัง หุตะวา ตัง
สิระสา นะมามิ กายะสา วะจะสา มะนะสา ยัง ปุญญัง มยา
กะตัง ตัสสาณุกาเวนะ ลัพพันตะราโย วินัสสันตุ ลีทธิกัมมัง
ลีทธิลาภัง ภาวันตุ เม

ข้าพเจ้าน้อมกราบไหว้ พระพุทธรูปนามว่ามหามัณ्डมุนี ที่ประดิษฐาน
ไว้ดีแล้ว ณ เมืองมัณฑะเลย์ เป็นที่เลื่อมใสของเหล่ามหาชน ข้าพเจ้า
นอบน้อมพระมหามัณ्डมุนีนั้นด้วยเศียรเกล้า ด้วยอาณูภาพแห่งบุญที่ข้าพเจ้า
ได้กระทำแล้วด้วยกาย ด้วยวาจา ด้วยใจ ขออันตรายทั้งปวงจงพินาศไป
ขอความสำเร็จแห่งการงาน ความประสพลาภผล จงบังเกิดมีแก่ข้าพเจ้า
ตลอดกาลทั้งปวงเทอญ

wikipedia

พระนอนชเวตาเลียว

พระพุทธรูปปางไสยาสน์ในคันทันก่อนเสด็จดับขันธปรินิพพาน มีพุทธลักษณะงดงาม วางพระบาทเหลื่อมพระบาทซึ่งต่างจากพระพุทธรูปปางไสยาสน์ของไทยที่นิยมวางพระบาทเสมอกัน สร้างในปี พ.ศ. ๑๕๓๗ รัชสมัยพระเจ้าเมกะติปะ หลังมอญเสียอำนาจ ถูกทิ้งร้างให้จมอยู่ในโคลนดิน ชุดพบในปี พ.ศ. ๒๔๒๔ ขณะสร้างทางรถไฟสายพม่า และได้รับการบูรณปฏิสังขรณ์ในปี พ.ศ. ๒๔๙๑ หลังจากพม่าได้รับเอกราช ประดิษฐาน ณ วัดไถ้ปุ่น เมืองพะโค เขตหงสาวดี

คำบูชาพระนอนขเวตาเลียว

อะถะ โข ภาคะวา ปะรินิพพานะสะมะเย อันตะเรนะ
ยะมะกะสาละนัง อุตตะระสีสะเก ปัญญาปิเต มัญจะเก
ทักขิณนะ ปัสเสนะ สีหะเสยยัง กัปปะสิ ปาเทนะปาทัง
อัจจาธายะ สะโต ลัมปะชาโน อะหัง ภาคะวันตัง ลีระสา นะ
มามิ พุทธานุภาเวน มา ปะมาโท โหมิ สัพพะทา

ครั้งนั้นแลในเวลาใกล้ปรินิพพาน พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงสำเร็จสัพเพ
สกายาโดยพระปรักษ์เบื้องขวา (นอนตะแคงขวา) ทรงซ้อนพระบาทเหลื่อม
พระบาท ทรงมีสติสัมปชัญญะอยู่ ณ เติงที่พระอาสน์ที่ตั้งถวายเป็นรับสั่ง
ระหว่างต้นสาละทั้งคู่ โดยหันด้านพระเศียรไปทางทิศเหนือ ข้าพเจ้าน้อม
กราบไหว้พระผู้มีพระภาคด้วยเศียรเกล้า ด้วยพุทธานุภาพ ขอให้ข้าพเจ้า
อย่าเป็นผู้ประมาทตลอดกาลทุกเมื่อเทอญ

พระพุทธไสยาสน์เจาทัตยี

พระพุทธรูปปางไสยาสน์มีพระพักตร์และขนพระเนตรทึบดงาม พระเนตรเป็นแก้วสังผลิตพิเศษจากต่างประเทศ ได้รับการขนานนามว่า “พระตาหวาน” พระจีวรมีความพลิ้วไหวสมจริง กลางฝ่าพระบาทมีธรรมจักรล้อมด้วยมงคล ๑๐๘ ประการใน ๓ โลก คือ ๕๙ ประการในอากาศโลก ๒๑ ประการในสัตวโลก และ ๒๘ ประการในสังขารโลก จึงเป็นพระพุทธไสยาสน์ซึ่งดงามที่สุดและองค์ใหญ่ที่สุดในประเทศพม่า สร้างในปี พ.ศ. ๒๔๔๒ โดยท่านอุโปหาร์ หลังเกิดอัคคีภัยได้รับการบูรณปฏิสังขรณ์แล้วเสร็จในปี พ.ศ. ๒๔๕๐ ตั้งอยู่บนถนนทเวกอนเดียก ย่านตัมเว เมืองย่างกุ้ง เขตย่างกุ้ง

คำบูชาพระพุทธรูปไสยาสน์เจาหัตถีย

อิหัง พุทธะเสยยัง ะคะวะโต อะระหะโต สัมมา สัม
พุทฺธัสสะ ปะฏิมาธัมมัญญะสสัจจัตถะ จิตตัง ปะสาเทนตี เต พะหุ
ชะนา อิมัสสิมัง จิตตัง ปะสาเทตตะวา มหาปัญญัญญัง ปะสะวันตี
อิหังโข ภัณฑะ ะคะวา สิริระสา นะมามิหัง อิมัสสะ ทะเวปา
เทสุ อัญญุตตะระระสะตะมังคะละลักขะณานุภาวณะ สิริ มังคะ
ลานิ ะวะวันตุ เม

ชนเหล่าใดทำจิตให้เลื่อมใสในพระพุทธรูปไสยาสน์ (เจาหัตถีย) องค์นี้ ด้วยการน้อมรำลึกว่า “พระพุทธรูปไสยาสน์องค์นี้ เป็นองค์แทนสมเด็จพระผู้มีพระภาคอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า” ชนเหล่านั้น ครั้นทำจิตให้เลื่อมใสแล้ว ย่อมประสบบุญเป็นอันมาก ข้าแต่สมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้าผู้เจริญ ข้าพเจ้าน้อมกราบไหว้พระพุทธรูปปฏิมาองค์นี้ด้วยเศียรเกล้า ด้วยอาณุภาพแห่งลักษณะอันเป็นมงคล ๑๐๘ อันปรากฏอยู่ ณ ฝ่าพระบาททั้งสองของพระองค์ ขอความเป็นสิริมงคล จงบังเกิดมีแก่ข้าพเจ้าตลอดกาลทุกเมื่อ เทอญ

พระอุปัคฺต

ในตำนานกล่าวว่า เป็นบุตรเศรษฐีเมืองมฤรา ริมฝั่งแม่น้ำยมุนา เกิดหลังพระพุทธปรินิพพาน ๒๑๘ ปี ออกบวชบำเพ็ญสมณธรรม มีปฏิปาดำเนินไปในทางสันโดษ เป็นพระอรหันต์ซึ่งนางสพสำเร็จอภิญญาอยู่ใต้ท้องทะเล แสดงฤทธิ์ปราบช้างตกมัน เป็นเหตุให้พระเจ้าอโศกมหาราชมีพระราชศรัทธาถวายภัตตาหารตอนใกล้จะเลยเวลาฉัน จึงแหงนมองพระอาทิตย์ขณะฉัน นัยว่าห้ามไม่ให้เคลื่อนเกินศีระะ ไม่ให้เลยเวลาฉันพล ชาวพม่าจึงนิยมสร้างพระอุปัคฺตเป็นรูปพระสงฆ์ล้างบาตรเงยหน้ามองพระอาทิตย์ เชื่อว่าจะบันดาลให้มีโชคลาภ มีกินมีใช้ตลอดไปไม่ขาด ประดิษฐาน ณ मुखที่ย่นไปในแม่น้ำย่างกุ้ง ด้านหลังของเจดีย์เยเลพญา หรือ วัดเจดีย์กลางน้ำ เมืองสิริเยม เขตย่างกุ้ง

คำบูชาพระอุปคุต

อุปคุตโต จะ มหาเถโร สัมพุทเธนะ วียากะโต มาร์
ญจะ มาระพะลัญจะ โส อิทานิ มหาเถโร นะมัสลิตะวา ปะ
ติฏฐิตो อะหัง วันทามิ อิทาเนวะ อุปคุตตัง จะ มหาเถรัง
ยัง ยัง อุปัตทะวัง ชาตัง วิธัง เสติ อะเสสะโต মহาลาภัง
ภาวันตุ เม

บัดนี้ข้าพเจ้าน้อมกราบไหว้พระมหาเถระนามว่าอุปคุต ผู้ขจัดปัดเป่า
อุปัทวะที่เกิดขึ้นให้หมดสิ้นไปโดยไม่มีเหลือ เหมือนดังพระสัมมาสัมพุทธ
เจ้าทรงกำจัดพญามารและเสนามารให้พ่ายแพ้ไปฉนั้นนั้น ขอความเป็นผู้มี
โชคลาภมหาศาล จงบังเกิดมีแก่ข้าพเจ้า ตลอดกาลทุกเมื่อเทอญ

ຈາຣິກບຸນຈາຣິກຮຣມ ນ ສປປ. ລາວ

ธรรมเนียมปฏิบัติ
ของชาวลาว

คำบูชาพุทธสถาน
ณ สปป. ลาว

วัดพระธาตุหลวง

หรือ ‘พระธาตุเจดีย์โลกจุฬามณี’ องค์พระธาตุสูง 45 เมตร เรียงซ้อนกันหลายชั้นคล้ายดอกบัวตูมมีกำแพงสี่ทอง ล้อมรอบด้วยสนามหญ้าเขียวขจี เนื่องจากเป็นโบราณสถานคู่ประเทศลาวสร้างขึ้นสมัยพระไชยเชษฐาธิราช วีรกษัตริย์ผู้ยิ่งใหญ่ของอาณาจักรล้านช้าง อีกทั้งเป็นศูนย์รวมใจชาวลาวทั่วประเทศ การมาที่นี่เชื่อว่าจะมาขอพรอะไรก็จะสมตั้งใจปรารถนาทุกประการ

คำบูชาพระธาตุหลวง

นะโมตัสสะ ภาคะวะโต อะระหะโต สัมมา สัมพุทธัสสะ (3 จบ)
ปัสสา เจตียัง อุรังคัง มะโนรัมมัง ปะทะวรััง
อุณฺตติงสะ ชินะคุยทัง อะหัง วันทามิ สิริสะ
อะหัมปิเต จะ ทูระโต อะหัง วันทามิ ธาตุโย
อะหัง วันทามิ สัพพะธา

ampoljane.com

คำบูชายอดพระธาตุโฝ่น

เสตะฉัตตัง สุวัณณะระชะตัง ระตะนัง ปะถินัตถัง ฐาปิถัง ลีริสา
นะมามิ อะหัง วันทามิ ทูระโต อะหัง วันทามิ ธาตุโย อะหัง วันทามิ
สัพพะโส อะหัง วันทามิ สัพพะทา สาธุ สาธุ สาธุ อนุโมทามิ
(กราบ 3 ครั้ง)

พระธาตุโฝ่น

คำว่าโฝ่น คือจอมปลวก ถือได้ว่าเป็นพระธาตุที่เก่าแก่ที่สร้างมามีอายุ
ประมาณ 2000 กว่าปี ถือได้ว่าเป็นพระธาตุที่เก่าแก่ที่สร้างมาพร้อมๆเดียวกับ
พระธาตุอิงฮัง เมืองสะหวันนะเขต ประเทศลาว หรือย้อนไป ร่วมสมัยเดียว
กับการสร้างพระธาตุพนม (จังหวัดนครพนม ประเทศไทย)

คำบูชาพระธาตุโพน

นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมา สัมพุทธัสสะ (3 จบ)

สาธุ สาธุ นะโมพุทธานะ กุกุสันโธ โกนาคะมะโน
กัสสป โคตะโม อริยะเมตเตโย ปัญจะพุทธา นะมามิหัง กะทาตุง
สิระสานะมามิ (กราบ)

ปุริมาเย ทิสายะ วัมมิกะ เจติเย ติเร เวจจะกุกุณ्हิ
ปัญจะอะระหันเตทิ ธาปิตัง กะทาตุง สิระสา นะมามิ อะหัง วันทามิ
สัพพะทา (กราบ)

ทักษิณายะ ทิสายะ วัมมิกะ เจติเย ติเร เวจจะกุกุณ्हิ
ปัญจะอะระหันเตทิ ฐาปิตัง กะทาตุง สิระสา นะมามิ อะหัง วันทามิ
สัพพะทา (กราบ)

ปัจฉิมายะ ทิสายะ วัมมิกะ เจติเย ติเร เวจจะกุกุณ्हิ
ปัญจะอะระหันต์เตทิ ฐาปิตัง กะทาตุง สิริสา นะมามิ อะหังวันทามิ
สัพพะทา (กราบ)

อุตรายะ ทิสายะ วัมมิกะ เจติเย ติเร เวจจะกุกุณ्हิ
ปัญจะอะระหันต์เตทิ ฐาปิตัง กะทาตุง สิริสา นะมามิ อะหังวันทามิ
สัพพะทา (กราบ)

เหฏฐิมายะ ทิสายะ วัมมิกะ เจติเย ติเร เวจจะกุกุณ्हิ
ปัญจะอะระหันต์เตทิ ฐาปิตัง กะทาตุง สิริสา นะมามิ อะหังวันทามิ
สัพพะทา (กราบ)

อุปริมาเย ทิสายะ วัมมิกะ เจติเย ติเร เวจจะกุกุณ्हิ
ปัญจะอะระหันต์เตทิ ฐาปิตัง กะทาตุง สิริสา นะมามิ อะหังวันทามิ
สัพพะทา (กราบ)

wikipedia

พระธาตุอิงฮัง

องค์พระธาตุมีความสูง 25 เมตร ตัวประตูทางเข้าทั้ง 4 ด้าน มีภาพแกะสลักแนวกามาวิจิตรของฮินดูเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว ได้รับการบูรณะในสมัยอาณาจักรล้านช้างและสมัยฝรั่งเศสปกครอง ฐานเบื้องล่างองค์พระธาตุจะเป็นช่อง ประดิษฐานพระพุทธรูปปางต่างๆ ในอดีตเปิดให้เข้าไปได้เฉพาะผู้ชาย แต่ปัจจุบันปิดไม่ให้เข้าไป รอบผนังกำแพงวัดด้านในสร้างเป็นศาลาเดิวนรอบวัด มีพระปางเงินจำนวน 160 องค์ เป็นฝีมือการหล่อของพระพุทธรศาสนิกชน 2 ชาติ คือช่างคนไทยกับช่างคนลาว

คำบูชาพระธาตุอิงฮัง

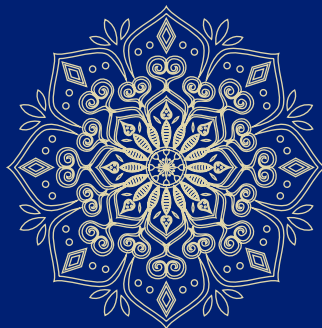
นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทธัสสะ (3 จบ)
 กุกกุสันโธ โกนาคะมะโน กัสสะโป โคตะโม อริยะเมตเตโย
 ปัญจะพุทธา นะมามิหัง อะหังวันทามิ สัพพะทา สาธุ (กราบ)

ปฐิมาเยะ ทิสายะ ทักขิณายะ ทิสายะ ปัจฉิมาเยะ ทิสายะ
 อุตตะรายะ ทิสายะ อุมะริมาเยะ ทิสายะ เหมจฺฉิมาเยะ ทิสายะ
 อะนุกุทิสายะ สาถารุกเข เจติเย มะหาสัฏฺกเข พุทธะติเร ฐาปิณฺณัง
 พุทธะปิตติง กะทาตุง ลีระสา นะมามิ อะหัง วันทามิ สัพพะทา
 สาธุ (กราบ)

ตีโคตะปุเร ราชะธานิยัง ลิกขิยัง ปาสาหัง อะหัง วันทามิ
 สัพพะทา สาธุ (กราบ)

สาธุ สาธุ นะโมพุทธายะ ธาตุจิตตัง ธาตุหะทะยัง ภูมิจะยัง
 จิณฺทัง พรหมเวสสา อะพะพังวิวน อุตสะหังจะ มะละกิงขมเลย
 ภาวัง ภาวัง มาตวันพัน พะเอวัตตะโร อะนุโมทามิ อะหังวันทามิ
 ทูระโต อะหังวันทามิ ธาตุโย อะหังวันทามิ สัพพะโส อะหังวันทามิ
 สัพพะทา สาธุ (กราบ)

เสตะฉัตตัง สุวณฺณะระชะตัง ระตะนัง ปะณีตัง อะหัง วันทามิ
 สัพพะทา สาธุ สาธุ สาธุ อะนุโมทามิ (กราบ 3 ครั้ง)

ඡායා

෩

ກາດຟນວກ

วิธีการอ่าน
สัญลักษณ์ปีกกา
ในบทสวดมนต์

คำใดที่มีสัญลักษณ์ปีกกา () หมายความว่า ให้อ่านออกเสียง พยัญชนะตัวที่มีสัญลักษณ์กำกับเพียงกึ่งมาตรา ใช้แทนสัญลักษณ์ พิณฑุ () คือ จุดใต้พยัญชนะในภาษาบาลีเดิม เช่น ยสฺมา ตสฺมา เป็น ยัสฺมา ตัสฺมา เพื่อให้รู้ว่าพยัญชนะนั้น เป็นทั้งตัวสะกด และเป็นตัวควบกล้ำ ในกรณีนี้ให้อ่านออกเสียงกึ่งมาตรา เช่น

ยัสฺมา อ่านว่า ยัส-สะ-หมา

(เสียง สะ หน้า มา ออกเสียงกึ่งมาตรา)

สฺตฺวา อ่านว่า สุต-ตะ-วา

(เสียง ตะ หน้า วา ออกเสียงกึ่งมาตรา)

ยัสฺมิง อ่านว่า ยัส-สะ-หมิง

(เสียง สะ หน้า มิ ออกเสียงกึ่งมาตรา)

ทเวฺเม อ่านว่า ทเว-เม

(เสียง ทะ หน้า ะ ออกเสียงกึ่งมาตรา)

หมายเหตุ: ๑ มาตรา เท่ากับ การกะพริบตาหนึ่งครั้ง การออกเสียงกึ่งมาตรา ก็ เท่ากับ ครึ่งหนึ่งของการกะพริบตา

บรรณานุกรม

ชื่อหนังสือ	หนังสือสวดมนต์ฉบับจาริกบุญจาริกธรรม
บรรณาธิการ	นายแพทย์ชยพัทธ์ ชยุพงศ์
ผู้ช่วยบรรณาธิการ	คุณสุริย์พร เอี่ยมวรเมธ คุณสันทนา ธิติรังสี ผศ.ดร.เกริก เจษฎานุกวัฒน์ คุณศศิมา วีระประเสริฐศักดิ์
ตรวจพระบาฬี	พระมหายงยุทธ กนฺตาโม (เสริมจันทร์)
ศิลปกรรม	ช.ช.-@-๙๙๓๙
ISBN	๙๗๘-๖๑๖-๓๗๔-๑๖๕-๓
พิมพ์ครั้งที่ ๑	ตุลาคม ๒๕๕๗ จำนวน ๑,๐๐๐ เล่ม เพื่อแจกเป็นธรรมทาน
พิมพ์ครั้งที่ ๒	ตุลาคม ๒๕๖๒ จำนวน ๑,๐๐๐ เล่ม เพื่อแจกเป็นธรรมทาน
พิมพ์ที่	บริษัท เอส เอ็ม เค พรินติ้ง จำกัด
ผู้จัดพิมพ์	คุณปธานอม การกุศล

สงวนลิขสิทธิ์ อนุญาตให้พิมพ์แจกเป็นธรรมทานเพื่อเผยแผ่ธรรมะ
ไม่อนุญาตให้พิมพ์ หรือคัดลอก หรือตัดตอน เพื่อจัดจำหน่ายหารายได้

เอกสารอ้างอิง

พระครูอรุณธรรมรังษี (เอี่ยม สิริวณฺโณ). มนต์พิธิ สำหรับพระภิกษุสามเณร และพุทธศาสนิกชนทั่วไป. ไม่ปรากฏครั้งที่และสถานที่พิมพ์.

สวดมนต์แปลทำวัตรเช้า-เย็น. วัดภักทันทะอาสาฬหาราม ต.หนองไผ่แก้ว อ.บ้านบึง จ.ชลบุรี. ไม่ปรากฏครั้งที่และสถานที่พิมพ์.

พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต). พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม. พิมพ์ครั้งที่ ๑๓ กรุงเทพฯ : เอส. อาร์. พรินติ้งแมส โปรดักส์, ๒๕๔๘.

พระราชรัตนรังษี (วิริยฤทธิ์ วิริยทุโร). พระพุทธรูปตามรอยบาทพระศาสดา อินเดีย-เนปาล (ฉบับปรับปรุง ๒๕๖๐). พิมพ์ครั้งที่ ๑๗ กรุงเทพฯ : แพลตตินั่มเจ็ด (๒๕๔๕), ๒๕๕๓.

วิเศษ ศรีเชษฐา และคณะ. ของดีศรีลังกา ลังกากุมาร. พิมพ์ครั้งที่ ๑ กรุงเทพฯ : สาสะพิมพ์การ, ๒๕๕๕.

th.m.wikipedia.org

www.sacred-destinations.com

www.lonelyplanet.com

www.buddhist-tourism.com

www.oknation.net

board.palungjit.org

www.atimetraveller.com

www.tlcthai.com

www.myanmar-tours.us

www.shwedagonpagoda.com

www.myanmar.gov.mm

www.myanmarburma.com

รายนามผู้บริจาค พิมพ์หนังสือ

1. คุณธรรมพัชร สวัสดิ์โรจน์ และคณะ	65,000 บาท
2. คุณประนอม การกุศล	20,000 บาท
3. คุณวิชัย-คุณไข่มุก จิตววรรณโณเนตรและครอบครัว	5,000 บาท
4. คุณประไพ-คุณภัทรวรรณ ปลั่งประเสริฐ	5,000 บาท
5. คุณนิสา-คุณจันทร์เพ็ญ ศรนรินทร์และครอบครัว	5,000 บาท
6. คุณชลอ-คุณพรราชาชล จิตดลและครอบครัว	5,000 บาท
7. คุณชาตรี วิริยะพงศ์-คุณปาริชาติ ชูเชิด	5,000 บาท
8. คุณสุวินัย-คุณไพเราะ สนิทม่วงและครอบครัว	3,000 บาท
9. คุณวิชาญ-คุณกัญญา หนองมีทรัพย์และครอบครัว	2,000 บาท

วัดภักทันทะอาสาฬาราม

๑๑๘/๑ หมู่ ๑ บ้านหนองปรือ
ต.หนองไผ่แก้ว อ.บ้านบึง จ. ชลบุรี
โทรศัพท์ 038-160-509, 086-819-8358

ID LINE: @watbhaddanta.com

E-MAIL: bhaddanta@gmail.com

WEBSITE: www.watbhaddanta.com

FACEBOOK: วัดภักทันทะอาสาฬาราม บ้านบึง ชลบุรี
ดูแลโดยศิษยานุศิษย์

